

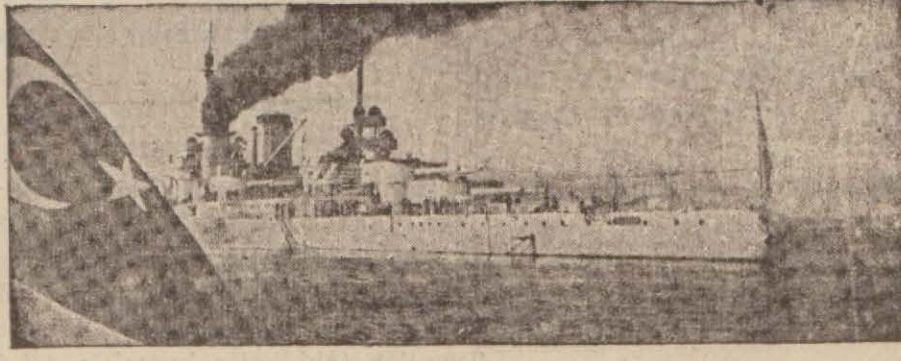
Almanya, Slovak yayı Taksim Edecekmış

DONANMAMIZ

Bugün Silivri açıklarında talimler yapacak

İngiliz gemileri, Türk li-
manlarını ziyaret edecekAmiral gemisi Ovar Stit İstanbulu, Malaya Izmiri ve di-
ğer bazı gemiler de diğer limanlarımızı ziyaret edeceklerMoskova
Müzakereleri

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

Rusya ile üç buçuk ay evvel başla-
mış olan müzakereler hâlâ müsbet
bir neticeye iktiran etmiş değildir.
Bu halet ruhiye devam edecek olur-
sa ne zaman neticeleneceğini de kim-
se kestiremez.Gariptir ki her iki tarafta
da müzakereyi biran evvel bitirmek
için büyük bir hüsnüniyet var. İngi-
liz gazetelerinin neşriyatına, maruf
İngiliz ricalinin arada bir bu gazete-
lerde çıkan makalelerine bakınız,
işin nasılsa hepsi, Moskova müzaker-
lerinin biran evvel neticelendirilme-
si için hükümete tevcih edilmiş tav-
siyelerle doludur. Avam kamarası
müzakerelerinin hemen her gün dün-
ya matbuatına intikal eden hulâsala-
rını takip ediniz, göreceksiniz ki
her partiden mebuslar bu müzaker-
lerin sürünce mede kalmasından ş-
kâyetçidirler, İngiliz devlet adamları
nın fırsat düşüğe çrad ettikleri nu-
tukları, yaptıkları beyanati tahli e-
diniz, her cümlesinden Sovyetlerle
biran evvel anlaşmak arzusunun siz-
dığını görürsünüz.Aynı vaziyeti, aynı arzuyu aynı
şiddetle Fransada da bulacaksınız.
Sovyet Rusyaya gelince bu hüküme-
tin de demokrasilerle uyumaya şid-
detle taraftar olduğundan şüpheye
mahal yoktur.Avrupa siyaset sahnesine avdet
ettiği tarihtenberi sulhu korumak
için önüne çıkan her fırsattan azami
bir şekilde istifadeye çalışmış, şura-
da burada vukubulan taarruzları ön-
lemek veya durdurmak için en cez-
ri tedbirleri tavsiye etmekten halî
kalmamış olan Sovyet Rusyanın bu-
gün taarruzu kökünden kaldırmak
için teessüs etmekte olan sulh cephesi
nin en tabii ve en zaruri bir uzvu
olduğundan kim şüphe edebilir?Bütün alâkadarlardaki bu bariz
hüsnüniyete rağmen üç buçuk ay-
dır müzakereler hemen hemen yerin-
de sayıyor, denebilir. Moskovaya sa-
dece dört beş gün kalmak ve bu müd-
det zarfında müzakereleri neticelen-
dirmek azmiyle gitmiş olan İngiliz
hariciye memurlarından Sir Vilyam
Strang aradan bir ay geçtiği halde
hâlâ Sovyetlerin hükümet merkezinde
bulunuyor. Müzakere edilen mev-
zular iki tarafca da tabii olarak kab-
ul edilmiş ve edilmekte olan esas-
lardır. Bilfarz bundan böyle Avrupa-
da ve hatta kabile dünyada taarruz-
za meydan vermemek, taarruzu ön-
lemek veya bir taarruz vukubulursa
bunu mutlaka kuvvetle karşılamak
ve olduğu yerde boğmak hususunda
hiç bir ihtilâf yoktur. Bu nokta Ja
herkes mütefiktir. Üç hükümetin
mütekabilen birbirlerinin hududları
mütemmel garanti etmeleri ve içlerinden
birine vukubulacak taarruzu birleştir-
mekten karşılacakları esas da bu ihti-
— Devamı 5 inci sahifede —

Şanlı Yavuzumuz

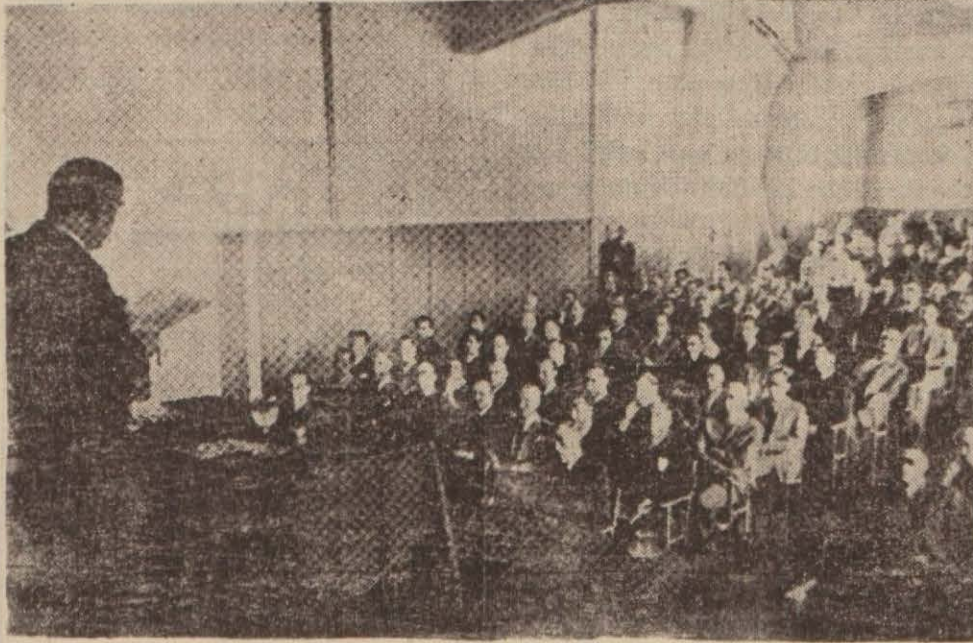
İstanbul, 19 (Telefonla) — Ada-
lar açıklarında bulunmakta olan do-
nanmamızın, yarın Silivri açıkların-
da talimler yapacağı söyleniyor.
Londra, 19 (Radyo) — İngiliz do-
nanmasının Akdeniz filosu amiral

★★

Beyaz sarayda

Mühim bir konferans akdedildi.
Ruzvelt fikrinde musırdırVaşington, 19 (A.A.) — Beyaz sa-
rayda üç saatten fazla süren bir kon-
feranstan sonra matbuata verilen
tebliğde, senatonun bitaraflik mese-
lesini müzakereye muhalefet etme-
si dolayısıyla bu hususta kongredederhal müzakere açılmasının fayda-
sız olduğu izah edilmektedir.
BB. Roosevelt ve Hull mevcut bi-
taraflik kanununun süratle tadili i-
cabedeceği hakkındaki noktaî na-
zarlarını muhafaza etmektedirler.

Maarif Şûrası

Şûra, dün de bütün gün mesaisine
devam eylemiştirMaarif Şûrasını açan vekil Bay
Ankara, 18 (A.A.) — Maarif şû-
rası komisyonları bugün de çalışma-
larına devam etmişlerdir.
1 — İlk öğretim komisyonu:
İlk tedarisat müfettişleri talimat-
namesi, ile okul programının prensip-
ler ve direktifler kısmı ile Türkçe ve
tarih dersleri müfredatı üzerinde
müzakerelerde bulunmuş, bir öğret-
menli ve beş sınıflı köy okullarının
idare ve tedarisat kısmı üzerinde ç-
alışmıştır.
2 — Orta öğretim komisyonu:
Yardımcı öğretmenler talimatna-
mesi ve orta tedarisat okullarında ta-
lebe yapılacak tahriri vazifeler
hakkındaki talimatname ile meşgul
olmuş ve kararlar almıştır.
3 — Beden terbiyesi komisyonu:
jimmastik şenlikleri talimatname-
si müzakerelerine devam edilmiştir.
4 — Teknik öğretim komisyonu:
Teknik öğretim komisyonlarında:
— Devamı 4 ncü Sahifede —

Satye

Ziya Önişin tah-
liye talebi red
edildiİstanbul, 19 (Telefonla) — Satye
maznunlarından Reasörans eski ikin-
ci müdürü Malik Kevkep, iki bin li-
ra kefaletle tahliye edilmiştir. Sabik
Denizbank umum müdürü Yusuf Zı-
ya Önişin kefaletle tahliyesi hakkın-
daki talebi reddedilmiştir.

Tırhan

Dün İstanbul'a
vardıİstanbul, 19 (Telefonla) — De-
nizyolları idaresinin Almanyada yap-
tırdığı Tırhan vapuru, bugün limanı-
mıza gelmiştir. Vapur, Çanakkale-
den sonra saatta on dört mil süratle
seyrederek gelmiştir.

Fransız hey'eti

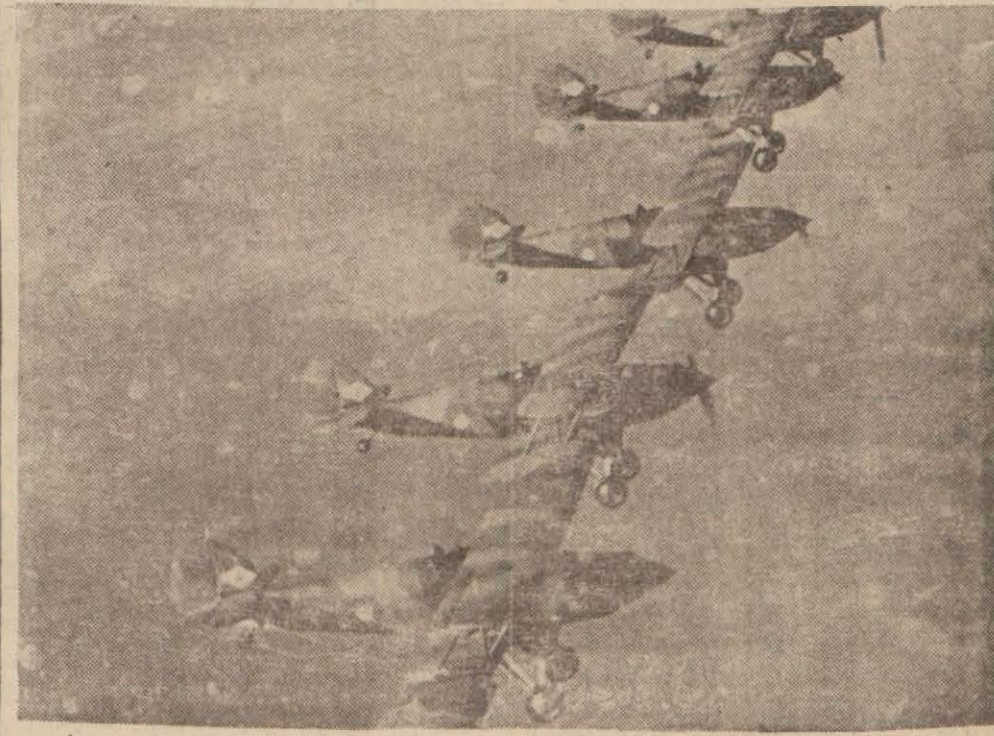
Fransız heyeti reisî general
HuzingerAnkara, 18 (A.A.) — General
Hutzinger ve maiyeti bugün öğleden
sonra mihandarları ile birlikte çu-
buk barajını gezmiş ve baraj suyun-
da motörle bir cevelân yapmıştır.
General Hutzinger, barajı bilhassa
güzel bulmuş ve Türk işçisinin bu
çok muvaffak eseri karşısında tak-
dirlerini bildirmiştir.Yunanistanda
Kralın yıldönümü
şenlikleriAtina, 19 (Radyo) — Kral ikinci
jorjun yıldönümü olmak münasebe-
tiyle yarın Yunanistanın her tara-
fında şenlikler olacaktır.

İstanbul'da

Şiddetli sıcaklar arttı

İstanbul, 19 (Telefonla) — Sı-
cakların şiddeti, iki gündüzenberi arttı.
Hararet, bugün gölgede 35 dereceye
kadar çıktı. Halk, serinlemek için ge-
celeri de denize girmeğe başladı.

Hor Belişa

Fransa üzerinde otuz saat uçan tay-
yarelerden birinde bulundu

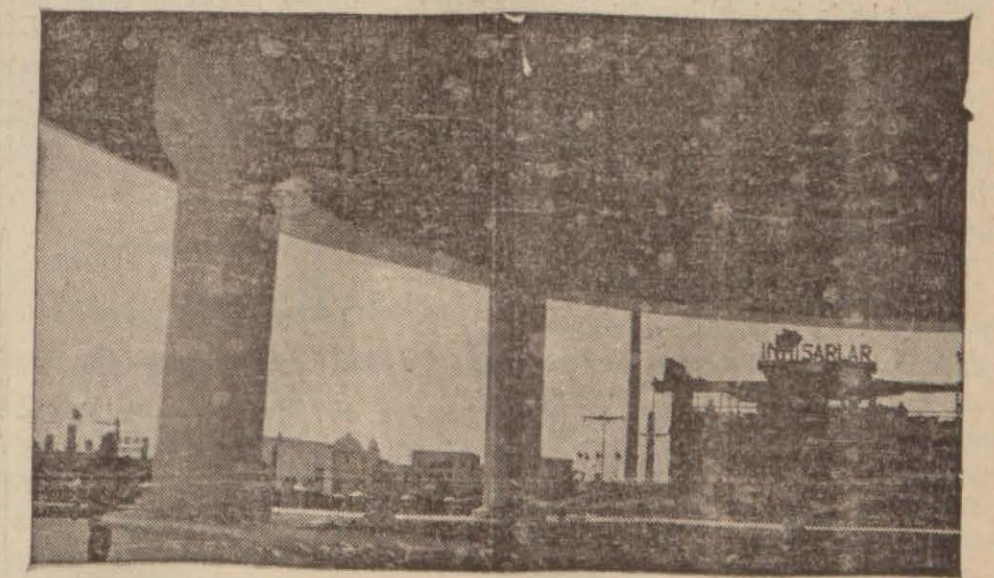
İngiliz tayyareleri

Londra, 19 (A.A.) — Zannolun-
duğuna göre İngiliz tayyareleri bir
iki gün sonra Fransa üzerinde ikinci
bombardıman tayyareleri Fransanın
— Devamı 4 ncü Sahifede —

Hâkime saldırmış!

Acaba dolandırıcı mı,
deli mi?Zavallı bir adamın başına gelenler-
maznun, hâkimden sonra, memur-
lara da hücum ettiDün adliye binasında ikinci sor-
gu hâkimliğinde bir vaka olmuş, Yan-
yah Fettah adında bir sabikalı, is-
teci esnasında sorgu hâkimi B.
Hasan Günay ile oradaki memurlara
hücum etmiş, delilik arazi göstermiş-
tir. Vaka şöyle olmuştur:
Bundan üç gün evvel Beyşehirden
iş bulmak için İzmir gelen Hüseyin
adında biri, Basmahane civarında
dolaşırken sabikalılardan Yanyalı
— Devamı 5 inci sahifede —

Fuar hazırlıkları

Yeni sergi sarayının önüne Millî Şe-
fimizin bir heykeli dikilecektir

Fuardan bir görünüş

İzmir enternasyonal fuarında in-
şaat, hamle halinde devam etmek-
tedir. Bu sene fuarın açılma mera-
simi önünde yapılacak olan 9 Eylül
kapusunun çerçeve ve camları, bay-
rak direkleri yerlerine takılmıştır.
Bu kapunun iç kısmındaki geniş
saha üzerinde yüzlerce işçi, parkla-
rın tanzimi ile meşguldür. Araba ve
kamyonlar, durmadan toprak taşı-
maktadırlar. Yüz bin liraya inşa edi-
len büyük sergisarayı binasının ön
cephesi tamamlanmıştır. Sergisara-
yının bu cephesi çok muhteşemdir. Ön
tarafındaki meydan cumhurreisimiz,
Millî Şefimiz İsmet İnönü'nün bir
heykeli konacaktır. Bu heykel, gü-
zel bir kaide üzerine dikilecektir.
Sergisarayının ön cephesiyle iç kısmı
— Devamı 5 inci sahifede —

Ali Osman, Ağırcezada gene deli taklidi yaptı

Kendisini beş jandarma muhafaza ediyordu. Avukatı cinayetin şeklini değiştirebilecek iddialarda bulundu

Tepecikte Sürmeli sokağında İhsan Zehranın ummihanesinde Ayşe Münveverle Ankaralı Necmiyeyi bıçakla öldüren ve çağa vekilî Hidayetle Şükriyeyi ağır surette yaralayan Osmanın muhakemesine dün öğleden sonra şehrimiz Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Geçen celsede olduğu gibi suçlu, bu celsede de çeşid çeşid delilî hareketleri göstermiş, gürültü yapmış, fakat beş jandarma kendisini oturtukları maznun sandalyesinde zorla tutarak kırdamasına meydan vermemiş, hatta ona muhakeme safhalarının dinletmişlerdir.

Ali Osman, ayağında yirtik bir pantolon ve sırtında bir gömlek olduğu halde bu defa elleri bağlı olmayarak mahkeme huzuruna getirilmiştir. Adliye nezarethanesinde elbiselerini tekrar yırtmak teşebbüsünde bulunmuşsa da jandarmalar bırakmamışlardır. Birer pençeyi andıran elleriyle jandarmaların tazyikli altından kurtulup fırlamak istediği zamanlar olmuşsa da hiç bir şey yapamamıştır. Bu celsede maznunun vekilleri, ortaya attıkları bazı iddialarla cinayeti başka bir şekilde dökmek istemişler ve Ali Osmanın, ummihanede yaraladığı kadınlar tarafından evvelâ bıçakla yaralanmış olduğunu söyleyerek Ali Osmanın meşru müdafaa vaziyetinde kaldığını bildirmek istemişlerdir. Mahkeme salonu, Tepecik kadınlariyle dolmuştu, evvelâ Yusuf oğlu Mustafa yanında bir şahid dinlenmiş, Ali Osmanla altı ay bir odada yatıp kalktığını, arkadaşlık ettiğini, ona Ayşe Münveverden vazgeçmesi için müteaddit defalar nasihat ettiği halde suçlunun söz dinlemediğini söylemişlerdir.

Emin oğlu Raşid yanında 18 yaşında bir genç de sokak başından geçtiği sırada İhsan Zehranın evinde gürültü duyduğunu, fakat bir şey görmediğini söylemiştir.

Mahkeme reisi B. Apturrahman Bir: — O kadar acele etme! Bak tahkikat evrakında senin bazı ifadelerin var. Mustafa ve Osman yanında iki arkadaşınla sen İhsan Zehranın evinde imişsin! Orada ne gördünse anlat.

— Evet.. İhsan Zehranın evine gitmiştik. Orada biraz oturduk, kadınlarla görüştük, fakat Ayşe Münveveri görmedik. Sonra kapıdan dışarı çıktığımız sırada evin içinden feryadlar yükseldi, bir polis memuru koşarak geldi.

— Bu evde ne var!
Diye sordu, biz de bir şey görmediğimizi söyledik, bizi ahp karakola götürdü. Ali Osmanı biz görmedik. Karakolda bize gösterdiler, fakat biz tanımadığımızı söyledik.

Mustafa Ercan ve Hasan oğlu Osman Tuncer de aynı şekilde ifade verdiler.

Karşıyakada berberlik eden B. Hüseyin de şu izahatı verdi:

— Ben vaka hakkında bir şey bilmiyorum. Maktul Ayşe Münvever, dükkânına gelir, saçlarını ondüle ettirirdi. Son defa hastahaneden çıkmış. Gene dükkânına geldi, saçlarını ondüle yaptım.

— İşin yoksa beraber gezelim, dedi. Birlikte tayyare sinemasına gittik. Oradan araba ile evine dönüyorduk, Tepecik kahvesinin önünden geçerken oradaki kalabalık halkı gösterdi:

— Bu kalabalığın içinde biri var. Beni vuracak.

Dedi. Ben dönüp bakmadım bile. Fakat kimin vuracağını söylemedi.

Reis — Bu kadımla münasebetiniz ne şekilde idi?

— Ciddi görüşüyorduk. (Beni dost tut. Sen'le yaşayalım.) Diyordu. Vaziyetim icabı kabul etmedim.

Bu şahidden sonra vaka yerine ilk yetişen polis memuru 233 numaralı B. Osman dinlendi. Ve gördüklerini şöyle anlattı:

— Vaka günü saat dört ile beş arasında vazife görüyordum. İhsan Zehranın evinden:

— Polis, polis! Feryadları yükseldi. Koştum, kapıdan içeriye girince dört kadının yerde yaralı yattıklarını gördüm. Ayşe Münvever kendi odasında idi. Onu görmedim. Yerde yatanlara:

— Vuran kim? Diye sordum.

— Bahçeye gitti! Dediler. O tarafa koştum, tabancam elimde idi. Ali Osmanla karşılaştım. Üstü başı kan içinde idi.

— Seni kim yaraladı? Dedim. Evvelâ bilmediğini söyledi sonra:

— Kadınlar.. Dedj. Bıçağın nerede olduğunu sordum.

— Bilmiyorum. Dedi. Sonra bıçağı, yaralı kadınların yakınında sandaloda buldum. Ali Osmana:

— Bu bıçak senin mi? Diye sordum.

— Hayır.. Bu evin. Dedi.

— Nereden aldın. Dedim. Evvelâ, masa üzerinde, biraz sonra da dolap ta bulduğunu söyledi. Sonra yaralıları, Ali Osman da dahil olduğu halde hastahaneye naklettirdik. Kadınlar ifade vermeyecek halde idiler. Kendilerinden fazla tafsilât alamadım. Müddeiumumi, ifadelerini hastahane aldı. O biliyor.

Reis — Hâdise yerinde başka bıçak gördünüz mü?

— Hayır.

Rejsin emriyle mübaşir, kanlı, beyaz saplı bıçağı şahide gösterdi, polis,

— Evet. Orada bulduğum bıçak budur.

Dedi.

Bu sırada maznun Ali Osman, kendisini zapteden jandarmalardan birinin kasaturasını yakaladı, bıraktırdılar, gözlerinde vahşi bir hayvan gözünün kızıl suları parlıyordu. Jandarmalar, her ihtimale karşı kasaturalarını çıkarıp yalnız bellerinde kasaturalarının kılıfları olduğu halde onu muhafaza etmekte idiler.

Suçlunun iki vekilinden birisi ayağa kalktı, reise dedi ki:

— Lütfen şahidden sorunuz. Kan-naati nedir? Evvelâ kadınlar mı Ali Osmanı yaralamıştır? Bu bıçak umumi evlerde bulunan bıçaklar nevin-den midir?

Şahid, umumi evlerde böyle sustalı bıçak bulunmadığını söyledi,

— Ali Osman, ilk ifadesinde kendisini yaralayanın kim olduğunu bilmediğini, sonra da kadınların vurduğunu söyledi. Hangisi doğrudur bilmiyorum.

Avukatın talebi üzerine reis, tekrar sordu:

— Ali Osmanın üzerindeki yaralarla kadınların yaraları aynı bıçakla mı yapılmış?

Şahid — Bilmiyorum.

Bazı şahidler daha dinlendikten sonra muhakeme, başka bir güne bıkılmış, suçlu, jandarmalar tarafından cezaevi otomobilene konarak cezaevine götürülmüştür. O sırada pek çok halk, toplanarak onun çıkardığı garip sesleri dinlemiş ve gürültüsünü seyretmişlerdir.

Beneş

Londraya vardı

Londra, 19 (Radyo) — Sabık Çekoslovakya cumhurbaşkanı Beneş ile refkasi, bugün buraya gelmişler ve istasyonda Jan Mazarik ve bir zevat tarafından karşılanmışlardır.

Franko

Yakında Romaya gidecek

Madrid, 19 (A.A.) — Frankonun evvelce bahsedilmiş olan İtalyayı ziyaretinin yakın bir tarihte yapılacağı teyid edilmektedir.

Şehir Dahili haberleri

1940 nüfus sayımı

Vilâyetten mütalea istendi

1940 yılında memlekette yapılacak umumî nüfus sayımı hakkında Başvekâlet istatistik umumî müdür-lüğünden vilâyete bir tamim gelmiştir. Şimdiden faaliyete geçilerek numarataj işinin başına başa islah ve ikmalî için şehrin hususiyeti veya bu ameliye vesilesiyle elde edilmesi mümkün ve şayanı arzu olan malûmatın temini için numarataj talimatnamesine ne gibi hükümler konulması faydalı olacağı sorulmuş, bu hususa dair vilâyetten mütalea istenmiştir.

Tacirler

Siparişlerine dikkat etmelidirler

Şehrimizdeki bazı tüccarlar, dış memleketlerde ölçü âletleri sipariş etmekte, fakat bu siparişlerini tetkikat neticesi yapmadıkları için gümrüğe gelen ölçü âletlerinin çoğu kanun ve nizamname hükümlerine uygun çıkmamakta, memlekete ithallerine müsaade olunmamaktadır. Bu hal, tüccarlarımızın zararını mucib olmaktadır. Mıntaka ticaret müdürlüğü, bu meseleye dair şehrimiz ticaret ve sanayi odası reisliğine bir mektub göndermiş, tüccarlarımızın zarara uğramaları için nazarı dikkatlerinin cabini istemiştir.

Parti müfettişi dün gitti

Cumhuriyet Halk Partisi müfettişi İstanbul mebusu Dr. B. Galip Bah-tiyar Göker, dün Ege vapuru ile İstanbul'a gitmiş, vapurda bir çok zevat tarafından teşvi edilmiştir. İstanbul'da hususî bazı işleri için bir ay kadar kalacak ve dönecektir.

Raziyanе tohumu

Dış memleketlerde bulunan muhtelif firmalar, ticaret odasına müracaatle raziyanе tohumu istemişlerdir. İzmirde bu mahsulün ihracatı ile ilgili eden firma yoktur. Anason gibi kokan bu tohumlardan istihsal edilen arapsaçı marata ve sıra adları verilen mahsulden Giritliler yemek pişirirler. Ticaret odası raziyanе tohumu bulup istiyen ticarethanelere gönderecektir.

Belediye encümeni

Belediye daimî encümeni, dün öğleden sonra Dr. B. Behçet Uz'un reisliğinde toplanmış, yeni bazı in-saat için kararlar almıştır.

Bir inifâk

Tirede istiklâl mahallesinde oturan çiftçi Hüseyin Rifat, Hacı âlim çiftliğinde harman döğerken harman yerinde bulunduğu söylenildiği patlayıcı bir maddeyi kuralamış, anı surette patlayan bu madde, üç parmağını uçurmuştur. Yaralı, Tirede tedavi altına alınmıştır.

Orman yangını

Evvelki gün Selçuk istasyonundan İzmir'e gelmekte olan yolcu treninin lokomotifinden sıçrayan kavlucılardan keçi kayası mevkiindeki ormanda yangı çıkmış, civardan yetişen köylüler tarafından söndürülmüştür.

Gidenler

Konya mebusu B. Ali Rıza Türe İstanbul'a, Denizli mebusu B. Yusuf Başkaya Denizli'ye gitmişlerdir.

Tomruk istihsalı

Ankara — Ormanlarımızda fenî işletmeler dolayısıyla tomruk istihsalimiz devamlı olarak artmaktadır. Bu arada memleketin en verimli orman mntakalarından olan Bartın havzasındaki Helkeme ve Eğriceova ormanlarını işleten Ovel müessesesinin yıllık tomruk istihsalı 22.000 metrekübmü bulmuştur.

Deniz kontrol hey'eti

Dün bazı kararlar aldı

Polis deniz kontrol heyeti, dün toplanmış ve aşağıdaki kararları almıştır:

1 — İzmir limanı dahilinde sat üzerinde çalışan deniz amellerinin her hangi bir sebeple olursa olsun deniz inzibatıyla alakadar makamların birinden tahriri müsaade alınmadıkça vapurlara sebebi veya sebepsiz girmelerinin memnuiyetine,

İndelikta satışları vapurlara bağlamak veya çözmek için mecburiyet hasıl olduğunda sat çımacılarının vapurlara alâkadar muhafaza ve polis memurunun sıfahî müsaadesi veya nezareti olmadıkça, girmelerinin menine ve mecburiyet halinde vapurla ihtilâl edilen salon gümrüğü nezaretinden geçerek şata dönmesine,

Keza İzmir limanı dahilinde vapur içinde çalışan amellerin vapur bordasına yanaşık bağlı veya açıkta bulunan satlara her hangi bir şekilde in-nip gitmek suretiyle ihtilâl yapmanın ve sat ameleşi gibi karaya çık-malarının menine,

2 — Liman ve körfez dahilinde bilumum sefainden tahmil ve tahliye esnasında denize düşen veya atılan eşyanın liman makarazatı resmîyesinden tahriri müsaade alınmadıkça tırmık, kanca, ip zencir kepeç ve sair hususî âletlerle sürme ve tarama suretiyle çıkarılmasının mem-nuiyetine,

Gene müsaade ile icrayı sanat edecek bu kabil deniz esnafının denizden çıkaracağı eşyayı evvel emirde en yakın muhafaza memurlarına bildirmekle beraber bu memurun nezareti altında liman riyasetine teslim etmesinin mecburiyetine karar ver-tilmiştir.

3 — Bu memnuiyetler hilâfına hareket edenlerin Türk ceza kanununun 526 maddesi mucibince ceza gö-receklerdir.

Millî bankalarda tasarruf hesaplarının artışı

Ankara — Merkez bankası Etüd servisi, millî bankalarda tasarruf hareketlerinin inkişafına dair çok enteresan bir istatistik hazırlamıştır. Bu istatistiğe göre son beş sene içinde tasarruf hesaplarında nisbet bakımından en yüksek artış kaydeden millî banka Türk ticaret bankasıdır. Türk ticaret bankasının 934 de 549 bin 493 lira olan tasarruf tevdiatı, 938 senesi sonunda 6.377 misli bir artışla 3.329.544 lira olmuştur.

Balina avcılığı Konferansı hakkında çıkan tebliğ

Londra, 19 (A.A.) — Ziraat nezareti, pazartesi günü açılmış olan balina avcılığı konferansının mesalsi hakkında aşağıdaki tebliği neşretmiştir.

Konferansın başlıca gayesi, cenub kutbu sularındaki balinalara aid olan istatistikleri tetkik etmektir. Balina avcılığı hakkındaki beynelmülei itilâfta deriş edilmiş olan tedbirler, kontrolü takviye çarelerini tetkik maksadiyle bir çok içtimalar akdedeceklerdir.

Pazartesi günü Danimarka mürâhasası, Danimarkanın 1937 itilâfını kabul etmiş olduğunu bildirmiştir. 1939 - 40 avcılık mevsimi açılmadan evvel japonyanın da bu itilâfı kabul edeceği tahmin edilmektedir

Dük de Kent Farmasonların üstadı azamı oluyor

Londra, 19 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Dük de Kent, bugün mutantan merasim esnasında İngiliz farmasonlarının üstadı azamı unvanını alacaktır. Evvelki gece Fransa ve Amerika mason locaları mümessillerinin iştirakiyle verilmiş olan bir ziyafet esnasında Vaşington lo-casının eski üstadı azamı albay Tatch, bir nutuk söylerken birdenbire ölmüştür.

Kemalpaşada yapılan tetkik

Halk, gıda maddesi istemiyor

Kemalpaşa kazası dahilinde dolu ve fırtına tahribatı münasebetiyle köylülerin yardımı muhtaç olup olmadıklarını tetkik eden kızılây kurumu müfettişi Dr. B. Baha şehrimize dönmüştür. Haber aldığımız göre köylüler, gıda maddesi bakımından ihtiyaçları bulunmadığını söylemişlerdir. Bayındır kazası dahilinde buğday tarlalarında başak toplayanların da Kemalpaşa kazası dahilinden olmayıp çingeneler oldukları anlaşılmıştır.

Tirede yangın

Tirede bedestan mevkiinde yeni yapılmış 16 sayılı dükkândan yangın çıkmıştır. Dükkân, yağcı Mustafa oğlu Nuri Sabuncuya aittir. Tahkikata göre Nuri, dükkânında bulunurduğunu iki buçuk beygir kuvvetindeki motosikletini işletmiş, motörün eksoz borusundan çıkan alevden yerdeki hasır ateş almak suretiyle yangın çıkmış ve genişlemiştir.

İtfaiye yangını süratle söndürmüştür. Zarar ziyan miktarı 600 liradır. Dükkân ve içindeki eşya sigortasızdır.

Ödemişte hırsızlık

Ödemişte Birgi nahiyesinde Ağır-cık köyünde oturan Mehmed kızı 50 yaşında Havvanın evine hırsız gir-miş, birçok kıymetli eşyasını ve di-kiş makinesini çalmıştır. Zabıtaca yapılan tahkikata hırsızlığı Ali isiminde birinin yaptığı anlaşılmış, suçlu tutulmuştur.

Başka hapishanelere nakledilecekler

Şehrimiz umumî hapishanesindeki mahkûmlardan bir kısmı, A. A. Başvekâletince yeni yaptırılan hapishane binalarına nakledilecektir. Şehrimiz müddeiumumiliği, İzmir umumî hapishanesinde bulunan ve başka hapishanelere nakledilecek olanları tesbit etmektedir.

Kireç ocağında yangın

Bornovada Naldöken köyünde Hacilar tepesi mevkiinde köy muhtarları B. Ömer Sığana ait kireç ocağında yangın çıkmış, ocak etrafında 300 demet hazırlanmış çalı ve dört hektar dikenlik saha tamamı yanmıştır. Yangın söndürülmüştür.

Tahkikata göre yangın, ocak amelesinden Ramazan Dönker, Mehmed ve Rıza Erenden birinin dik-katsizlik neticesi attığı yanık sigaradan çıkmıştır. Tahkikata devam olunuyor.

B. Ramazan Onat

Aylık mezuniyetini İstanbulda geçiren asliye ceza hâkimi B. Ramazan Onat, dün vazifesine başlamıştır.

ZABITADA

Bıçak taşıyanlar

Tilkilikte Hatuniye parkında Demir Ali oğlu Hayreddin ve Tosun oğlu Mustafa Barbarosun üzerlerinde zabıtaca birer bıçak bulunarak müsadere edilmiştir.

Sarhoş kadın

Çorakkapıda Tamaşalık caddesinde Mehmed kızı 23 yaşında genel kadınlardan Seyhan, evvelki gece sarhoş olarak cadde ortasında nâra atmak ve yerlerde yatmak suretiyle icrai rezalet etmiş, göz ve dizinden yararlanmıştır. Gece halkın istirahatini ihlâl suçundan adliyeye verilmiştir.

Esrar satmak

Tilkilikteki parkta esrar sattıkları görülen Tosun oğlu Mustafa Barbaros, Demir oğlu Hayreddin ve Mehmed oğlu Rauf zabıtaca tutulmuş adliyeye verilmişlerdir.

Doktorumuzun Köşesi

Bira ucuzluyormuş...

Yazan: Dr. G. A.

Gazeteler öyle yazıyor, otuz kuruşa satılan bir şişe bira, yirmi kuruşa, hatta on beş kuruşa incecikmiş.

Keşke, iyi su dedimiz memba suları da az çok ispirtolu içkiler gibi inhisar altında olsaydı da onların da revacını arttırmak için fiyatlarını indirmeye düşünen bulunsaydı.

Memba sularının şimdiki fiyatına göre, bira şişeleri on beş kuruşa inince bira hemen hemen sudan ucuz olacak, demek, biranın terkinde de biraz alkol bulduğundan onun ucuzlayacağından dolayı sevinme insanın dili varmıyor.. Belki bira ucuzladıktan sonra, bu memba sularının inhisarını değilse de, ihtikarını alanlar, mallarını pahalı satmaktan kârlarının azaldığını görünce onlar da iyi suyun fiyatını indirirler de biz de kana kana iyi su içebiliriz. Onun için biranın ucuzlaması gene herkesi sevindirecek bir şey sayılmalıdır.

Zaten bira, fazla içilmemek şartıyla, faydalı bir içkidir. Beslemek bakımından suya üstün olduğu şüphesizdir. İki bardak su bir dilim ekmeğin yerini tutar derlerse de bunun aslı yaktır. Aç karına su, mideyi doldurur da besler zannedilir. Halbuki bir litre bira altmış gram ekmeğin yerini tutar. Sütte mukayese eder seniz, bir litre bira yüz yirmi gram süt kadar besler, fakat etle kıyas edince bir litrede ancak yirmi beş gram et bulunur.

Bütün vücudu besleyecek maddelerini hesaba katmayıp ta yalnız, adaleleri işletecek olan sulu karbonunu düşünürseniz, o vakit bir litre bira, yüz, yüz elli gram ekmeğe muadil olur. Halbuki sade suda beslemek hassası yoktur. Suya ekmeğe bartsanız, besleyecek olan yalnız ekmeğindir.

Kalori vermeğe gelince, bu bakımdan biranın değeri büyüktür. Bir litre bira 450 kalori verir. Ancak bunun yüzde 55 i alkolden geldiği için tam bir gıda sayılamaz. Belki kışın insanı soğuktan korumaya yarar. Fakat yazın bu fazla kalori insanın hararetini lüzumsuz yere arttırdığından insan bu mevsimde bira içtikçe terler.

Ondan dolayı birayı yazın hararet teskin etmek için içerseniz aldandınız olursunuz. Bira ilkin harareti teskin ederse de, arkasından ağzın içi yapışık olduğundan su ihtiyacı artar, tekrar içmek lazım gelir. Bira aşkıları da birayı içtikçe daha ziyade içmeğe yol açtığı için severler.

Fakat soğuk veya serin mevsimlerde bira - tabii gene ifrata gitmemek şartıyla - faydalı bir içki olur. İnsanın az çok besleyip kalori ile ısıttıktan başka semizlik verir. Bu hassas biranın vitaminlerinden ileri gelir. Bira mayası en bereketli vitamin kaynaklarından biridir. A vitamininden hiç yoksa da B 1 vitamininden yüzde 2400 den 12000 ölçüye kadar B 2 vitamininden de 1500 den 3000 ölçüye kadar getirir.

Bu vitaminlerden ikincisi yediğimiz gıdanın vücuda yarıyacak hale gelmelerine yaradığından çok faydalıdır. Birincisi de sinirleri kuvvetlendirir ve onlara sakinlik verir. Onun için biradan çok içildiği vakit sarap gibi heyecan gelmesi de, sinirler fazla sakinlik ve uyusukluk gelir.

Bira sütü artırır diye emzikli kadınlara tavsiye ederler. Südün miktarını arttırdığı şüphesiz olmakla beraber südün çocuğu beslemek kudretini arttıracak kimse temin edemez.

Mideye, hazma da faydası vardır. Fakat laboratuvar tecrübeleri bunun aksini gösterir. Yazın çok tüketmesine karşılık kişni idrarı arttırmaması bir fayda sayılabilir.

Tiftik ve yapaklarımız

Ankara — Tiftik ve yapaklarımızın standart tiplerinin İngiltere, Almanya ve Japonyada görüldüğü rahat üzerine Tiftik cemiyeti, büyük parti ihracatının muayyen firmalar vasıtasıyla yapılmasını müstahşil menfaatına daha uygun bulmaktadır. Bu işin bu sahada en çok faaliyet gösteren ürün müessesesine verilmesi muhtemeldir.

DIŞ POLİTİKA

Büyük ihtilâlin
yıldönümü

Fransız milleti, büyük ihtilâlin yüz elliinci yıldönümünü, bu hâdisenin insanlık tarihindeki ehemmiyeti ile mütenasip merasimle kutulamıştır. 14 temmuz 1789 Fransız ihtilâlinin başlangıcı itibar edilmiş olmakla beraber hakikatte ihtilâl Bastilin sukutunu tesbit eden bu günden evvel başlamıştır. Fransız inkılabını hazırlayan âfiller, senelerdenberi, Fransanın siyasi, iktisadi ve içtimai hayatı üzerinde tazyik ediyordu. Makinenin keşfi ticaret ve mübadelelerin genişlemesi gibi sanayi ve ticaret sahasındaki inkılablar, sınıflar arasındaki müvazaneyi bozmuş ve yeni şartlara uygun bir adaptasyon yapılmasını zarurî kılmıştı. Nihayet malî vaziyetin bozukluğu ihtilâlin âni sebebinin teşkil etti. On altıncı Lûi hükümeti tarafından alınacak tedbirleri tatbik etmek için Etajenero içtimaa çağırıldı. Bu meclis iki asra yakın bir zamandanberi toplanmamıştı. Binaenaleyh o günkü şartlar altında toplanmaya çağırılan meclisin 5 Mayıs 1789 da yaptığı içtima ihtilâlin başlangıcı sayılabilir. Çünkü bir defa toplandıktan sonra Fransaya kanunvesafî temin etmedikçe dağılmamıştır.

1789 ihtilâline Fransız ihtilâli adı verilmiş de hakikatte bu bir Avrupa, hattâ dünya inkılabıydı. Fransız ihtilâli denmesi, ihtilâlin Fransada başlamış olmasından ileri geliyordu. Fakat Avrupanın diğer memleketleri de buna hazırlanmış olacaktı ki, kısa bir zaman içinde inkılabın prensipleri her tarafa yayıldı. Ve 1789 prensipleri insanlığa mal oldu. Bununla beraber, hürriyet, adalet ve müsavat prensiplerinin yayılmasında Fransız milletinin büyük hizmeti olmuştur. Filhakika o zamanın hükümdarları inkılab prensiplerine karşı bir cephe teşkil ettiler. Ve Fransız ihtilâlcilerini kanun dışı bir «çete» telâkki ederek, inkılabı boğmak istediler. Fransa 1793 senesinde Avrupa hükümdarlarının hemen hemen hepsiyle harp halindeydi. Bu hükümdarların orduları Fransanın istilasına başladılar. Fransız milletinin istilâ ordularına karşı ayaklanması ve onları topraklarından defetmesi, tarihin en parlak kahramanlık nümunelelerinden birini teşkil eder. Haklı olduğuna inandığı dava uğrunda mücadeleye girişen bir milletin kuvvet kaynaklarına hudud olmayacağını Fransızlar bu vesile ile göstermişlerdi.

Bu sıralarda Avrupanın her memleketinde Fransız inkılabçıları, dünyanın siyasi, iktisadi ve içtimai nizamına karşı suykast tertip etmekle meşgul kundakçılar telâkki ediliyorlardı. Bunlara böyle bir nazarla bakmayan tek bir memleket Osmanlı imparatorluğu idi. İmparatorlukla Fransa arasındaki ananevi dostluk münasebeti, ihtilâl seneleri içinde soğumadı. İstanbuldaki Fransız tebaası, inkılab ve cumhuriyet nâmına Beyoğlunda tezahürat yaptılar. Prusya ve Avusturya sefirleri bu tezahüratı protesto ettikleri halde, Osmanlı devlet adamları, Fransızlara karşı müsamaha göstermekte devam etti. Fransız inkılabçıları, meglûp olup da memleketlerinden kaçmaları ihtimaline karşı, imparatorlukta kendilerine bir melce temin etmek için bile Osmanlı hükümetiyle temasa geçtiler. Bu da bir taraftan Türklerin Fransızlara karşı besledikleri dostluk hislerine ve diğer taraftan da fikir mücadelelerine karşı müsamahakâr olduklarına delil olarak gösterilebilir.

Filhakika bugün artık prensipleri bütün insanlığa mal olan bu cihaşümül inkılabın yüz elliinci yıldönümünü idrak ederken, Türk milleti ile Fransız milleti, birbirine en sıkı dostluk münasebetleriyle bağlı bulunmaktadır. Türk milleti, medeniyete ve insanlığa büyük hizmetlerde bulunan dost Fransız milletine bu yıldönümünün kutlu olmasını candan diler.

A. Ş. ESMER

SON HABERLER

Polonya, Almanların ilk taarruzuna mukabele etmeğe daima amadedir

Südetler, nasıl Çekoslovak devletini ortadan kaldırmak için bir bahane olmuşsa, Danzig te Polonyayı aynı âkibete uğratmak için bir sebeptir

Paris, 19 (A.A.) — Danzig müzakereleri hakkında Berlin ve Romadan gelen aldatıcı haberler hakkında tefsiratta bulunan gazeteler, bunu mihver tarafından takip edilen sinir harbinin yeni bir manevrası olarak telâkkide müttetikler.

«Derhal ve en büyük enerji ile mukabele etmeliğimiz lazımdır. Esasen Polonyalıları dedikodulara nihayet vermishlerdir. Polonya buhranın ilk günündeki kadar sakin olarak, yeniden vaziyetini tasrih etmektedir, bir adım geri atmamıştır. Bu husus, yüz kerre, bin kerre kaydedilmeğe layıktır.

Journal gazetesinde Saint - Brice yazıyor:

Dünkü hâdise çok uzun olan zencire katılarak bir halkadan başka bir şey değildir. Neville Çemberlaynin bu entrikaların tehlikesini ortaya koymasındaki hikmet anaşılır bir şeydir.

Petit journal de Boussard yazıyor:

Şayialardan her zamankinden fazla korkmalıdır. Gerginlik bakidir. Mesele asla halledilmiş değildir. İşte bir taraftan en küçük şayiadan sinirlenen telâşlılara, diğer taraftan da bütün zorlukları ortadan kalkmış zannaden uyusuklara anlatılması lâ-

zimgelen şey budur.

Epopue gazetesinde Donnadieu yazıyor:

Bu manevralardan heyecana kapılmıyalım. Ortada nikbinliği istilzam edecek hiç bir şey yoktur.

Danzigte vaziyet hâlâ vahimdir. Fakat ifrat derecede betbinliği istilzam edecek de bir şey yoktur. Son vaziyet bizi tetik üzerine koymuştur.

Polonyalılar ilk taarruza mukabele etmeğe amadedirler, Fransa ile ingiltere derhal kendisine müzaheret edeceklerdir. Bu vaziyet Berlini düşündürülecektir.

«Ordre gazetesinde Claude Vivjeres yazıyor:

Fransız - ingiliz Barajiyile karşılaşan Almanya bir kerre daha bu ba-

rajin unsurlarını birbirinden ayırmağa çalışıyor. Halisane olmanın bu hilekârane plân muvaffak olmayacaktır. İngiltere ve Fransa 15 martınberi hakikati öğrenmişlerdir. Südetler nasıl Çekoslovak devletini ortadan kaldırmak için bir bahane olmuşsa, Danzig de ancak Polonya devletini ortadan kaldırmak için bahane değildir.

Moskova müzakereleri ansızın yeni safhaya girdi

Molotof, bir ay için sayfiyesine çekilecektir. Müzakereler zaruri bir teehhür devresine giriyor

Paris, 19 (Radyo) — Moskova müzakerelerinin, ansızın yeni bir devreye girdiği, İngiliz ve Fransız sefirlerinin, bu vaziyet üzerine hükümetlerine yeni talimat gönderdikleri, Molotofun, bir ay kadar sayfiyesine çekileceği ve bu itibarla müzakerelerin bir teehhür devresi geçireceği söyleniyor.

Londra, 19 (Radyo) — Avam

Kamarasının bugünkü içtimanda başvekil Nevil Çemberlayn, Moskova müzakereleri hakkında sorulan suallere cevap verirken, sefirin yeni bir rapor gönderdiğini ve ku rapor üzerine Fransız hükümeti ile temaslara başladığını söylemiştir. Bu yakınlarda bir neticeye varılıp varılmayacağını soran bir mebusa

başvekil Çemberlayn:

— Ümit ederim.

Demekle iktifa eylemiştir.

Londra, 19 (Radyo) — İngiliz kabinesi, bugün başvekil Çemberlaynın riyasetinde toplanmış ve Moskova sefiri Sir Vilyam Strangın gönderdikleri raporları müzakere etmiştir.

Almanya hazırlanıyor

15 Ağustos'a kadar üç milyon asker toplanmış olacak

Paris, 19 (Radyo) — Figaro gazetesini; Almanyanın, 15 ağustos'a kadar üç milyon asker toplamış olacağını ve bu askeri, Eylül sonuna kadar si-

lâh altında bulunduracağını, mareşal Göringin, iki üç gündenberi bütün istihkâmları teftiş etmeğe başladığını yazıyor.

Balkanlar kavruluyor
Hararet derecesi dün Belgradda 42, Atina'da 50 idi

Belgrad, 19 (Radyo) — Balkanlarda müthiş sıcaklar başlamıştır. Hararet derecesi bugün gölgede 42 dereceye çıkmıştır.

Atina, 19 (Yunanistanın her tarafında görülmemiş sıcaklar hüküm sürüyor. Hararet derecesi bugün elliye kadar çıkmıştır.

Samsun tuğyanı

Irmaklar taşmış ve birçok köprüler yıkmıştır. Seylâpzedelere yardım ediliyor

Samsun, 19 (A.A.) — 16-7-939 akşamı başlıyan yağmurlardan Kurtun Mert, Yeşilirmak, Kızılırmak ve Aptal ırmakları taşmış, sular etrafa yayılmıştır. Seller, Samsun - Bafra yolunun dördüncü kilometresindeki 20 metre uzunluğunda kârgir köprüyü yıkmıştır. Aptal ırmağının yükselmesi yüzünden Dikbıyık köyünü su basmış, yardım için mahalline vesait ve memurlar gönderilmiştir.

Kızılırmak beş metre yükselmiştir. Tosköyünde yedi ev ve kısmen harap olmuş ekin yığınlarının bir kısmını sular götürmüştür. 200 hektarlık bir sahada bütün tarlaları zarar görmüştür. Şimdiye kadar bir kadın ve bir erkek ve bir çocuk cesedi bulunmuştur. Seylâpzedelere lazımgelen yardımlarda bulunulmakta ve valî yardım işleriyle bilhassa meşgul olmaktadır.

Son Dakika:

Slovakya paylaşılıyor

Almanya Macaristanla birlikte S'ovakyayı taksime karar verdi

Paris, 19 (Radyo) — Son alınan haberlere göre; Almanya, Macaristanla tamamen uzlaşmış ve bu uzlaşma neticesinde Slovakya'yı taksime karar vermiştir.

Son günlerde Berline gitmiş olan Macaristan ordusu erkânı harbiye umumiye reisi, bu hususta Hitlerle

mutabık kalmıştır. Hitlerin, erkânı harbiye umumiye reisine verdiği bir haritada, Slovakya arazisinden Macaristana ayrılacak parçalar gösterilmiştir.

Alâkadarlarca söylendiğine nazaran Slovakyanın taksimi, ağustosta yapılacaktır.

Millî Şef

Çankaya köşkünde Fransız generalini kabul buyurdular

Ankara, 19 (A.A.) — Reiscumhur İsmet İnönü bugün saat 16,30 da Çankayada beraberinde Fransız büyük elçisi B. Massigli ve maiyeti olduğu halde orgeneral Hutzigeri kabul buyurmuşlardır.

Kabul esnasında Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemen-

cioglu da hazır bulunmuştur.

Ankara, 19 (A.A.) — Millî Müdafaa Vekili Naci Tınaz, bugün orgeneral Hutziger ve maiyeti şerefine Marmara köşkünde bir öğle ziyafeti vermiştir.

Misafirimiz bugün akşam yemeğini Fransız büyük elçiliğinde yemişlerdir.

Hamidiye
İskenderun limanına gidiyor

İstanbul, 19 (Telefonla) — Hamidiye mektep gemisi, 23 temmuz Hatay bayramına iştirak etmek üzere İskenderun limanına müteveccihen hareket etmiştir.

Oksijen fiatleri

Ankara, 18 (A.A.) — İktisad Vekâletinden: 30003 sayılı kanuna istinaden, 25-6-939 tarihinden itibaren oksijenin beher metre mikâbının fabrikada teslim toptan azamî satış fiyatı 150 kuruş ve beş metre mikâbı tüplerin fiyatı «tüp depozitosu hariç» 50 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Görülen lüzum üzerine, şimdilik 19-7-939 tarihinden itibaren yalnız Ankara için, oksijenin fabrikada teslim beher mikâbı 85 kuruş ve beş metre mikâbı tüplerin fiyatı «tüp depozitosu hariç» 425 kuruşa çıkarılmıştır.

Oksijen tüplerinin tazyiki asgari 130 atmosfer ve oksijen terkibi asgari yüzde 99 olacaktır.

Fabrikada bir tüp satış toptan satış adolunur.

Oksijen Ankaradan tedarik eden yerlerde azamî satış fiyatları, fabrika fiyatına o yere kadarki nakliye masrafiye mahalli belediyelerince tesbit edilecek sair ticari masraf ve normal kârın ilâvesi suretiyle tayin olunur.

Kral Zogo
Arnavudluğun birgün istiklâline kavuşacağını ümit ediyor

Stokholm, 19 (Radyo) — Arnavudluk kralı Zogo, buradan hareketinden evvel bir gazeteciye beyanatta bulunmuş ve Fransanın misafirperverliğinden emin olduğunu, bu münasebetle Parise gideceğini söyledikten sonra, Arnavutluğun, bir gün istiklâline kavuşacağını ve bir millet, ne kadar küçük olursa olsun istiklâlsiz yaşayamayacağını beyan eylemiştir.

İzmir hakemi
Mazeret gösterdi

Ankara, 19 (A.A.) — Anadolu ajansının haber aldığına göre, Galatasaray Demirspor maçlarını idare etmesine heyetçe karar verilmiş olan İzmir hakemlerinden Mustafa Balöz hususi işlerinin icabettirdiği zaruretler altında İzmirden ayrılmasına imkân olmadığını bölge kanaliye bildirmesi üzerine, iki kulübün murahhasları davet edilerek her iki maçın idaresi için İstanbuldan veya diğer bölgelerden bir hakem üzerinde müştereken uyusmaları ve bu mümkün olmadığı takdirde icabî düşünülmeğe üzere keyfiyetini bildirilmesi beden terbiyesi genel direktörlüğünün alâkadar dairesi tarafından İstanbul bölge başkanlığına tebliğ edilmiştir.

Düşündüklerim

Neticeye doğru

Orhan Rahmi GÖKÇE

Topraklarında güneş batmayan bu büyük imparatorluk, yavaş yavaş, harbi umumideki çehresini takınmağa ve hâdiseler üzerinde, istediği tazyiki yapmağa başladı.

Harbin, Hitlerin dudakları arasında durduğunu ben de yazdım, başkaları da, fakat buna mukabil konulabilecek başka bir muhkeme ikaziye daha vardır:

Harbi durdurabilecek veya, harbi istediği zaman içinde, istediği neticeye bağlayabilecek devlet te İngilteredir.

Sulh idealinin yanı başında harp zaruretini de aynı soğukkanlılık ve şiddetle karşılamaya hazır olduktan sonra, İngilterenin büyük kudret ve servetlere sahip olduğu muhakkaktır. Az konuşup çok ve sağlam iş yapmağı tarihi ve ananevi bir siyaset olarak dünyaya kabul ettiren İngiltere, imparatorluğu bakımından daha çok uzun seneler aynı kudretini muhafaza edebilecek bir vaziyette dir. Rusya ile başlayan müzakerelerin bittiği gün, harb bile olsa, insanlığı çarçabuk kurtarıp yeni, tarihsel ve adilâne bir nizamın kucağına almak imkânları derhal ve daha kat'i olarak tahakkuk edecektir.

İngiltere, bugün tam bir faaliyet içindedir.

Siyaseti, askeri hâvârlığı ve sanayi müesseseleri, hem harbe, hem de sulhe göre organize edilmektedir. Sulh cephesinin gittikçe tam bir ahenge doğru attığı adımlar, beşer topluluğunun emniyet ihtiyaclarına, sulh ve adalet davalarına daha uygun aksiler halinde işitilmektedir.

Karşı cepheye görülen telâş ve çığlıklar, birbirinin rekorunu kıran itham ve isnadlar, kâhkahalarla karşılanan uydurma ve şursuzca propagandalar, hep bu ahenk ve kuvvetin inkişafından ileri gelmektedir.

Oyunun artık sona ermekte bulunduğunu hisseden Roma - Berlin mihverî, şimdi kendi mukadderatı ile karşı karşıya bulunmaktadır.

İki ahbab çavuşlar, ne yapacaklar ve ne yapabilirler?

Uzak garb ve Amerikann vaziyeti, şimdilik ikinci plâna kalmıştır. Avrupada, meseleler çözülmek ve bir neticeye bağlanmak yolundadır. Çünkü Roma - Berlin mihverî, bugünkü kuvvetini ilelebed, silâh altında bulundurmak kudret ve imkânlarından mahrumdur. İtalya istikametinden esen rüzgârlar, bize aç midenin ağır kokusunu getirmektedir.

Almanyannın da mahrumiyet ve gıda yoksulluğu yavaş yavaş kapıyı çalmaktadır. Hatta, çalmağa başlamıştır bile!..

Dünyamız, karnındaki nesneyi doğurmak üzeredir. Bekliyelim bakalım:

Mahsul, ne şekilde ve ne zaman çıkacak?

Ribentrop

Yakında Madride gidecek

Paris, 19 (Radyo) — Almanyahariciye nazırı Von Ribentropun, yakında Madride giderek, general Franko ile bir mülâkat yapacağı söyleniyor.

Muşanof

Londrada siyasi temaslara başladı

Londra, 19 (Radyo) — Bulgaristan parlamentosu reisi Muşanof, bugün sabık hariciye nazırı Eden, Lord Corç ve daha bazı zevatla konuşmuştur. Muşanof, siyasi temaslarmı bitirdikten sonra Paris yoluyla Sofyaya dönecektir.

Stokholmda

Tuğyan oldu

Stokholm, 19 (A.A.) — Yağan şiddetli yağmurlar İsveçin cenup kısmında ve bilhassa Bohuslan muntakasında tuğyana sebebiyet vermiştir. Tuğyan, şimendifer raylarını sökmüş, trenleri devirmiş, köprüleri, evleri alıp götürmüş ve mahsulâtı harap etmiştir.

HİKAYE:

Aşk romanı okumasını isterim; çünkü

Toby Gregory ateşin başına oturmuş, kitap okuyordu. Karısı koşa koşa içeri girdi. Heyecan içinde:
— Sigara tabakasını kaybettim, Toby! Diye bağırdı.
Odada bulunan Paul amca:
— A! Diye haykırdı.
Toby sükunetini kaybetmeden:
— Dügünümüzün yıldönümünde verdiğim altın tabaka mı? Diye sordu.

Paul amca da:
— Arayalım, dedi. Gazeteye bir ilân versek iyi olur. Sonra, polise de haber verelim. Belki biri çalmıştır.
Toby okuduğu kitabı bıraktı, koltuğuna yaslandı, rahat ve huzur içinde bir halle piposunu yaktı, derin bir nefes çekti, sonra:
— Manîkî bir şekilde düşünelim, ne demek! Dedî. Biz düşününceye kadar hırsız tabakayı satar da parasını bile yer..

Gabrielle kocasının bıraktığı kitabı baktı, güldü:
— Tevekkeli değil, dedi. Toby polis romanı okuyormuş! Sen de bilirsin ya, Paul amca, Toby daima okuduğu kitapta ki kahramanın fikirlerini benimser. Onun için, ben mesele Dostoyevskinin ortada dolmasına hiç müsaade etmem. Çünkü Dostoyevski okudukça, Toby maraz, iradesiz bir adam haline alıyor. Sihatine hiç dikkat etmiyor. Ondan sonra benim işim, gücüm pansuman yapmak..

«Aşak romanı okumasını isterim, bak. Çünkü o zaman bana öyle güzel şeyler söylüyor ki!.. Meselâ geçen gün bana:
«— Senin gülüşün bana bulutlar arasından görünen güneşe benziyor» dedi.
Paul amca:
— Sen de buna kompliman sayıyorsun ha; dedi. «Gülerken bulutlar arasından görünen güneşe benziyorsun» demek «gülmediğin zaman ırtına bulutunu andırırsun» demektir..

Toby:
— Şakayı bırak şimdi, Paul amca, dedi, sonra karısına sordu:
— Sen bana şimdi söyle bakalım, en sonra olarak tabakayı ne zaman kullandın?

— Öyle yemeğinden sonra sen işine gittin, ben de tabakamı açtım, bir sigara içtim.
— Saat kaçtı o zaman.
— İki buçuk vardı.

Toby bir iki not aldı. Paul amca, aş yere vakit kaybettikleri için can sıkılıyor, sabırsızlanarak elleriyle ceketinin ceplerine vuruyordu.

Gabrielle ellerini uğuşturuyor ve bir çocuk samimiyeti ile kocasının soracağı suallere cevap vermeğe hazırlanıyordu.
— Sonra ne yaptın?
— Berbere gittim.
— Orada ne kadar kaldın?
— Üç buçuğa kadar.
— Orada sigara içtin mi?
— Hayır, içmedim. Bilirsin sen zaten. Ben yalnız yemeklerden sonra bir sigara içerim.

Toby tekrar not aldı, biraz düşündü. Sonra, kat'î bir karar vermiş bir adam tavrı ile yerinden fırladı, telefona koştı.
— Durval, siz misiniz? Affedersiniz, geç vakit rahatsız ettim. Bugün

öğleden sonra karım sizin dükkâna gelmiş. Şimdi sigara tabakasını bulamıyor. Altın bir tabaka idi bu. Sizin dükkânda mı unutmuş acaba? Yok mu? Lütfen bir kere daha bakarsanız? Evet, öyle ümid ediyorum. Pekâlâ, çok teşekkür ederim.
Toby telefonu kapadığı zaman Paul amca:
— İşte, dedi, şimdi kendisini tam manasıyla bir polis hafiyesi sayıyor. Gabriellerin kocası isticvabına telrar devam etti:
— Sonra nereye gittin?
— Terziye gittim. Orada da bir saat kadar kaldım.
— Otobüsle mi gittin?
— Hayır, vaktim vardı, yürüye yürüye gtim.
— Ya?..

Toby bu sefer de kalktı terziye telefon etti. Fakat oradan aldığı cevap aynı idi: Terzide sigara tabakası falan yoktu.
Sonra Gabrielle eczahaneye gitmiş, koku almıştı. Daha sonra manüküreğe uğramıştı. Toby bunlara da telefon etti, aynı cevabı aldı. Fakat Toby gene ümidini kaybetmemişti.
— Demek saat altı buçukta manüküreğiden çıktın? Sonra nereye gittin?

— Susieye gittim. Bana Sinabad mihracesi ile konuşmak imkânından bahsetti. Dayısının oğlunun kolejde bir arkadaşı varmış.
Toby karısının sözünü kesti:
— Onu bırak şimdi sen. Susie ile konuşurken sigara içtin mi, icmedin mi, onu söyle. Madam Susie sana uzun uzun şeyler anlattı, her halde tabakamı açıp birer sigara içmişsinizdir.

— Hayır, içmedik... Evet, evet, içtik. Fakat Susienin sigarasından içtik, benim sigaralarımın değil.
Bununla beraber, Toby karısının bu ahbabına da telefon etti, fakat aynı menfi cevabı aldı. Gene elindeki kâğıda bir şeyler yazdı.
— Pekâlâ, dedi. Anlaşıldı: Sigara tabakamı sen gittiğin yerlerden birinde bırakmamışsın. Çalmış da olmaz. Çünkü senin çantanda emniyet kilidi vardır. Sonra, ekseriya yankecisilerin bulunduğu yerlere de gitmiş değilsin. Senin uğradığın dükkânlardaki kimseler hep namuslu insanlar. Bir çoklarını da senelerden beri tanıyorum.

«Binaenaleyh, bütün bunlardan çıkarabildiğimiz bir netice var: Demek oluyor ki sen evden çıkarken tabakamı beraber almamışsın.
Paul amca:
— Ne büyük bir şey keşfettin! Döye söylendi.
Toby:
— Demek oluyor ki sen evden çıkarken tabakamı beraber almamışsın, diye tekrar etti. O halde evdedir.

Gabrielle:
— Aman ben evin her tarafını aradım, yok, dedi.
Kocası:
— Her halde sistematik bir şekilde aramamışsınızdır. Şimdi gel seninle düşünelim. Demek en son olarak öyle yemeğinden sonra sigara içtin.. Sonra giyindin, sokağa çıktın. Tecrübem vardır, bilirim: Sen ekseriya sokağa çıkarken eldivenlerini evde unutursun, sonra aklına gelir, döner alırsın. Sakın eldivenlerini almaya geldiğin zaman tabakayı eldiven kutusuna koymuş olmasın?

Paul amca alaylı alaylı güldü. Fakat Toby çoktan odadan çıkmış, yatak odasına g'itmişti. İki saniye sonra tekrar geldiği zaman yüzü muzaffer bir halde gülüyordu: Elinde de sigara tabakası vardı.
Karısı:
— Sahi eldiven kutusunda mı buldun? Diye sordu.
— Tabii!
Gabrielle sevinçle kocasının boy-nuna atıldı. Toby, amcaya doğru döndü, muzaffer bir tavırla:
— Görüyorsunuz ya, dedi, ben şurada dünyanın en mesud adamıyım!
— Şu sigara tabakasını buldun diye mi?
Toby başıyla evet, dedi..

— Alalelade bir tesadüften ibaret bu canım! Tabaka çalınmış da olabilmirdi, Gabriellein uğradığı yerlerden birinde kalmış veya sokakta düşmüş olabilmirdi. Farzedelim ki, tabaka ev-

Deniz işleri

Bandırma-Istanbul yolculuğu

Aile ve gidip gelme biletleri verilecek mi?

Bandırma yoluyla İstanbula gidecek olan yolculara bir kolaylık olmak üzere İzmir Deniz yolları acentesinden yalnız gidiş bileti verilmekte idi. Halbuki bazı yolcuların aile ve gidiş geliş bileti aramakta oldukları cihetle bu kolaylığın yapılması için İzmir Deniz yolları müdürlüğü umum müdürlükten müsaade istemiştir. Bu cihet Umum müdürlükçe tervic edildiği takdirde İzmirden İstanbula gidecek olan yolcular Bandırma'da bir müşkilât çekmeden seyahatlerine devam edebileceklerdir.

B. Zekeriya Şener

Bir kaç gündür rahatsız bulunan Deniz yolları işletme müdürü Bay Zekeriya Şener iyileşerek vazifesine başlamıştır.

Mordoğan iskelesi

Mordoğanda yeniden yapılmakta olan iskelede Denizbankın lâğvı dolayısıyla muayakkaten inşaat tatil edilmiştir. Son gelen emir mucibince iskelenin eksik kalan kısımlarının yapılmasına başlanmıştır.
İskele ikmal edildikten sonra Mordoğan yolcuları vapura biniş ve çıkışları çok kolaylaşacaktır.

9 Eylül vapuru

İki aydanberi tamir edilmekte olan Körfez vapurlarının Dokuz Eylülün tamirata ağustosun ilk haftasında hitam bulacaktır. İzmir fuarı açılmadan evvel seferlere başlamış olacaktır.

Hor Belişa

— Baştarafı 1 inci sahifede —
merkezine ağır tayareler ise Marsilyaya kadar gideceklerdir. Askeri pilotlara, takip edilecek yolu son dakikada tesbit edilmek mutad olan harp zamanında olduğu gibi, uçurlar yapmağa mecbur etmek için tayarelerin hangi yolu takip edecekleri son derece gizli tutulmaktadır.
İngiliz ekfârı umumiyesi bu uçurlara karşı büyük bir alâka göstermekte ve Fransız tayarelerinin İngiltere üzerinde yapacakları cevlanları beklemektedir.

Paris, 19 (Radyo) — Yüz İngiliz tayyaresi Fransa üzerinde durma - dan otuz saat uçmuştur. Tayyareler, Paris'ten de geçmişler ve Marsilyaya kadar uzanmışlardır.
Filoları idare eden kumandanın tayyaresinde İngiltere harbiye nazırı Hor Belisa da bulunmuştur.

Doktor B. Behçet Uz ÇOCUK
Hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11.30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

de idi. Fakat niçin Gabrielle onu çorap kutusuna - yahud şapka kutusuna - koymuyor da eldiven kutusuna koyuyor? Bunu nasıl bildin? Mantıkî bir sebep gösterebilirsen o zaman maharetine inanırım.
Toby, gayet sakın bir tavırla:
— Bilyordum, dedi, çünkü ben koydum onu oraya.
Paul amca yerinden fırladı. Öyle bir fırlayış ki eğer tramvayda olsalardı başı zil ipine değerdî.
— Sen mi koydun— Diye haykırdı.

Toby gene hiç istifini bozmadı:
— Evet. Dedî. Daha doğrusu tabaka benim cebimde idi. Gittim eldiven kutusundan almış, getirmiş gibi yaptım. Bilirsin, Paul amca, Gabrielle çok cazip kadındı. Son günlerde bakıyorum, akşamları eve oldukça geç geliyordu. Sorduğum zaman bir yere gitti, yahud şapka almaya gitti, veya bir arkadaşımdaydım, falan diyordu.
«Fakat kocalar gene kiskançlıktan vazgeçmiş değiller. Ben de içimdeki şüpheyi gidermek plânını kurdum. Gabriellein, o gün öğleden sonra ne yaptığını, nerelere gittiğini birer birer kendî ağzıyla söyletmemek için bundan daha iyi bir bahane bulunabilir miydi?

Peter Fabrizious.

Borsa-Piyasa

ÜZÜM BORSASI İZMİR

500 Albayrak	9	15	75
13 Alyoti Bi.	13	13	
513			
696705	1-2	eski	yekûn
697218	1-2	u.	yekûn

No.	Fiat
7	11 50
8	12
9	13 25
10	15
11	18

Zahire borsası İZMİR

69 Ç. buğday	5
140 Ç. arpa	8 625
13348 kilo	53
500 kental palamut	385

Maarif Şûrası

— Baştarafı 1 inci sahifede —
A — Ticaret okullarının muhtelif sınıflarının Türkçe, tarih, yurdbilgisi cebir, jeometri, mal bilgisi, bürokomersiyal, ekonomi dersleri müfredat programları üzerinde çalışılmıştır.
B — İnşaat okullarının muaddel programları tetkik edilerek bugünkü ihtiyaçlara uygun olduğu neticesine varılmıştır.
5 — Dilekler komisyonu:
Muhtelif vilâyet kültür müesseseleriyle bazı zatların rapor ve dilekleri tetkik edilmiş ve elgilî komisyonlara verilmek üzere maarif şûrası umumi kâtipliğine sunulmuştur.
6 — Neşriyat komisyonu:
Okul kıtâpları hakkındaki talimatname maddelerinin tetkikine devam edilmiştir.
7 — Yüksek öğretim komisyonu:
Yüksek öğretim gayesi hakkındaki müzakerelere devam olunmuş, ana dil ve terimler meselesinin müzakeresine başlanmıştır.
8 — Plân komisyonu:
Türkiyede tahsilin bugünkü durumu ve ana meseleleri hakkındaki rapor üzerinde çalışmalarına devam etmektedir.

PARA BORSASI ANKARA

Sterlin	5.9275
Dolar	126.56
F. Frangı	3.355
Liret	6.6575
İsviçre F.	28.545
Florin	66.8925
Rayışmark	50.78
Belga	21.5025
Drahmı	1.0812
Leva	1.56
Çekoslovak Kr.	4.3375
Peçeta	14.08
Zloti	23.835
Pengü	24.8325
Ley	0.905
Dinar	2.89
Yen	34.5625
İsveç Kr.	30.5475
Ruble	23.89

ESHAM ve TAHVİLAT ANKARA

1933 TTürk borcu 1.	19.225	peşin
1933 Türk borcu 11.	19.225	peşin
1933 Türk borcu 111.	19.175	peşin
Sivas - Erzurum hattı istikrazı	111.	19.93

Lebrun

Liyeje gitti ve Akşam Parise döndü

Paris, 19 (Radyo) — Reiscumhur Alber Lebrun, bugün saat 11,30 da Liyeje varmış ve, kral Leopold, başvekil Piyerlo, kordiplomatik, nazırlar ve kumandanlar tarafından karşılanmıştır.
Reiscumhur, istasyondan belediye gitmiş ve müteakiben su sergisini, silâh ve Napolyon müzeleriyle güzel sanatlar sergisini ziyaret etmiş, belediye sarayında şerefine verilen ziyafette bulunmuş ve akşam saat 18,30 da Liyejden hareketle buraya dönmüştür.

Lebrun, muvasalatında olduğu gibi adetinde de merasimle uğurlanmıştır.

İsviçrede 20 yılda 20 C. reisi değişti

Yerlerini en çok muhafaza edenler, krallar ve imparatorlardır

Cihan harbindenberi Avrupa kıtasında bir çok değişiklikler oldu. Bazı hükûmetlerin şekilleri, bazı devletlerin reisleri değişti. Umumi harptenberi hangi devletlerin reisleri değişmiş veya devletin başında kalmıştır? İşte aşağıdaki satırlarda bunlara cevap verilmeğe çalışılmıştır.

İsviçre 20 sene içinde 20 tane Cumhurreisi değiştirmiştir. Buna mukabil, Fransa da son defa olarak Albert Lebrun'un devlet reisiğine tekrar seçilmesiyle, yirmi senedenberi Fransa devleti, altıncı Cumhurreisini muhafaza etmiş oldu.

Avrupa devletlerinin başında harpten sonra en çok yerlerinde kalan devlet reisleri imparatorlarla krallardır. Bunlar altı tane dir. Hollanda kraliçesi Vilhelmin 6 Eylül 1898 denberi Hollandanın, üçüncü Viktor Amanüel 29 temmuz 1900 denberi İtalyanın, yedinci Haakon 22 haziran 1906 denberi Norveç'in başında bulunmaktadırlar. İsveç 8 kânunvevvel 1907 denberi kral beşinci Gustav, Danimarkayı 14 mayıs 1912 denberi, kral onuncu Kristian, Bulgaristan 5 Teşrinvevvel 1918 denberi Boris idare etmektedir. Belçika da kral, 1934 e kadar Albert idi. O zamandanberi üçüncü Leopold'dur.

Romanya ve Yugoslavyada: Romanya kralı Ferdinand öldükten sonra büyük oğlu Karol değil, torunu Mişel kral oldu. Karol 1930 da oğlunun yerine geçti. Oğlu Mişel sonra ikinci defa olarak tahta çıkmış olmaktadır.
Yugoslavyada umumi harpte Aleksandr hükûmet naibi idi. Res-

men tahta sonradan çıktı. İkinci Pier 1918 denberi memleketin üçüncü kralıdır.

Yunanistan ve İspanyada: Yunanistanda 22 Eylül 1922 de Kostantin yerine ikinci Corç kral oldu. 19 ilkkânun 1923 de krallıktan indirildi. Yunanistan on iki sene Cumhuriyetle idare edildi. Bir çok cumhurreisleri geldi. Nihayet 1935 de ikinci Corç tekrar Yunanistanın başına geldi.

İspanyada 1931 e kadar on üçüncü Alfonsun idaresinde krallık olarak kaldı. 1931 den sonra cumhuriyet oldu. İlk cumhurreisi Alkala Zamoradır. 1936 da istifa etmesi için zorlanmıştır. Bu, İspanyol iç harbi için bir işaret olmuştur. İspanyol iç harbi devamınca cumhuriyet İspanyasını Azana, nasyonalist eyaletleri general Franko idare etmişlerdir. Şimdi bütün İspanyayı Franko idare ediyor.

İngilterenin başında cihan harbindenberi üç kral bulunmuştur: Beşinci Corç, 1936 da sekizinci Edvard ve en sonra altıncı Corç.
Finlandiyada umumi harptenberi devletin başına beş reis gelmiştir. General Mannerheim Finlandiyanın halâskârı ve ilk devlet reisidir.

Macaristan 31 ilkteşrin 1918 de cumhuriyet olarak ilân edildi. İlk ve biricik reisi Karol'dur. Ondan sonra Macaristan 1919 da Belakun tarafından komünist diktatörlüğü ile idare edildi. Ondan sonra Macaristanın başına eski Macaristan donanması amirali Nikola Horti geçti. Amiral Horti o zamandanberi Maca-

RADYO

Bugünkü program

1639 M. 183 Kos./120 Vw Kw.
T. A. Q. 19.74 M. 15195 Kos./20 Kw.
T. A. P. 31.70 M. 6465 Kos./20 Kw.

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI TÜRKİYE RADYOSU ANKARA RADYOSU

Öğle neşriyatı:
12.30 Program.
12.35 Türk müziği
1 — - Kemence taksimi.
2 — Neyzen Burhan - Suzinak şarkı - Hayli demdir.
3 — Ahmet Rasim - Suzinak şarkı - Gel seninle.
4 — Bay Arif - Suzinak şarkı - Aşkınla yanmaktadır.
5 — - Suzinak saz semaisi.

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13.15-14 Müzik (Karışık program - Pl.)

Akşam neşriyatı:
19.00 Program
19.05 Müzik (Millöcker - Fakî talebe operetinden Potpuri Pl.)

19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti)
20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
20.15 Konuşma (Ziraat saati)
20.30 Türk müziği

1 — - Rast peşrevi.
2 — Bay Abdi - Rast şarkı - Senin aşkınla çâk oldum.
3 — Bay Faik - Rast şarkı - Bir dame düşürdü beni.

4 — - Kanun taksimi.
5 — Bay Lütfi - Hicazkâr şarkı - Sana noldu gönül.
6 — Bay Arif - Hicaz şarkı - Açıl ey goncai sadberk.
7 — - Acemkürdi şarkı - Bir vefasız yare düş-tüm.

8 — Şemseddin Ziya - Hicaz şarkı - Kim görse seni.
9 — Selâhettin Pinar - Hicaz şarkı - Bizliyanı kağanını sev.

10 — - Halk türküsü - Akşam olur kervan iner. Konuşma (Markoninin ölümünün senei devriyesi mü-nasebetiyle)

21.25 Neşeli Plâklar - R. (Fuad Münir tarafından)

21.30 Müzik (Şan solo - Soprano Şadan Candar tarafından)

21.45 Müzik (Opera aryları - Pl.)

22.00 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın)
1 — J. Strauss - Cenup çiçekleri.
2 — Hans Stilp - Marş
3 — Rimsky - Korsakow - Sadko operasından düğün şarkısı.
4 — Niemann - Çarliston (Dans)
5 — Maurice - Dudaklarım - Operetinden (Potpuri)
6 — Eduard Künneke - Mai elbiseli hemşireler operetinden Marş - ar. Final
7 — Tschalkowsky - Kanzonetta (Keman için konserto)

8 — Paul Lincke - Darılma (fantezi)
9 — Offenbach - Musette (17 inci asır dans havası)
10 - Paul Lincke - Mizahî marş

23.00 Son ajans haberleri, zirahesham, tahvilât, kambiyo nuket borsası (fiyat)

23.20 Müzik (Cazband - Pl.)
23.55-24Yarınkı program.

ristanın başındadır.
Almanya'da, Kayser kaçtıktan sonra devlet reisiğine Fredrik Ebert geldi. Bu bir sosyalist amelesi idi. Ondan sonra, 1925 de mareşal Hindenburg Alman devleti reisi oldu. 1934 de de Hitler geçti. Keza Hitler de evvelce boyacı olduğundan Almanyanın başına sırasıyla bir asker, bir işçi, bir asker bir işçi geçti.

Paris - Soir

ANADOLU

GÜNTÜK SİYASİ GAZETE

Sahip ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM
Umumi neşriyat ve yazı işleri müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR

İDAREHANESİ
İzmir ikinci Beyler sokağı
C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
TELEFON: 2776. Posta kutusu: 405

ABONE ŞERHATI
Yılığ 1400, Altı aylığı 800
Kurustur.

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır.
Günü geçmiş nüshalar 25 kurustur.
ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

KUMANDAN, HAİNSİN!

Tertip eden: ANT SVOKU —156— Çeviren: KAMI ORAL

Casus kadının kocası, zevcesinin çevirdiği rollerden kendisini de haberdar etmediğinden dolayı maznun general (L) yi mes'ul tutmak istedi

Şahit — Saatlerden beri general ofrden iki söz işitmek istiyorum. kendisi teminat vermemekte ısrar ediyor. Bu vaziyet karşısında casus kadının söylediklerine nasıl inanayım?

Müddeiumumî — Artık çok ısrar ediyorsunuz. Mahkemenin, bu mesele ile daha fazla meşgul olmak istediğini şimdiye kadar anlamamız zordu.

Şahit — Maalesef sayın müddeiumumî, buna bizzat general Jofr sebebiyle vermiştir.

General Jofr — Sayın müddeiumumî! Bu nekarat, arkr tahammül edilemeyecek dereceyi buldu. Şahit inanmadır ki, şahidin şeref ve haysiyetiyle alakadar olarak casus kadının burada söylediği bütün sözler, iftiradan başka bir şey değildir.

Şahit — Sözleriniz beni tatmin etmiyor.

General Jofr — Erkânı harbiyei umumiyeye reisini tahkir edecek kadar ısrarlıydınız.

Şahit — O halde generalim, neden dolayı casus kadının bazı sözlerini tasdik ettiniz?

General Jofr — Çünkü doğru iddiaları iftirah etmek mecburiyetindeyim ki, bu kadına çok itimadım vardı. Her bir zaman, alelade bir kadın kadını bulduğumu zannetmedim.

General (L) nin ihbaratına rağmen, bu kadına olan emniyetim sarsılmamıştı. Bu mahlûkun bu derece ibtilasane düşünüşüne ihtimal vermemiştim.

Şahit — Ben de buna şaşıyorum. General (L) nin ihbaratına rağmen bu kadına olan itimadınızın sarsılmaması, iki noktaya hamlolunabilir: Ya bu kadına son derece itimadınız vardı ya yahud da, ona bir aşkla bağlıydınız. Bu şikâttan hangisi vardır?

Reis — Ben cevap vereceğim: General Jofr'ün bu kadına fevkalâde itimadı vardı ve bu da sizin gibi bir zabitanın zevcesi olmasından ileri gelmiştir.

Şahit — Sayın reis! Ya telefon muhavereleri, erkânı harbiyei umumiyeye dairinde sık sık vukubulan ziyaretler, general Jofr'ün evime gelip gitmeleri ve nihayet burada casus kadının ağzından işittikleriniz?

Reis — Böyle meselelerde daha ziyarethaş vakalar olabilir ve bunlar suítefsir edilmemelidir. Siz, hayret etmemelisiniz ve general Jofr'ün teminatı ile mutmain olmalısınız.

Şahit — Sayın reis! Hayret etmemek elimde değildir. Zira casus kadının burada söylediği sözlerin ekserisini, general Jofr tarafından teyit edilmiştir.

Reis — Artık tahammül edemiyorsunuz. General Jofr, lazımlı gelen izahatı verdi ve mahkeme bu izahatı

kâfi gördü. Bundan sonra bu noktada tevakkuf etmeye karar verdik.

Şahit — Siz mahkeme reisiniz. İstedığınız kararı vermekte muhtarız. Bununla beraber, haysiyetimi alâkadar eden bir meselenin tavzihi ni istemekten beni menedebileceğini ze kani değilim.

Maznun general — (Müdahale ederek) sayın reis! Müsaade buyursanız, şahide bir tavsiyem vardır.

Reis — Mahkemenin bu hususta tirazı yoktur. Sizi dinleyip dinlememek, şahide olan bir haktr.

Şahit — Neye dair olursa olsun, General (L) yi dinlemeye hazırım. Çünkü, sözlerinin bitirafane ve muhakik olduğuna şüphem yoktur.

Maznun general — Hakkimda beslediğiniz tevccühten dolayı evvelâ teşekkür ederim.

Casus kadının, general Jofr ile şahsî münasebette bulunduğu hakkındaki sözlerinin ne dereceye kadar doğru olduğunu anlamak en sarih hakkınızdır. Ancak, General Jofr'ün bu hususta verdiği izahat, bence kâfidir. Bu izahatla mutmain olmanız lazım geleceği kanaatindeyim.

Şahit — Söyledikleriniz samimi yetinizden ileri gelmektedir. İnanmak isterim fakat..

Maznun general — Fakat yok. Sayın şahit! General Jofr'ün, sabık zevcenize tesahüp etmek fikrinde olmadığına inanmıyacak mısınız?

Şahit — Bana bu inancı verecek iki söz beklıyorum. General Jofr, bunu yapmamakta ısrar ederse, şüphelerim nasıl zail olabilir?

Maznun general — Müsaadenizle sunu söylemeye mecburum ki, bu derece ısrarınız, general Jofr için bir tazyiktir. Bir zabitanın, mafevkine karşı bu tarzı hareketi ihtiyar etmesi asla doğru olmaz.

Şahit — Hâdiseler beni icbar etti generalim.

Maznun general — Siz, vatana ihanet ettiği bir esnada zevcenizin cezasını bizzat vereyiniz, şu anda hiç bir şey olmazdı. Ve siz de vazifeni yapmış bir Fransız zabiti sıfatıyla müsterih bulunacaksınız.

Şahit — Mahkemeden aldığım talimat, kendisini buraya getirmektir.

Maznun general — Mahkemenin talimatı başka ve sizin, bir Fransız zabiti ve bir casusun zevci olmanızla o andaki vaziyetiniz gene başkadır. Ben sizin yerinizde olsaydım, mahkemeyi unuttur ve vazifemi yapmaktan meninefs edemezdim.

Şahit — Ben de bunu düşündüm ve kendisini cürmü meşhud halinde yakaladığım anda onunla hesabımı görmeğe karar verdim. Ancak, mahkeme reisine verdiğim söz, beni bu fikrimden caydırdı.

Maznun genral — Gördünüz mü yaptığınızı? Casus kadını sağ bırakmasın ne'are sebebiyet verdiğiniz anlamdınız mı? Bir kere buraya geldikten sonra uydurduğu yalanları general Jofr'e aranızı açtı. Bundan başka, Fransız ordunun en büyük şahsiyetini tahkir etti. Ve fazla olarak ta, mahkemeyi içinden çıkılmaz yaka bir yola soktu.

Şahit — Sayın generalim! Müsaadenizle şunu söyleyeyim ki, sizin de bu hususta azamî kusurunuz vardır?

Maznun general — Sıra bana mı geldi? General Jofr yaptığınız hücumlar yetmedi mi?

Şahit — Sayın generalim! Bu sözlerinizi yabana atmayınız! Mesuliyetin büyüğü size terettüp eder. Zira, zevcem hakkındaki istilaatımızdan yalnız general Jofr'ü haberdar ettiniz. Halbuki, aynı zamanda bana da malûmat verecektiniz!

— Devam edecek —

Vali muavinliği

İzmir vali muavinliğine tayin edilmiş olan Balıkesir vali muavini B. Emin Kiriş, bugün Balıkesirden hareketle aksam üzeri şehrimize gelecek ve yarından itibaren yeni vazifesine başlayacaktır.

Tashih

Anadolu gazetesinin 2-7-939 tarihli nüshasında Ulucak tasfiye kooperatifine borçlu Zeybek Ali ve rislerinin gayri menkullerinin satışına dair ilânın birinci artırımın 4-8-939 denek yerde 4-2-939 ya zıldığından birinci artırımın 4-8-939 cuma günü olduğu tashih olunur.

Akhisar hukuk hâkimliğinden

932-26 -51

Akhisarın Kethüda mahallesinden bakıcı Salih oğlu Veli tarafından Akhisarın paşa mahallesinden kestane sokağında sakin İken elyevm ikametgâhi meşhud bulunan Ahmed Çavuş kızı Nazmiye aralarındaki boşanma davası neticesinde müddei Veli ile geçimlerine imkân görülemediğinden kanunu medeninin 138 ilce maddesi mucibince Veli ile Nazmiye arasındaki rabıtayı zevcezin boşanma suretiyle fekkine 4-4-932 tarih ve 26-51 No. lu hüküm müddeialehy mezburenin ikametgâhi meşhud bulunduğu mezkûr ilân tebliğ edilememiş ve ilânın sureti mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan işbu tarih ilândan itibaren 15 gün zarfında Nazmiye kanun yollarına müracaat etmediği takdirde hüküm mezkûrun kespi katiyet edeceği malûm olmak üzere tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânın tebliği keyfiyet olunur.

Deniz sulariyle islanmış olan bayrak

Deniz sulariyle islanmış olan bayrakı kuzeyi dağlardan gelen hafif rüzgârın yardımıyla son defa ciarak dalgalanıyordu.

Süvari Marizyak mürettebatı etrafına topladı. Ve titrek bir sesle:

— Evlâdlarım dedi - yüzerek kurtulabilirsiniz. Gemi cereyanı kapılmadan denize atlırsanız daha iyi olur.

Kaptanın gözleri nemlenmişti. Bir nefer atıldı:

— Kaptanım kurtulmanın imkânı yok ki:

— Sizi belki Almanlar toplar ve gemilerine alırlar.

— Yani esir mi olacağız?

Süvari bu itiraz üzerine asabileşti. Ve sert bir lisanla:

— Fazla münakaşaların lüzumu yok. Vakit nakiddir. Haydi bakalım, durmayın!

Süvarinin son sözlerini, çok sürmiyen bazın bir sükût takip etti. Herkes ölümü esarete tercih ediyordu. Sükûtu süvarinin sert bir sesi ihlâl etti:

— Bjrel!..

Diyerek bağırıldı. Mürettebattan

Moskova Müzakereleri

—Baştarafı 1 inci sahifede —

if mevzuu olmaktan çıkmış, arada am bir mutabakat tahsül etmiştir. Demokratik hükümetlerin evvelce garanti etmiş oldukları Romanya, Polonya ve Yuananistan gibi hükümetlere Sovyet garantisinin de tesvili ve buna mukabil Sovyetlerin garanti edilmesini istedikleri Baltık hükümetlerini de taarruzdan vikaye edecek bir tesviye suretinin bulunmaması artık prensip itibariyle kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bütün bu esaslı noktaların halledilmiş olmasına rağmen hâlâ şu veya bu esasın tatbik suretinin görüşürken bir takım ihtilaflar, daha doğrusu bir takım iddialar başgöstermekte ve müzakere bir türlü neticelenememektedir. «Endişeler» kelimesine b'lhassa nazarı dikkatli celbetmek isteriz. Müzakereleri bugüne kadar uzatan ve belki bir müddet daha da uzatacak olan, bu karşılıklı endişeler, daha doğrusu karşılıklı itimsizliklerdir. İngilizlerin muhafazakar hükümeti sırf muhafazakarlıktan doğma cib'illi bir mey'ile Sovyetlere nasıl bir türlü itimat edemiyorlar, Sovyetler de manayı mevcudiyetleri taarruzda istinat etmekte olan totaliterlerle dün Münih itilâfını akdetmiş olan muhafazakar İngiliz hükümetinin bugünkü siyasetinde samimi olduğuna aynı şekilde ve bir türlü itimat edememektedirler.

Eğer müzakerelerin biran evvel neticelenmesi arzu ediliyorsa evvel emirde ortadan kaldırılması lâzım olan bu itimsizlikler. Arada bu itimsizlik mevcut oldukça ve herşeyden evvel onun izale edecek basit tedbirlere başvurulmadıkça yarın bütün esaslarda tam bir mutabakat hasıl olsa bile gene bunların tatbik şekillerini tespit ederken karşılıklı bir takım endişeler başgöstermekten ve bu endişeler gene yeni bir takım endişelere yol açmaktan hâli kalmıyacak, müzakereler uzadıkça uzayacaktır.

Bunun en kestirme çaresi, en salâhiyetli İngiliz devlet adamlarından birinin Moskova'ya veyahud Sovyet

Varşova müzakereleri

Sir Ironside, Hariciye Nazırı Beki tekrar ziyaret etti

Varşova, 19 (A.A) — General Ironside dün sabah Leh meçhul askerinin mezarına bir çelenk koymuş ve müteakiben erkânı harbiye reisi general Stackeviz ile müdafaa ve hariciye nazırını ziyaret etmiştir. Ironside, öğle yemeğini erkânı harbiye reisi ile yemiş, öğleden sonra erkânı harbiye ile görüşmelerde bulunmuştur.

Akşam mareşal Smigly Rydz tarafından şerefine, bir ziyafet verilmiştir.

— «★★★» —

Hakime Saldırmış!

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

Fettah ile karşılaşmıştır. Fettah, safiğünden istifade etmek istediği bu adamın parası olup olmadığını anlamak için:

— İzmire ne yapmağa geldin? Eğer iş bulmak için geldinse ben sana iş bulayım. Şurada süd damlası müessesesinde 140 kuruş gündelikle bir kapıcı istiyorlar. Fakat evvelâ biraz masraf etmek lâzım.

Demiş, Hüseyin de:

— Ne kadar para lâzım?

Diye sormuştu.

Fettah, yüz seksen kuruş pul ve kaydiye ücreti verileceğini bildirmiş:

— Ver şu parayı da beraberce gidelim, seni kapucu tayin ettireyim, bana dua edersen. Demmiştir. Saf bir adam olan Hüseyin, cebinden çıkardığı beş lirayı bozdurmağa teşebbüs edince Fettah:

— Ver bana şunu. Üst tarafını ifade ederim. Diyerek Hüseyini alıp süd damlası binasının kapusuna götürmüştü.

— Beni burada bekle

Diyerek içeri girmiştir. Fettah beş dakika sonra tekrar dışarı çıkmış:

— Hüseyin demmiştir- müdürle görüştüm. Bütün elli liralığı var. Bozdurmak istiyor. Sende o kadar para varsa şu parayı bozuver, müdüre götürüeyim. Senin kapuculuk işini de yapacak.

Demiş, Fettahın, kendisinde ne kadar para bulunduğunu öğrenmek istediğinin farkına varamıyan saf Hüseyin, koynunda sakladığı 30 lirasını çıkarmış:

— Bende otuz lira var. Daha fazla yok.

Demmiştir. Fettah bu defa,

— Kendisine bu otuz lirayı götürüreyim. Sonra hesablaşırız.

Sözyle elinden paralarını almış, tekrar süd damlası binasından içeri girmiş, arka kapudan çıkıp gitmiştir. Süd damlası binasının kapusunda iki, üç saat bekledikten sonra sabrı tükenerek binaya giren Hüseyin, vaziyeti anlamış, doğrucu polise koşmuştur. Zabıtaca tarif edilen eşkal üzerinden Yanyal Fettah tutulmuş ve tahkikat evrakıyla müdürlüme, oradan da sorgu hâkimliğine verilmiştir. Fettah, ilk istinabında kimseyi dolandırmadığını, Hüseyini tanımadığını söylemişse de Hüseyinle yüzleştilince ne yapacağını şaşırması, gayri tabii bir bakışla etrafı süzdükten sonra sorgu hâkiminin üzerine atılmış, memurlara da hücum etmiştir. Fettah, akli

Fuar hazırlıkları

— Baştarafı 1 inci sahifede —

nın elektrik tesisatı da yakında tamamlanacaktır.

Plâna göre Almanya devlet pavyonu olarak tanzimi kararlaştırılan sergisarayının A parselindeki sahaya, iki gün sonra makine ile beton döşenecek ve sonra bu kısım, Alman firmalarına teslim edilecektir. Haber aldığımız göre 35 Alman müessesesinin muhtelif eşya ve emteası bu yerde teşhir olunacaktır. Sarayın B ve C parselleri divar inşaatı da pazar gününe kadar tamamlanacaktır. Müteahhid, mimar B. Necmeddin Emre, bu muazzam eserin bu ay sonunda noksanz teslimi için bütün tedbirleri almıştır. Belediye reisi B. Behçet Uz, sergisarayının meydana çıkan şimdiki kısmını gezmiş, inşaatın süratle devamından ve binanın kısa bir zamanda ikmal edileceğinden memnun kalmıştır.

Romanya pavyonu:

Fuarda inşa edilmekte olan Romanya devlet pavyonunun çatısı ikmal olmuştur. 21000 liraya inşa edilir bu pavyon fuarın mühim ve gözde eserlerinden biri olacaktır. İnşaat yakında bitecektir. Fransız pavyonu inşaatı da ilerlemiştir.

Vakıflar pavyonu:

Vakıflar pavyonuna bazı ilâveler yapılmaktadır. Aspiratörler yerlerine takılmış, yeni elektrik tesisatı tamamlanmıştır. Yarından itibaren İstanbuldan gelecek mühendisler, pavyonda yapılacak inşaata başlayacaklardır.

Tenis kortları:

Fuar sahasında inşa edilmekte olan tenis kortları yakında tamamlanacaktır.

— «★★★» —

Hain Nazır Kurşuna dizildi

Sönkin, 19 (Radyo) — Milli Çin hükümeti münakalât nazırı, japonlarla temasta bulunduğundan, mareşal Şan - Kay - Şekin emriyle harp divanına verilmiş ve idama mahkûm olarak bugün kurşuna dizilmiştir.

— «★★★» —

B. Muhiddin Erkut

Vilâyet nafia müdürü B. Muhiddin Erkuta Nafia Vekâletince bir ay mezuniyet verilmiştir.

Ticaret odaları kongresi için rapor

Şehrimiz Ticaret ve Sanayi odası idare heyeti, dün oda salonunda toplanmıştır.

İzmir ticaret ve sanayi odasının yanında Ankara'da Ticaret Vekâletinde toplanacak Türkiye Ticaret ve Sanayi odaları kongresi için rapor hazırlanmaktadır. Bu raporlarda kongrenin tüccar ve sanayi müesseselerinin dilekeleri, yapılması lâzım gelen işler hakkında mütalealar bulunacaktır.

Deniz sulariyle islanmış olan bayrak

Deniz sulariyle islanmış olan bayrakı kuzeyi dağlardan gelen hafif rüzgârın yardımıyla son defa ciarak dalgalanıyordu.

Süvari Marizyak mürettebatı etrafına topladı. Ve titrek bir sesle:

— Evlâdlarım dedi - yüzerek kurtulabilirsiniz. Gemi cereyanı kapılmadan denize atlırsanız daha iyi olur.

Kaptanın gözleri nemlenmişti. Bir nefer atıldı:

— Kaptanım kurtulmanın imkânı yok ki:

— Sizi belki Almanlar toplar ve gemilerine alırlar.

— Yani esir mi olacağız?

Süvari bu itiraz üzerine asabileşti. Ve sert bir lisanla:

— Fazla münakaşaların lüzumu yok. Vakit nakiddir. Haydi bakalım, durmayın!

Süvarinin son sözlerini, çok sürmiyen bazın bir sükût takip etti. Herkes ölümü esarete tercih ediyordu. Sükûtu süvarinin sert bir sesi ihlâl etti:

— Bjrel!..

Diyerek bağırıldı. Mürettebattan

ESRARENGİZ DE- Y3

NİZALTI GEMİSİ :

-11- Yazan: ★★

Tulumba motörünün yardımıyla deniz sathına doğru yol almış olan Fransız denizaltı gemisi, anide iki torpidonun kuvvetli ateşi ortasında kalıyordu. Almanlar 6,5 ve 14 lük torpidolarla denizaltı gemisini amansız bir şekilde dövüyorlardı. Denizaltı gemisi daha vaziyet almaya vakit bulmadan provasına 3, 4 ve 5 numaralı torpidoları deniz sathına fırlattı. Fakat ani hücumu uğrıyan gemi torpidolarını istimala vakit bulamadı. Şimdi ise rahneler daha fazla ağırlaşıyor, her taraftan sular gemiye hü-

Biraz da Gülelim

Sarhoş

Akşamları meyhaneye uğrayıp içmek itiyadındadır. Lâkin intizamı da o kadar sever ki, bir saatten fazla meyhanede kaldığı görülmemiştir. Karısı da bu sebeble onun içmesine kızmaz, her akşam aynı saatte eve döndüğüne memnundur.

Fakat, geçen gün böyle olmadı. Akşam üstü eve mutad vaktinden iki saat geç döndü. Bermutad yalpa vuruyor, sokakta gelirken de «bu kaldırım senin, bu kaldırım benim» usulü ile yürüyordu. Evde karısı merakla sordu:

— Nerede kaldın ayol?
— Geç kaldım, yol uzak.
— Her zaman nasıl geliyordun?
— Yolu genişlettiklerini unutun mu karıcığım?

Sigorta

Sigorta şirketinin memuru:
— İşte bayan, dedi, poliçeniz hazır, bir imza etmeniz kaldı.

— Hay hay!..
Kadın poliçeyi imzaladı. Memur bu sefer de:
— Şimdi, dedi, ilk taksit olarak yirmi beş lira vereceksiniz.

Kadın cevap verdi:
— Ne lüzumu var! Evim yandı-ğı zaman bana vereceğiniz paradan bu yirmi beş lirayı kesersiniz olur, biter.

Da'gınlık

Genç kız kızardı, bozardı ve:
— Beni, dedi, hayatımda ilk defa olarak şimdi seni öptün!

Erkek itiraz etti:
— Yapma canım! Bunu bana bir ay evvel bir kere daha söylemiş-tin?

Genç kız şaşıtı:
— Ay! O adam sen miydin?

— Bana çok yüksek geliyordu, büyük baba yadigarı olduğu için de kes-tilmeğe kıyamadım.

Düşürülen para

Selim sınıfa geç kalmıştı. Muallim azarladı:

— Nerede kaldın? Geç kalışına nasıl bir mazeret göstereceksin..
Çocuk cezalandırılmak korkusu ile heyecanla anlattı:

— Mektebe gelirken bir adamın beş liralık düşürdüğü bir sokakta kalabalık toplanmıştı. Bunu bulma-ğa çalışanların oradan uzaklaşması için beklemeye mecbur kaldım.

— Neden? Beklemeğe niçin mecburdun!
— Çünkü beş liralığın üstüne basmıştım!

Evvelâ iş

Fabrikatör, karısının cenaze me-rasiminde pek müteessirdi. Mezar hazırlandı, ceset konulacağı sırada fabrikanın işbaşı düdüğü işitildi.

Fabrikatör hemen gözyaşlarını sildi ve mezarlıktan gitmeğe davrandı. Bir arkadaşı onu kolundan tuttu:

— Nereye gidiyorsun? Karının cesedi toprağa konulmadan gitmek olur mu?

— Ne yapayım birader? Fabrika nın işbaşı düdüğünü işittim değil mi? Ben iş adamıyım, benim için evvelâ iş gelir, sonra zevk!

Affedersiniz, köyde acaba gözlük çü var mı, gözlüğüm kırıldı.

— İngiliz karikatürü —

Koca

Gazetenin ilân işleri bürosuna müracaat eden kadın:

— Elinden her iş gelen bir adam arıyorum.. Dedi. Gazetenize ilân vereceğim.. Bahçe tanzimini ve çiçek yetiştirmesini, çocuklara nezaret etmesini, çarşıdan öteberi almasını, bulaşık yıkamasını bilen birisi olmalı..

İlân memuru itiraz etti:
— Affedersiniz, dedi, gazeteye izdivaç talebine dair ilân konulması kanunen yasaktır.

Kadın

Adam, sabahleyin uyandı, yata-ktaki bir çığara yaktı ve henüz uyan-karısına:

— Bu gece rüyamda milyoner olduğumu gördüm. Dedi.

Karısı sordu:
— Bana neler aldın rüyanda?

Trende

İstasyonda trenden inmişti. Dönüş-te yataklı vagon kompartimanını bulamıyordu. Müracaat ettiği kondok-tör:

— Yerinizin numarasını hatırla-mıyor musunuz? Diye sordu..

— Maalesef hayır..

— Bu fena.. Nerede olduğunuzu hatırlıyamaz mısınız?

— Hatırlarım tabii.. Bulduğum kompartimanın penceresinden çok güzel bir göl manzarası görüldüğü-ne dikkat etmiştim.

Röntgen mütehassısı (muayene eti-ği yankesiciye) — Ay, bu benim saatim!

Karı koca

Kadın bir dilim ekmeğe aldığı hal-de kapıdan ayrılmıyarak para da istemiyen dilenciye, kızdı:

— Haydi artık git. Yoksa koça-mı çağırırım..

Dilenci evvelâ irkildi, gülümsi-yerek:

— Kocanız mı? Onu tanyorum ben. Dün bana kapıdan çabuk git-memi, yoksa karısını çağıracağını söyleyen ufak tefek değil mi koca-nız?

Yazık

Küçük Turan manasını pek te bil-medığı kelimeler öğrenmiş, bunları arkadaşlarına, hatta büyüklerine karşı kullanmağa başlamıştı. Kız-dıkça annesine, deve, domuz dediği bile oluyordu.

Büyük annesi bir gün ona, için-de renkli hayvan resimleri olan bir albümü gösteriyordu:

— Bak kızım, dedi, sırtında iki-tane kamburu olan şu hayvana deve derler.

Turan itiraz etti:
— Büyük anneciğim, ne diye o za-vallı hayvana deve diyorsun?. Ne fen-alık yaptı ki?

— Ne yapıyorsunuz?
— Pateslerin arasında et bulabi-ri miyim diye bakıyorum.

— İtalyan karikatürü —

Dedikodu

Melike, arkadaşını, Beyoğlu cad-desinde görünce hatırımlı sorduktan sonra bir sırasını getirdi:

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

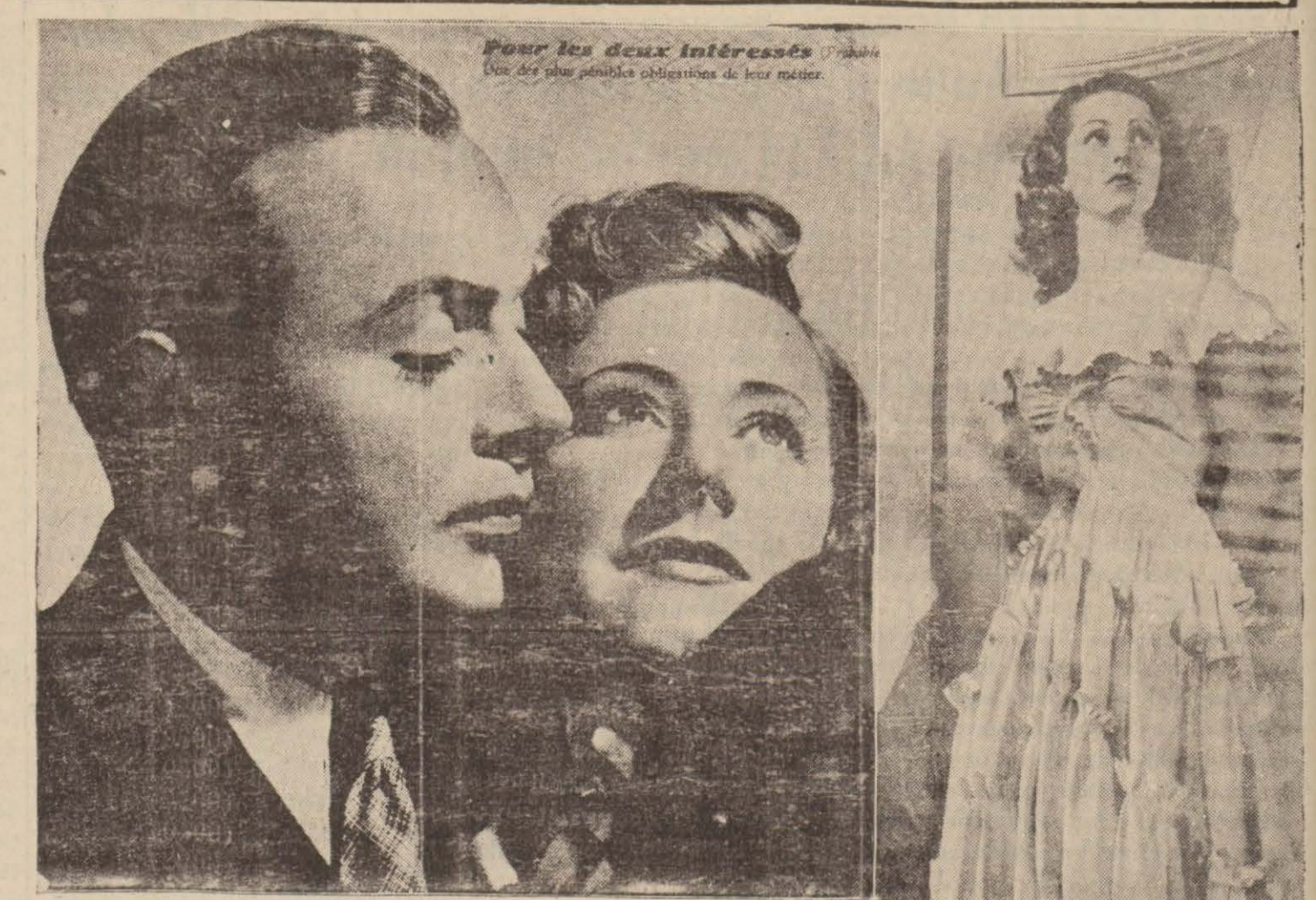
— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

— Beni bilirsın kardeşim, dediko-dudan hiç hoşlanmam. Dün akşam Ferideler bize gelmişlerdi; bir de-dikodu, bir dedikodu ki sorma.. A-man ne dedikoducu, ne kednçlerini beğenmiş şeyler! Kendileri bir ma-tah olsalar neyse.. Kocası sümsü-gün birisi, Feride dersin sürtük.. Kendi haline bakmıyor da üstelik ötekini, berikini çekiştiriyor. Geçen gün ne olmuş biliyor musun? Hani dedikodu diye değil, bilirsın ki ben dedikoduyu sevmem, Raifelerin..

YILDIZLARLA

Görüşmek için neler yapmalısınız?

Aşağıdaki tavsiyeleri okuyunuz. Hepsinin zayıf taraflarını öğreneceksiniz

Erkekler, ekseriya kadımların si-ları edildiğini bile istemez.

Heyd Lamarra, vaktiyle Çekoslo-vakyada çevirdiği ve içinde çıplak olarak gördüğü filmde bahsedersi-niz çok sevinecektir. Yalnız bunu ya-vaş sesle yapınız. Çünkü artistin mu-rahmeti tahavvül eder.

Fakat insan sevdiği yıldızın kar-şısında bulununca, onun hoşlandığı şeylerden bahsetmesini de bilmeli. İşte bir kaç tavsiye ki, eğer fırsat düşüp te bunları tetkik edebilirsiniz, her halde «eli boş» dönmezsiniz!

Şayet Paulette Goddardla karşıla-rşarsanız, ona ekonomik vaziyetten bahsediniz. Bu artist servetinden mü-him bir kısmını ticari ve sınaî işlere yatırdığı için, ekonomik işlerle ya-kından alakadardır.

Irene Dunne beyaz perdede biraz soğuk ve kibirli görünür. Buna elbet siz de dikkat etmişsinizdir. O, husu-sî hayatında da böyledir. Fakat ho-nuna gitmek istiyorsanız, ona bu ha-linden bahsetmeyiniz.

Claudette Colberte, hattâ hayran-lık dolu bir lisanla dahi olsa, elma-cık kemiklerinin çıkık olduğundan bahsederseniz, fena halde kızacaktır. Ona rastladığınız zaman bu mevzu-dan bahsetmekten sakınınız.

Marlene Dietrichi gördüğünüz za-man ne yapacağınızı tavsiye ye bil-mem hacet var mı? Bacaklarının gü-zelliğine hayran olduğunuzu söyler-seniz, olur biter..

Carole Lombarda sakın kadın gaz-eteci veya muharrirlerden bahset-meyiniz. Çünkü o bunları «bir alay-züppe» telâkki eder ve yanında lâf-

ları edildiğini bile istemez.

Heyd Lamarra, vaktiyle Çekoslo-vakyada çevirdiği ve içinde çıplak olarak gördüğü filmde bahsedersi-niz çok sevinecektir. Yalnız bunu ya-vaş sesle yapınız. Çünkü artistin mu-rahmeti tahavvül eder.

Fakat insan sevdiği yıldızın kar-şısında bulununca, onun hoşlandığı şeylerden bahsetmesini de bilmeli. İşte bir kaç tavsiye ki, eğer fırsat düşüp te bunları tetkik edebilirsiniz, her halde «eli boş» dönmezsiniz!

Şayet Paulette Goddardla karşıla-rşarsanız, ona ekonomik vaziyetten bahsediniz. Bu artist servetinden mü-him bir kısmını ticari ve sınaî işlere yatırdığı için, ekonomik işlerle ya-kından alakadardır.

Irene Dunne beyaz perdede biraz soğuk ve kibirli görünür. Buna elbet siz de dikkat etmişsinizdir. O, husu-sî hayatında da böyledir. Fakat ho-nuna gitmek istiyorsanız, ona bu ha-linden bahsetmeyiniz.

Claudette Colberte, hattâ hayran-lık dolu bir lisanla dahi olsa, elma-cık kemiklerinin çıkık olduğundan bahsederseniz, fena halde kızacaktır. Ona rastladığınız zaman bu mevzu-dan bahsetmekten sakınınız.

Marlene Dietrichi gördüğünüz za-man ne yapacağınızı tavsiye ye bil-mem hacet var mı? Bacaklarının gü-zelliğine hayran olduğunuzu söyler-seniz, olur biter..

Carole Lombarda sakın kadın gaz-eteci veya muharrirlerden bahset-meyiniz. Çünkü o bunları «bir alay-züppe» telâkki eder ve yanında lâf-

ları edildiğini bile istemez.

Heyd Lamarra, vaktiyle Çekoslo-vakyada çevirdiği ve içinde çıplak olarak gördüğü filmde bahsedersi-niz çok sevinecektir. Yalnız bunu ya-vaş sesle yapınız. Çünkü artistin mu-rahmeti tahavvül eder.

Fakat insan sevdiği yıldızın kar-şısında bulununca, onun hoşlandığı şeylerden bahsetmesini de bilmeli. İşte bir kaç tavsiye ki, eğer fırsat düşüp te bunları tetkik edebilirsiniz, her halde «eli boş» dönmezsiniz!

Şayet Paulette Goddardla karşıla-rşarsanız, ona ekonomik vaziyetten bahsediniz. Bu artist servetinden mü-him bir kısmını ticari ve sınaî işlere yatırdığı için, ekonomik işlerle ya-kından alakadardır.

Jan Artür

San'atta ilk şart

Mubalağadan kaçmaktır, diyor

Jan Artürün kıymeti hakkında u-zun uzadıya yazı yazmağa ihtiyaç yoktur. Son bir kaç sene içerisinde çevirdiği filmlerin isimlerinden bir kaçını saymak kâfi gelir: «Did mü-balağayı sever» «Yasamak ne ko-lay!» «Onu beraber götüremezsi-niz» filmlerinin dünyanın her tarafı-da bıraktığı tesir henüz unutulma-mıştır.

İnce komedi gibi çok güç bir sanat-şubesinde muvaffak olmuş bir yıldızın, sinemacılığa muvaffakiyet hak-kında fikirlerini dinlemek her hal-de bir çoklarını alakadar eder. Bu itibarla bir mecmuada yıldızın ve «İnsan nasıl olur» serlevhalı bir yazı-sını görünce bu yazıyı kâsaltarak almayı faydalı gördük..

«Muvaffakiyetin, nerede olursa olsun bir tek sırrı vardır. Bir işi yaparken bıkmamak ve tabiiikten ayrılmamak..»

«Bir çok aktörler halkın hoşuna gitmek için kendilerini zorhiya zorhiya pozlar takımlar ve bu suretle hiç beklemedikleri fana neticelelere doğru yürürler. Sanatta ilk şart mubalagadan kaçmaktır. Bir çok sanat-kârlar da çabucak yorulur ve bıkar-lar. Muvaffakiyetin elden kaçması-na bıkmak kadar kuvvetli sebep yok-tur.

«Ben sinemadaki muvaffakiyetimi ressam modelliğinde yetmiş olma-ma borçluyum.. Bu sayededir ki müşkül ve yorucu pozlar almağa ve bu pozları muhafaza ederek saatlerce beklemeye alışmış bulunuyordum. Binaenaleyh sinema benim için hiç yorucu olmadı. Bilâkis daha çok yorucu bir meslektenden daha az yoran bir işe geçmiş gibi oldum.

«İrade sahibi olmak yalnız sine-mada değil, her meslekte lâzım.. Howard Hoks meşhur bir sinema rejis-sörüdür. Bu meslekte çalışırken bir dakika bile yerinde durmaz, müte-madiyen koşar, bağırır, oturduğuna-

— Devamı 8 inci sahifede —

HABERLER

★ Vilyam Povel aylardanberi tebdilhava maksadiyle Lak Arrovhidde oturuyordu. Bu hava tebdilinde hiç bir istifade temin edemiyen yıldız Holivuta dönmüştür.

★ Klark Gebel «Roma yolu» isminde tarihi bir film çevirmeğe başlayacak ve bu filmde Anibal rolünü oynayacaktır.. Mirna Loy bu filmde Roma konsülünün karısı rolünü yapacaktır. Fakat bu film çevrilmesine ancak kışa doğru başlanacaktır. Çünkü Mirna Loy «Saadet Gece-si» filmi bitirdikten sonra tatil müddetini geçirmek üzere gitmiştir.

Dönüşte Tiron Pover ile beraber «Yağmur geliyor» filmi çevirecek

ve Roma yoluna daha sonra başlayacaktır.

★ Holivutun bugünkü dedikodusu Bet Davisin saçlarını traş ettirip et-tirmeyeceğidir. Holivutta yakında çevirmeğe başlanacak bir filmde Bet Davis kraliçe Elizabet rolünü yapacaktır. Tarihi rivayetlere göre Kraliçe Elizabetin başı tamamıyla saç-sız çıplaktı. Her sabah başına koca bir peruka takar ve akşam yatarken perukasını çıkarırdı. Beti filmde tam hakikate uygun olsun diye saçlarını traş ettirmeğe razı olduğunu rejis-öre söylemiştir. Fakat makyajcisi bu karara itiraz ediyor. Rejisörde han-gisinin fikrini tercih lâzım geldiğini henüz kestirememiştir.

Seyahat notları : 6

Manisa muallimleri
Hatay yolunda

Kayseride gösterilen sıcak alâka
Üç tonluk, iki metre büyüklüğünde, za-
fer timsali bir kartal heykeli

Sabah erkenden herkes Ankara
garında toplanmıştı. Ayrılan hususî
bir vagona rahat rahat yerleşiyoruz.
Tren yollandı. Burada bizi uğurlu-
yan hemen yok gibi olduğu için yer-
lerimize çekilmiş, seyahatimizin
plânçosunu düşünmekle meşgulüz.
Bu sırada faal direktörümüzün ta-
mimi yolda bile yetiştirdi ve bize imza-
lattı. Bunda bir çok öğüdler, gezi-
den çıkarılacak faydalar, yapılacak
işler tavsiye ediliyordu. Diğer taraf-
tan Kayseriye telgraf çekildi.

Bu söz arasında Enver bu sabah
telefonla Manisayı bulduğunu ve
Rauf İnanın yola çıktığını bize müj-
deledi. Adanada bize iltihak edeceği-
ni haber alınca bütün treni bir seving,
bir neş'edir kapladı.

Arkadaşlar yol fotoğraflarını
bastırıyorlar, dağıtıyorlar. Kayseride
bugün kalınacak. Fakat nedendir,
bugün herkes sakin ve sessiz. Küçük
Yozgad istasyonu geldi. Hepimiz
zerdali aldık. Buraları da kıraç tepe-
ler, kum yığını andıran bayırlar
ve ağaçsız, otsuz ovalardan ibaret.
Kılıçlar istasyonu geldi. Manzara hiç
değişmiyor. Tren aynı dekor içinde
devam ederken arkadaşların çoğu
yemeğe oturdu. Gene bir istasyon-
dayız. Fakat tren o kadar çok eğle-
niyor ki, arkadaşlar treni caydı mı
yoksa diye şakalaşıyorlar. Boz kırlar
arasında boz bir halya benziyen uç-
suz nihayetsiz bulanık bir s birden
karşımıza çıktı. Kilometrelerdir gi-
diyoruz. Fakat bulanık su bir türlü
gözden kaybolmuyor. Soruyoruz
Kızılmak. Ne yazık ki etrafında ne
yağaç, ne bir çalı var.

Sürü sürü koyunlar boz kırlarda
ne yiyor acaba? Ekinler boysuz, ki-
mi biçiliyor, kimi daha yemyeşil, Ki-
zılmak etrafında bile kendini gös-
termiyen tabiat, onu geçtikten sonra
bir hiçe indi. Buralarda münbit Ma-
nisa'mıza iş için akın edenlere şimdi
hak veriyorum. Kızılmak gene kar-
şımıza çıktı.

Nihayet Yahşihana da geldik.
Burada on iki mini mini lokomotif
pash ve küflü vaziyette köşede du-
ruyor. Fabrikalar yüzünden kırık-
kale etrafı çoraklıktan kurtulmuş,
yeni bir şehir, bir yeşillik görebildik.
Demek ki insan eli çalışınca çoraklı-
ğı da giderebiliyoruz.

Burada bazı arkadaşlar az kalsın
kalyordu. Biraz gidince zelzeleden
harap ettiği ve hükümetin kızılâyın
yeniden yaptırdığı Sekili köyünde-
yiz. Bir köy istasyonu muazzam büyü-
day silosıyla kendini tanıtır. Yoz-
gadın kapısı olan burası bir hayli de
kalabalık. Nihayet uzaktan Erceyi-
şin karlı tepeleri belirdi. Arkasından
biraz da bağ, bahçeler göründü. Kay-
seri geliyor, diyorlar. Fakat bir tür-
lü görünmüyor. Bir yel değirmeni
geçti. Kızılmağdı da geçtik. Şimdi
dağların çıplaklıktan kurtulmağa
başladığı ve etrafın yeşillendiğini,
ağaçlandığını görerek seviniyoruz.

Boğaz köprüye geldik. Ortalık
karamağaz başladı. Arkadaşlar çoş-
tular. Oyun ve türkülerle başladılar.
Birden tren sarsıldı. Düdük sesleri..
Bir gürültü.. Başlarımızı pencerele-
re uzatıyoruz. Ziya yağmuru içinde
bir yer var. Burası mensucat fabri-
kası. Ankaradan sonra bol ışıklı bir
memleket daha varsa, o da Kayseri-
dir. Buranın elektrigi Bünyanda
bir şellaleden temin edildiği için hem
masrafsız hem de bol.

— Hoş geldiniz, hoş geldiniz..
Kalabalık bir öğretmen kafilesi-
nin bu yüksek sesine

— Hoş bulduk.
— Diyerek, iniyoruz. Maarif müdü-
rünün öğrendiğimizi bir zat
arabacılar emir veriyor. Pürneşe
İstanbul otelindeki büyükçe salonda
birbirimizi tedkikle meşgulüz..

Şu Hayatın ne kadar bol arka-
daşı var. Burada da bir kaç tane bul-
du. Her sene bir muallim mektebi

değiştirmesinin faydasını ancak bu
seyahatte görüyoruz. Nereye baksa,
nereye gitse mutlaka bir kaç tanesi
onun etrafını alıyor. Bunda sporcu-
luğun tesiri de yok değil. Elimize
güzel bir program veriyorlar. Otelci
tam bir Kayserili tipiyle, haliyle tam
bir esnaf. Şarkın Bünyandaki baca-
nağına misafir olmasından boş kal-
an bir odayı zorla bize vermeğe ça-
lışıyor. Bana ziyan ettirmeyin diye
yalvarıyor.

Halbuki 31 kişilik bir kafileden
beş altı yataklı odalar da dahil 55 şer
kuruş aldığını hesaba katmıyor. Biz
Eskişehirde bundan daha iyi bir ote-
de 40 kuruşa yatmıştık. Anlaşılan
bu memlekette otel buhranı var.

Yorgunuz, yataklarımıza uzanı-
yoruz. Deliksiz bir uykudan sonra er-
tesi sabah kalkıyoruz.

Erkenden Kayserili arkadaşlar
gene karşımızda burada hepimizin
nazarı dikkatini celbeden bir şey var.
Kayserili arkadaşlar hemen ekserisi
boyu poslu, biz yanlarında cuce kal-
dik. Tip, sima itibarıyla de birbirleri-
ne benziyorlar. Soruyorum, ekseris-
yerli diğerleri de hep bu havaliden.
Anlaşılan Erceyişin karlı ve duman-
lı tepeleri Kayseriye kadar sağlamlı-
ğını yaymış. Birlikte Atatürk hey-
keline geldik. İstiklâl marşından son-
ra kafilden Sekine Ülkü elinde çen-
lekle ilerliyoruz.

— Aziz Atatürk'üm. Sana Ma-
nisa öğretmenlerinin selâmını getir-
dim.

Bir dakika sükûttan sonra kafi-
leden Melek de konulan çelenk önü-
ne gelecek güür bir sesle haykırdı.
Kayseri öğretmenlerine teşekkürle-
rini bildirdi.

Bu suretle hem Ata'yı, hem de
onun ülkü çocukları arkadaşlarımızı
selâmladı. Kafilenin bütün fotoğraf-
çıları harekete geçtiler. Çeşid çeşid
pozlar çektiler.

Kayseri kalesi önündeyiz. Ora-
ya gelmeden Kurşunlu camii ve şa-
dıranın seyrediyoruz. Burası mi-
mar Sinan'ın Hacı Ahmed paşa tara-
fından yaptırılan bir eserdir. Bay
Kâzım anlatıyor:

— Bu çeşme en güzel sularımız-
dandır. İki yük akçeyle çıkmış olup,
Hacı Ahmed paşa aslen Pirî paşanın
damadı ve Esfendiyar oğullarından-
dır. Maarif Vekâleti müfettişlerin-
den Bay Fetinin de dedesidir.

Camiye geldik gene anlatıyorlar.
— Eski İlbay saylavımız Bay
Nazmi Toker Kayseriye büyük hiz-
metleri arasında bu caminin de etrafı-
nı açmak suretiyle güzel eserin kıymetini
artırmıştır. Selçuk eserlerinden
Suhabeley medresesine geldik.

Burası Selçukiler devrinin hukuk
tedrisatı için kurulmuş 666 yılında
Selçuk oğullarından Sahip Atanın
Fahreddin Bata adındaki Maliye nazı-
rından yaptırılmıştır.

Bugünün müzesi olan bu bina
gibi Konyada Sıvasta 25 kadar eseri
vardır. En güzel makbul suyunu da
buraya getirmiştir. (Beynelavam
miklim suyu) mikyası mayı 1,1.

Öte tarafta davullar çalıyor. Ha-
raretli bir kaynaşma var. Meğer bu-
gün belediye intihabı varmış. Bir
çok işler yarım durduğuna göre bu
memleketin kuvvetli belediye ihtiya-
cı vardır. Yüksek bir sur yolu-
muz kesti. Kayseri kalesi.

Bay Kâzım izahata devam edi-
yor:

— Bu iç kaledir. Bulunan bir
kitabeye nazaran Selçuk hükümdar-
larından Alâeddin Key Kubad tara-
fından yapılmış ve sonra Osman
oğulları nâmına 870 hicri yılında Pi-
ri Ahmed paşa tamir ettirmiştir. Bi-
lâhara Fatih tarafından tamir gören
bu kalenin 19 burcu var. İçi 200 met-
re uzunlukta 80 metre genişliktedir.
Orta Anadolu'da en iyi muhafaza
edilen kalelerden olup, son tamirini
yapan mimar Yahya, mimar Ömer

— Bu taş önünde Atatürk yirmi
dakika kalmıştır.
Yolumuzu muhtesem bir kartal
—Devarı 8 inci sahifede —

Söke de Balıkçılık

Almanya'ya canlı yılan ba-
lığı ihracatı arttırılıyor

Söke dalyanlarından azamî istifade mümkündür. Fa-
kat balıkçılığa da biraz ehemmiyet verilmesi lâzımdır

Aydın, (Hususi) — Tabiatın vilâyetimize bahşettiği çeşitli ve bol toprak mahsulleri yanında, deniz hayvan istihsalâtı da mühim bir yer tutar.

Vilâyetimizi baştan başa kateden büyük Menderes nehrinden çıkarılan Sazan, Yayın ve Sarı balıklar yalnız vilâyet çevresinde istihlak edilebilirler. Fakat Menderes mensabı civarındaki dalyanlardan istihsal olunan balıklar, Türk balık ticaretinde vilâyetimize oldukça mühim bir mevki temin eder.

Vilâyeti Ege denizine bağlayan Söke kazasının dar sahillerinde Devlet malı dört dalyan vardır. Karbina, Derin göl, Kabahayıt ve Bulca dalyanları.. Bunların istihsalâtı kefal, çipiro, levrek, mavro, dil cinsleridir.

Biraz ileride Menderes nehriyle Bafa gölü arasındaki Sakız burnu dalyanı ise eşhas malı olup buradan kefal ve dil balığı istihsal olunur.

Dört devlet malı dalyanın yıllık istihsalâtı normal senelerde 100-125 bin, Sakız burnu dalyanından senede tutulan balık miktarı da 125 - 150 bin kilodur. Balıkçılık ta, toprak mahsulleri gibi havaya tâbidir. Hava müâit giderse istihsal artar, fırtınalı olursa balık çıkmaz..

Sakız burnu dalyanı eşhas malı olduğundan, her yıl yeni ve fennî tesisatla tekemmül ettirilmekte ve istihsalât artırılmaktadır. Devlet dal-

Erzincanda

Şehir suva ka-
vuşuyor

Erzincan, (Hususi) — Şehrimize içme suyu getirilmesi için hazırlanan proje Nafia Vekâletince tasdik edilmiştir. Bu projeye göre, şehre yedi kilometre mesafede bulunan Kurutlek köyü sirtlarındaki menbada çıkan su ile, gene bu civardaki kara su toplanacak ve demir borularla şehre getirilecektir.

Tesisat ikmal edilince, Erzincanda her evde tazyikli ve musluklu su bulunacaktır. Bu büyük tesisatın başarılabilmesi için 132 bin lira harcanacaktır. Yapılan keşif tasdik edilerek belediyeye gelmiştir.

paşa Kayserilidir. Kaleye 618 de konulduğu sanılan bir kitabe önündeyiz. Bu sırada bir çok leyleklerin kale duvarları üzerinde kurdukları orijinal yuvaların hayranı olan Melek önüne gelene yalvarıyor.

— Aman ne olur bunların resmini alalım.

Kâzım Ege bu tarihi izahatı kâçırmaktan korkarak hem yürüyor hem söylüyor:

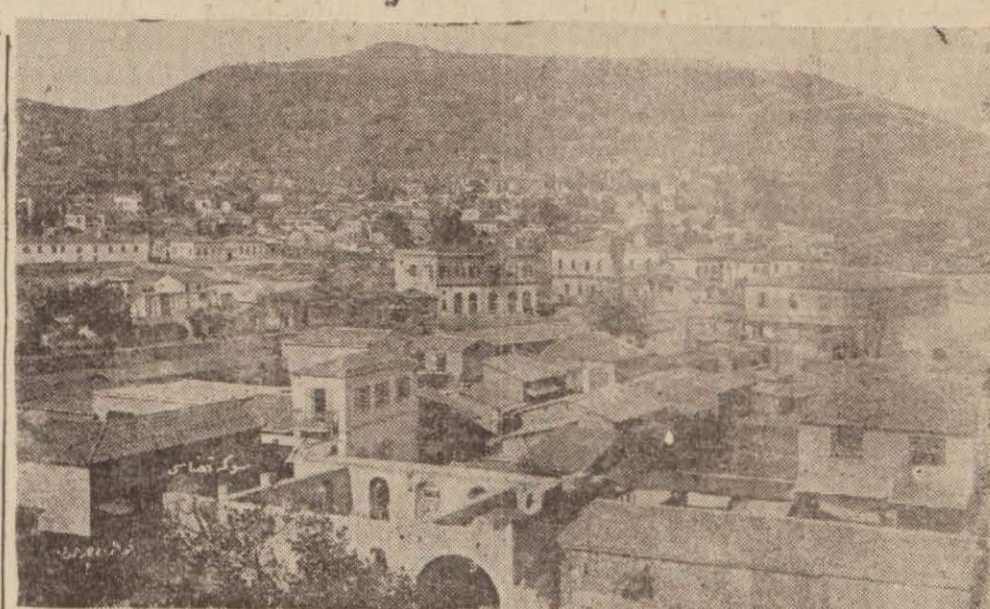
— Yuvalar çok uzakta ve yüksekte, çeksek bile küçük çıkar, yazık olur. Leyleği sonra serçe yaparız.

Müzedeyiz. Buradaki Etilerin mezarları ne garip. Etnografya kısmında çok zengin. Bir kaç merdiven çıkıyoruz. Üç mezar yanyana, üç kırk ikilik top mermisini andırıyor. Bu mezarlar Key Kubadın zevcesi Mah Perî'ye aittir. Burayı asıl ismi Monat hatun olan Mah Peri sultan yaptırmış. Milâdi 1237.

Mezarların biri kıızı fakat diğeri meçhuldür. Tekrar aşağıya iniyoruz. Etilerin en meşhur armalarını bir araya toplayan kapartma bir taşın önünde iken, Kayserili bir öğretmen ilâve ediyor:

— Bu taş önünde Atatürk yirmi dakika kalmıştır.

Yolumuzu muhtesem bir kartal —Devarı 8 inci sahifede —

Dalyanların bulunduğu Sökeden bir görünüş

yanlarından ise daha kıymetli ve makbul balık istihsal olunduğu halde kısa müddetle mültezime verildiğinden, olduğu gibi muhafaza olunmakta ve istihsalât yıldan yıla azalmaktadır. Bu sebepten bu dalyanların mültezimlere uzun müddetle icar olunması ve fennî tesisat yaptırılmak imkânları bahşolunması çok faydalı olacaktır.

Gerek devlet gerekse Sakız burnu dalyanından çıkarılan balıkların çoğu Yunanistana ihraç olunmakta, bir kısmı da Aydın, İzmir, hattâ İstanbul pazarlarında sarfedilmektedir.

Yalnız balık akar ve kokar bir şey olduğundan kilering, ve takas usulleri ihraç güçleştirmekte, balıklarımızın alacaklarının ve haklarını ortadan yok olmasına mucip olmaktadır. Bu itibarla balık ticaretinin mümkün mertebeye takyidattan kurtarılması, inkişaf ve ilerlemesine çok yardım edecektir.

Ödemiste

Belediye hoparlörleri kaldırmış

Halk neşriyata devam edilmesini istiyor

Ödemiste bir karimizden aldığımız mektupta; belediyenin şehirde yaptırdığı hoparlör tesisatıyla vaki neşriyatın kesildiğini, halbuki bu neşriyatın çok alâka gördüğünü ve halkın devamını arzu ettiği yazılmaktadır.

Ödemis belediyesinin, halkın bu dileğini kabul edeceğinden emin olarak mektubu neşrediyoruz:

Sayın Anadolu gazetesine:

938 yılında Ödemis Belediyesi Kasabının dört yerine (Hoparlör) koymuştu. Halk bu tesisattan pek istifade ederken, bundan üç ay evvel bu teşisat kaldırıldı. Alâkadar daire memurlarından sebebi sorulduğunda,

— «Bozuldu, tamir edilmek üzere İzmir'e gönderdik.»

Denilmektedir.

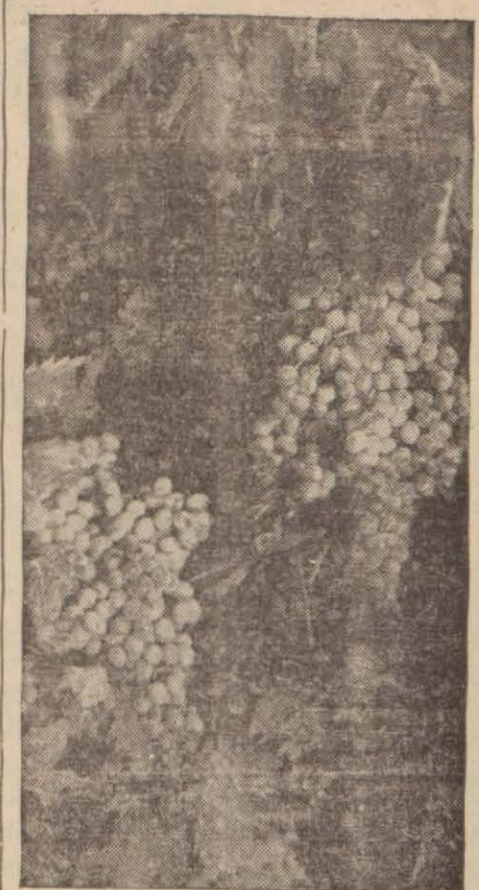
Arıza olduğu kabul edilir. Fakat üç aydanberi tamir edilerek yerine tekrar konulamaz mı acaba?

Neşriyatın yapılacağı saatlerden evvel halk hoparlörlerin bulunduğu yerlere toplanarak dahili ve harici haberleri, müzik dinlemekte ve haz duymakta idiler. Belediyenin gösterdiği fedakârlığın daimi olması beklenirken, pek isabetli bir düşünce ile yapılmış olan bu tesisatın kaldırılması her halde mânâsız oldu.

Halk işte istifadeli olan bu hoparlörlerin tekrar konmasını Belediye'mizden rica ederiz.

Ödemiste okuyucularımızdan

Kâzım Çinel

Üzüm
bayramı

Manisa

Fuarda birçok ye-
nilikler gösterecek

Manisa, (Hususi) — İzmir fuarında Manisa pavyonunun durumunu yerinde tedkik eden Valimiz Bay Faik Türel, icap edecek değişikliklerin biran evvel ikmal için alâkadarlara emir vermiştir.

Sayın Valimiz, fuar hazırlıkları ve üzüm bayramı hakkında şunları söylemiştir:

— Manisa pavyonu için icap eden hazırlıkların fuarın açılışından evvel ikmal, fuarda Manisanın her durumdan temsili göz önüne alınarak faaliyete geçmiştir.

Manisa bu seneki fuarda bir çok benlikler gösterecektir. İki yıldır yapılmakta olan üzüm bayramı ve sergi de bu yıl aynı heyecanla yapılacaktır.

Manisamızın büyük gelir kaynağı olan üzüm ve üzümçülüğün ilerlemesine âmil olan bayram için şimdiden hazırlıklar başlamıştır.

Her yıl fuarın açılışını müteakip tes'id edilen üzüm bayramında, Büyüklüğümüzün de Manisamızı şereflendirmeleri muhtemeldir.

tinin uzatılması ve gerekse komşumuz ve dostumuz Yunanlılarla balık alış verişinin daha serbest ve kolay bir usulle cereyanını temin etmekle vilâyetimizde balık sanayi ve ticareti daha çok inkişaf edecek, eski mevkiini tekrar kazanacaktır.

Şundan-Bundan

Don Juan boksörün havatı

Geçenlerde şampiyonluğun mevzuubahs olduğu mühim bir maçta, İrlanda boksör jak Doyle'nun ilk ravunda nakavt olduğu henüz unutulmamıştır.

Yakışıklı ve güzel bir genç olan Doyle hakkında son gelen Avrupa gazeteleri (Don Juan boksör) demekte ve onun hususi hayatına ağıt bir çok tafsilât vermektedirler.

Bu tafsilâta göre, İrlandalı şampiyon, bizim sefih diye tanıdığımız Maks Bire taş çıkaran bir şahsiyettir.

Boks hayatında yükselir yükselmez, kadınların nezdinde de kıymeti fevkalâde artan Doyle, hakiki bir don Juan olup çıkmıştır.

Dünya şampiyonluğu için en gözde namzedler arasına karışırken, 935 senesinde bir sinema şirketi tarafından angaje edilmiş, ilk filmi çevirdiği dilber artist Tomari Desni ile sevişmeğe başlamış, sonra gene sinema yıldızlarından jirdif Allen ile evlenmiştir.

937 senesinde, onun karısından boşandı ve Normandi gemisinde rast geldiği Gibe Holman isiminde güzel bir kadınla seviştiği duyulmuş tur. Amerikada nişanlanan iki genç çok geçmeden ayrılışlar ve Doyle Movito isiminde Meksikalı başka bir sinema artisti ile evlenmiştir.

Bu izdivacı sırasında önüne gelene: — Hakiki saadeti şimdi tattım, diye anlatıp durmuştur.

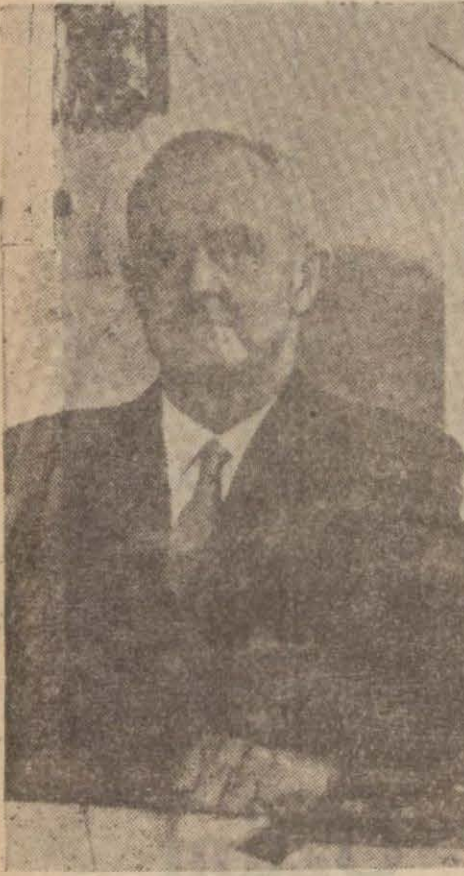
Fakat aile hayatında hakiki saadeti bulduğunu söyleye dursun, Doyle'nun ring üzerindeki muvaffakiyeti birdenbire düşmeğe başlamış, ve ilk defa olarak Edi Filipis isiminde ki bir boksör karşısında hiç beklenmiyer mağlûbiyete uğramıştır.

Bunu, başka acı muvaffakiyetsizlikler de takip edince kendisini soruya çeken gazetecilere karşı jak Doyle, işi filozofluğa vurmuş:

— Merak etmeyin, demiş.. Başım karım Movito gibi melek tabiatlı bir beke' olduktan sonra, ben nasıl olsa tekrar çalışır ve muvaffak olurum.

Hem ringte kendimi bir kaç kerre daha gösterdikten sonra artık boks hayatından çekileceğim.. Bir çiftlik alacağız.. İki de çocuğumuz olacak, mesud, çok mesud ve sakin bir hayat yaşayacağız.»

Akdeniz İngiliz filosunun yeni baş kumandanı

İngiliz filosunun Akdeniz başkumandanı

Ulus gazetesinden:

Akdenizdeki İngiliz filosuna yeni bir başkumandan tayin edilmiştir. Amiral Sir Dudley Pound'ın amiral Backhouse yerine bahriye birinci sınıf lorduna tayini üzerine amiral A. B. Cunningham, amirallik bayrağını «Warspite» gemisinde dalgalandırmak üzere onun yerine getirilmiştir.

Amiral Cunningham Akdenizin yabancıları değildir. 1911 senesinde üssü Malta olmak üzere Scorpion destroyerinin kumandanı olmuş ve 1918 ikinci kânuna kadar bu vazifede kalmıştı.

Bu devre içinde Scorpion, Çanak-kalenin dar kısımlarında torpil tarayarak ve Helles burnundaki İngiliz kitalarını muhafaza ederek çalışmıştır.

Bu harp içinde amiral Cunningham, gösterdiği yararlıklarla temayüz etmiş, bundan dolayı nişanlarla taltif olunmuştur.

Gelibolunun tahliyesinden sonra da amiral, Adalar denizinde faaliyette bulunan bir ufak destroyer filotasının kademli zabiti vazifesine geçmiştir.

Amiral Cunningham, bundan sonra şimal denizinde çalışmış ve Almanların mütareke şartlarını yerine getirip getirmediğini kontrole memur mütefikler - arası komisyona âza olarak girmiştir.

Bu amiral, 1933 senesinde Akdenizdeki destroyerlere Vis Amirallıkla geçmiş, 1936 da ise kruvazör filosunun başında Akdeniz ikinci kumandanı vazifesini ele almıştır.

1938 senesinde bahriye kurmay heyeti başkanı olarak bahriye nezaretinde vazife almış ve Almanların denizaltı tonajını yükseltme taleplerini tetkike memur edilmiştir.

Amiral Cunningham bütün meslek hayatında tebarüz etmiş olan destroyerlik ruhunu yeni tayin olduğu vazifeye de getirecektir.

Akdeniz İngiliz donanması, amiral Pound'un kumandası altında büyük bir şöret kazanmıştır.

Amiral Cunningham'ın kumandası altında da - kül rengi diplomatlar diyebileceğimiz - bu filo, dünyanın en hayati bir ticaret yolu olan bu bölgede İngilterenin menfaatlerini ve prestijini yükseltme devam edecektir.

Manisa muallimleri Hatay yolunda

— Baştarafı 7 nci Sahifede —

heykeli kesiyor. Bu başsız heykel iki metre boyunda üç ton ağırlığında. İlk defa 1918 de görülen ve bu kızın yalçın yalçın yerinden getirilmiş. Adına Yemleha kartalı diyorlar. Kartalın pençesi arasında şikârını ezmiş durumu, herkese bir zafer âbidesi olduğunu anlatıyordu. Eşi dünya müzelerinde yokmuş. Mîlâddan üç bin yıl evvel yapılmış olduğu kıymetini izaha kâfidir.

Avni Altın

— Devam edecek —

Balkan Mes'eleleri:

Bulgaristanın vaziyeti ve Romenlerin fikirleri

Romen gazeteleri, İtalyan ve Alman gazetelerine şiddetle çatıyorlar

Romen başını, Bulgaristan başvekil ve hariciye nazırı Köse İvanofun pek karışık bir zamana tesadüf eden Berlin seyahati ile yakından alakadar olmaktadır.

Gazeteler, bu seyahat münasebetiyle Alman ve İtalyan matbuatında Bulgar metalebatına mütedaîr intişar eden yazılara şiddetli cevaplar vermektedirler.

Bulgar başvekil, Berlini ziyaret edip dönmüş olmakla beraber Balkan ve Romen - Bulgar vaziyetini aydınlatmak itibarıyla bu nesriyat dikkate şayandır.

Romanya hariciye nezaretinin organı olan Timpul gazetesi (Köse İvanof Berlinde) başlığı altında neşrettiği başmakalede ezcümle şöyle demektedir:

«Bulgaristan başvekil ve hariciye nazırı Köse İvanofun Berlinde yaptığı ziyaret münasebetiyle, Alman ve İtalyan matbuatında, Bulgar efkârı umumiyesinde revizyonizmi tekrar canlandırmak maksadıyla Almanyanın Bulgar metalebatına müzaheret edeceğine dair bazı kumanteler görüldü. Hakikaten, Bulgar başvekil, Bulgaristan ile komşuları beyindeki münasebatı kargaşalıklara sevk etmek için yeni bir sebep teşkil ediyorsa, Bulgar milletini bu hayal ile düşürmek istedikleri bu tuzağa teessüf etmekten başka birşey diyemeyiz. Fakat tahkik edelim ki, Bulgaristanın takip edeceği yol ne olursa olsun, Romanyanın nokta-i nazarı eskisi gibi değişmeyip kalacaktır.»

Bunu, hariciye nazırı Grigore Gafenko beyanatlarında ve nutuklarında tasrih ettiği gibi başvekil Kalinesko da geçenlerde parlamentoda söylediği nutukta bütün otoritesiyle izah etmiştir. Ve bu nutukta, nutku iftitahiye verilecek cevap münasebetiyle yapılan merasimde Majeste kralın, yüksek arzularını tebarüz ettiren şu söylevi ile de takviye edilmiştir. (Biz, tabii ve hakiki hudutlarımızın içerisinde yerleşmiş bulunuyoruz. Biz, başkalarına aid olan birşeyi istemiyoruz. Fakat bize aid olanı ve asırdide haklarımızın en son enerjimize kadar müdafaaaya azmettik. Bu hudut dahilinde Romanya, sulhün takviyesine, milletler arasındaki hüsnü münasebatı idameye ve memleketler beyindeki iktisadi münasebatın inkişafına yardım etmeğe hazırdır.»

Bu sözler, Bulgaristan ile olan münasebatımızın temelini teşkil etmektedir. Ve böylece de kalacaktır. Bu sözler, iki memleket beyindeki münasebatın inkişafı için, fakat aynı zamanda sulhu ve Romanyanın bu kısmında umumî terakki için müfit bir esas teşkil etmektedir.

Bulgaristan, hakiki menfaatlerini ancak, Balkan antantına mensup komşuları ile müsavi hakka müstenid samimî bir teşriki mesai kadrosu içerisinde bulabilmektedir.

Diğer bir gazete yazıyor: Universal gazetesi de Bulgar revizyonizmi başlıklı bir yazısında ezcümle şöyle diyor:

B. Köse İvanofun Alman payitahtını ziyareti, Alman matbuatına, Bulgaristanın dahilli ve harici siyaset meselelerini yakından tetkik etmek ve aynı zamanda Bulgar müddeiyatını da gözden geçirmek vesilesini verdi. Balkanlı komşulara karşı yapılan bu arazi metalebatı, bazı mühim Alman gazeteleri tarafından sempati ile karşılandı ve Bulgaristanın nokta-i nazarı da terviç edildi. Bu gazetelerin mütaleaları şu suretle hülâsa edilebilir: Bir müddet evvel Almanya, Bulgaristan gibi aynı vaziyette bulunduğundan, Bulgar milletinin taleplerini şimdi sempati ile karşılamaktadır. Nöyi muahedesini, bu millette en büyük acıyı getirmiştir. Bu muahedenin neticeleri, aynı Versay muahedesinin neticeleri gibi haksızdır. Bu sebeplerden dolayı Bulgar metalebatı - bilhassa yeni Dobrice üzerindeki - tevgik görülmelidir.

Resmî bir ziyaret münasebetiyle gösterilen misafirperverlik hissiyatının sempati tezahürleri ne suretle təcilli ederse etsin, hayati menfaatlerin ze taallük eden bu mesele hakkında fikirlerimizi beyan edeceğiz. Memleketimizde, bilhassa son seneler zarfında Almanyanın Tuna havzasındaki menfaatlerine ve Alman zaruretlerine tam bir bitaraflıkla ve realist göziyle bakıldığından Almanya ile 23 martta geniş bir iktisadi anlaşma yaptık.

Muharrir bundan sonra iki memleket beyinde cari samimi münasebata rağmen Alman matbuatının Bulgar metalebatını sempati ile karşıladıklarına hayret ettiğini beyan ederek yazısına şöyle devam etmektedir:

«Meselev trajik bir surette değildi, ciddi tarzda düşünmeye alışık olduğumuzdan bu hususta kat'î fikirlerimizi yürütmek için ziyareti hakiki neticelerine inzarar. Çünkü Alman matbuatının sempatiyle işareti etmesi iztifa ederiz.»

Bulgarların arazi metalebatına gelince, ötedenberi sarıh olan cevabımız bugün daha ziyade sarıhtır. Eğer komşularımız iddialarını bir Romen - Bulgar meselesi halinden çıkararak bir Avrupa meselesi yapmak istiyorlarsa, bu, bizim vaziyetimizi asla değiştirmeyecektir.

Bu meselede Nöyi muahedesinin işi yoktur. Yeni Dobrice üzerindeki haklarımız bu muahededen evveldir. Ne Versay ile Nöyi arasında ve ne de Almanya ile Bulgaristan beyinde mübaheret vardır. Tarihi ve etnik nokta-i nazardan da Dobrice Bulgaristanı aid olmuştur. Orası, sevkulceş bakımından bizim için elzemdir. Hukuki bakımdan Romanyanın yeni Dobriceye tesahup etmesi gayri kabili münakaşadır. Lâkin biz burada binlerce defa yapılan münakaşaları tekrar edecek değiliz. Mesele bizim için çok vasidir. Doğrudan doğruya sulh meselesidir. Yirmi senedenberi Bulgaristanla sulh içerisinde yaşamak hususunda musir kaldık. Ve beş senedenberi de komşumuz Bulgaristanın arasına Balkan antantına karşı gösterdiği ufak anlaşma jestlerini memnuniyetle karşıladık. Köse İvanofun Ankara ziyaretinden de sırası bir anlaşma imad etik, ve bunun için Bulgaristanında yaşayan 20 bin Romenin mukadderatı hakkında hiçbir iddiada bulunmadık. Ve Kadrlilerde yaşayan Bulgar azlığına da geniş bir serbesti verdik. Bulgar komitecilerinin müteaddid kanlı tecavüzlerini de beynelmil bir mesele haline koymadık. Bundan birkaç gün evvel Silistrede kral Ferdinandın heykelinin resmî küşad münasebetiyle, Bulgar azlığının selâhiyetter mümessili ayan azasından B. Çankof, Romanyanın kendilerine karşı göstermekte olduğu iyilikleri hiçbir şüpheye mahal bırakmıyacak bir surette açık olarak söylemiştir. Fakat Sofyada bizim bu gayretlerimiz hiçbir vakit takdir edilmemiştir. Bugünde, tesisini arzu ettiğimiz iyi komşuluk münasebatının kale alınmadığına ve bunun beyhudeliğine ebediyen kani olduğumuza şahit oluyoruz.

Bu ciheti bilmekliğimiz çok iyi olmuştur. Bulgaristanın vaziyetini sulhünle sened ittihaz ediyoruz. Komşularımızın da bizim gibi sened ittihaz etmeleri çok iyi olur. Hudutlarımızın masuniyeti kat'idir. Sulhü istemekliğimiz de hiçbir vakit korku ifade etmez. Her türlü ahval karşısında kime karşı olursa olsun sabrımıza müsavi olan şecaatle müdafaa edeceğiz.»

Almanya'da ikmalî tahsil eden Dr. İsmail Ziya Tregu

Kıymetli asabiye mütehassıslarımızdan Dr. İsmail Ziya Tregul Erzurum numune hastanesinde tayin edildiği halde büyük bir feragati nefis ile istifa ederek İzmirde kemafissabık hastalarının ikinci beyler sokağında 25 numaralı muayenehanesinde tedavi etmektedir. Genç mütehassıslarımıza muvaffakiyetler dileriz.

Jan Artür

— Baştarafı 6 ncı sahifede —

gören olmaz. Fakat bu adam aynı zamanda tanınmış bir tayyare pilotudur. Tayyaresinde stüdyonun tamamıyla zıddına olarak makinesinin başında kumıldanmadan oturur. Asabi ve hararetili rejisör ile sakin ve şoguk pilotun bir adamda birleşmesine sebep olan yalnız iradenin kudretidir.

«Her sahada, sporda, ilimde, doktorlukta buna dair binlerce misal bulmanız her vakit mümkündür.»

Doktor Bakteryolog A. Kemal Tonay Bulagci, salgın hastalıklar mütehasısı (Verem ve saire) Basmahane polis karakolu yanında 747 Telefon: 4115

Zayı

Bozkır ilk okulundan almış olduğum şahadetnamemi zayı ettim yerisini alacağımın eskisinin hükmü kalmadığı ilân olunur. Mehmed oğlu Niyazi İçöz No. 204

ÇİMDİKLER

Olaydı!

Hayatımızda çok defa, içimizin istiyak ve tahassürleri ile, bazan da aciz ve istrah dolu dakikalarımız içinde, gayri ihtiyari:

— Ah şöyle olaydı, böyle olaydı! Deriz ve bunu olmuş gibi telâkki ederek hayaller bile kurarız.

İnsan, hep böyle söyliyebilir yaşıyor, çekiyor, sürünüyor, vakit geçiriyor.

«Olaydı» kelimesinin namütenahi temenni hududu içinde, bizi yarı deli vaziyetine kadar sürükleyen ne haller görüyoruz?

Şairin biri kalkıyor; Nolaydı ah olaydı yar, Bade dolduraydı Divane gönlüm için Kanun icad olaydı

Dedikten sonra, şöyle mısralar da söyler:

Deşti cünun içinde Gezmezdi böyle gönlüm Keysuların kemendi boynumda

Bağ olaydı, Meyhaneler kapısı bahтім Gibi kapansın Rindane bade içmek

Sensiz yaşağ olaydı, Ben, bu şair gibi konuşacak değilim. (Ah param olaydı), (Ah mebus olaydım), (Ah şöyle yakışıklı, böyle uydurma artist olaydım) da demeyeceğim. Hayır, ben yalnız bir şey istiyorum:

Bir makinem olaydı!.. Öyle bir makine ki, rontkene benzesin. Fakat insanın şer barsaklarını, dolu midesini, eğri bığrık kemiklerini ve kanlı ciğerlerini değil, manevî tarafını göstere sin.

Öyle ki; yüzü gülerken, içinde şalanan riya hissini farkedeyim. Öyle ki, tazallüm ederken, kalbinde hangi kirli turnakların benî tirmalamaya hazırlandığını göreyim. Öyle ki, bana yalan söylerken, derhal içinin hakiki maksadını ve odakikada kafasının içinde kıvrılan yianı görüp, hattâ rontkende olduğu gibi fotoğrafını çekeyim ve muhatabının burnuna dayayıp;

— Yeter, sus, işte iç yüzün! Diyebilirim..

Evet, böyle bir makinemiz olaydı. Otakirdi, cibilliyetimizin, fazilet-kâr, doğru, merd görüşümüzün arkasında, maskelerimiz düşmüş olarak kimbilir, ne kadar bayağı ve sefil bir hal arzederdik? Ben suna kanım ki, böyle bir makineye ihtiyaç çoktur. Fakat onun icadı gününde, cihanda tek dost, tek sevgili, tek yakın bulamayacaktık. Ne zararı var; hakikati öğrenecektik; yeter artardı bile...

ÇİMDİK

Almanya'da ikmalî tahsil eden Dr. İsmail Ziya Tregu

Kıymetli asabiye mütehassıslarımızdan Dr. İsmail Ziya Tregul Erzurum numune hastanesinde tayin edildiği halde büyük bir feragati nefis ile istifa ederek İzmirde kemafissabık hastalarının ikinci beyler sokağında 25 numaralı muayenehanesinde tedavi etmektedir. Genç mütehassıslarımıza muvaffakiyetler dileriz.

Jan Artür

— Baştarafı 6 ncı sahifede —

gören olmaz. Fakat bu adam aynı zamanda tanınmış bir tayyare pilotudur. Tayyaresinde stüdyonun tamamıyla zıddına olarak makinesinin başında kumıldanmadan oturur. Asabi ve hararetili rejisör ile sakin ve şoguk pilotun bir adamda birleşmesine sebep olan yalnız iradenin kudretidir.

«Her sahada, sporda, ilimde, doktorlukta buna dair binlerce misal bulmanız her vakit mümkündür.»

Doktor Bakteryolog A. Kemal Tonay Bulagci, salgın hastalıklar mütehasısı (Verem ve saire) Basmahane polis karakolu yanında 747 Telefon: 4115

Zayı

Bozkır ilk okulundan almış olduğum şahadetnamemi zayı ettim yerisini alacağımın eskisinin hükmü kalmadığı ilân olunur. Mehmed oğlu Niyazi İçöz No. 204

Uzak Şark harbine bir bakış

6 Milyon çocuk yetim kaldı. İki milyon kişi bakımsızlıktan, iki milyon Çinli açlık ve seylâptan öldü

LE SOIR'a Tokyodan yazılıyor:

Çin harbi üçüncü seneye bastı. Eski Pekin şehrinin duvarlarının haricinde patlayan ilk silâhla öyle bir harp açıldı ki bu harp ne neticeye varacak, bu bugün bile henüz belli değil.

Tokyonun bütün evlerinde japon bayrakları dalgalanıyor. Çin harbinin yıldönümü, japyonyada şahsî mahrumiyete, ve vatanperverlik tezahürlerine fırsat veriyor. «Vatandaşlar jirmi para versin tayyare satın alın, erkekler şarap içmesin, kadınlar süslenmesin de paralarını harp sermayesine versinler!» Diye bekliyorlar.

Çin harbinin yıldönümü ihtişamla ilân ediliyor. Öğle vakti bütün dükkler öttürülerek, Çinde çarpışan japon askerlerinin çekmekte olduğu güçlükler takdis edilmek için bir dakika sükût ediliyor.

Çin harbi üçüncü yıla basarken, japyona iktisadiyatının ve maliyesinin dizginlerini sıkı tutuyor. Fakat malî müzayika pek az belli.

Japon bankası eski müdürü, «bu vaziyette ne kadar devam edebiliriz belli değil» diyor.

Harbin gözle görülen âlâmetleri şunlardır: Bu sene fiyatlarda 1937 ye nazaran yüzde 95 nisbetinde bir artış vardır. Çok lüzumlu olmayan ticaret eşyası artık ithal edilmiyor. Vergiler çok artmıştır. İmparatorluğun faaliyeti kontrol etmek için kanununun seferberlik icaplarına göre teşmil...

Bu japon işçileri, seferî kanuna göre kaydediliyor, ve hususî vazifelerde kullanılıyor. Japyonyada bulunan ecnebilerin faaliyetleri yakından takip ediliyor. Resmî makamlar, japyonyada harp malzemesi, çimento, çelik ve madenlerle iptidai maddele rin henüz ne kadar kaldığını söylemiyorlar. Soyiseser, ecnebi muşahitler, japyonun iktisadi kuvvetini derhal tahmin ederler. Japonlar bundan endişe ettikleri için söylemiyorlar.

Japon maliye nazırı, ihtiyat istokların çok olduğunu söylüyor. Bazı havadislere bakılırsa, ihtiyatlar azalmıştır. Diğer bazı havadisler japon harp sanayinin Çin için yapacağı siparişleri ifa edemeyeceğini bildiriyor. Fakat bütün bu haberler teyit edilmiş değildir.

Osakadaki inşaatın faaliyetine bakılacak olursa, insan, işlerin tamamen aksi olduğunu zanneder. Fakat Tokyodaki inşa ileri tetkik edilirse aslısı olduğu kolayca görülür. Japyona, Çinde harp etmekle beraber daha vahim ve daha pahalıya mal olabilecek bir itilâfı daima gözden uzak tutmamıştır.

Çin harbi, japyonyaya diğer askerî seferlerden fazla adama ve paraya mal olmuştur. Bu harp, japyonun giriştiği harplern en pahalısıdır. Japyona Çin harbine şimdiye kadar 20 milyar yen harcamıştır. Bu para çan harbine ait rakamlara nisbetle azdır. Fakat japyona için büyük masraflar.

1894 - 1895 ilk Çin - japon harbinde japonlar 200 milyon yen harcamışlardı. Rus - japon harbi ise, japyonya 1 milyar 720 milyon yene mal olmuştur.

Çin - japon harbinde japonların

verdiği insan zayıtı ise, resmî tebliğlerdekinden çok üstündedir. Bundan çeyrek asır evvel yapılan Rus - japon harbinde olduğu gibi, japonlar şimdi de verdikleri zayıata ajd bir istatistik neşretmiyorlar.

Vakit vakit japon zayıatına ajd tebliğler neşredilmiyor değil, fakat bu tebliğlerdeki rakamlar hakikî rakamlardan o kadar aşağıdır ki onun için japon tebliğleri hiçbir zaman ciddiye alınmıyor.

Japon ordugâhları, nisan sonuna kadar Çinde japon kitalarının, asıl japon topraklarının iki buçuk misli bir arazi işgal ettiklerini bildirdi. Japonlar, Çinde dokuz vilâyeti tamamen işgal etmişler, altı tanasını de kontrol altına almış gibî görünüyörlar.

Mançuko da dahil olmak üzere japonların Çinde ancak iki milyon askeri vardır. Mançuko askerlerinin mükemmel olduğu, diğerlerinin ise ikinci derece kıymeti haiz olduğu, fakat en mükemmel japon fırkalarının sovyetlere karşı muhtemel bir harp için ihtiyath bulunduğunu gösteriyor.

İki senelik Çin - japon harbinde 4 veya 5 milyon çinli telef olmuşsa, 670 milyon Çinli de yersiz yurtsuz bir halde kalmıştır. Halbuki japonlar, ancak 500 veya 600 bin zayıal vermişlerdir.

Japyona bütün Çin sahillerini abluka etmiş, gayelerinin çoğunu elde etmiştir. En mahsuldar Çin topraklarını, demiryollarını kontrol altında bulundurmaktadır.

Japonların Çine karşı su götürmez bir hava üstünlüğü vardır. Japonlar tayyareleri sayesinde Çinlilerin giriştiği çete harbini gittikçe azaltmaktadır. Fakat buna rağmen ki milyonu mantazam, bir milyonu gayri mun tazam muazzam bir cenhe ordusunun karşısında zafer kazanamıyorlar.

Maamafih, birçok yabancı askerî şahısların fikrine göre, askerî hareketlerin başlıca safhaları artık bitmiştir. Çinin muvaffakiyetli bir harp için lâzım olan orduyu tekrar hazırlıya bilmesi için en az birkaç yıl geçmesi icap eder.

Çin yardım cemiyetlerine göre Çin - japon harbinde 6 milyon çocuk anasından babasından olmuş, yetim kalmış. Bütün Çinde evsiz barsız kalanlarla 5000 doktor, 6000 sütnne meşgul olmaktadır. Çinde ilâçsızlık ve bakımsızlık yüzünden ölen askerlerin sayısı bir milyondan fazladır. Bir milyondan fazla da sivil ölmüştür.

Bundan başka, Çin yardım servislerinin yaptığı tahmine göre diğer iki milyon Çinli de açlıktan ölmüş, Sarı nehrin taşması yüzünden boğulmuş, salgın hastalıklardan telef olmuştur.

Japonların zayıatına gelince, bunların yarısı, Çindeki salgın hastalıklar, bilhassa sıtmadan, tifo hummasından ve koleradan helâk olmuştur.

Zayı

26 ağustos caddesindeki döşeme işi için İş bankasına emaneten yatırılmış 165 liraya aid 3-7-939 tarih ve 5519 numaralı makbuz ilâmühaberini zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Ali ve Hamdi

Muhasebei hususiyei vilâyete ait KUŞADASI İçme Suyu Açıldı

Müzmin mide, Karaciğer, Dalak, Safra kesesi ve yolları iltihapla riyle Kum ve müzmin inkıbaz, Barsak, Şerid ve Mesane yolları ve buna mümasil her nevi hastalıklarda seri ve âcil şifası gerek doktorlarımızın ve gerekse bütün halkımızın tecrübelerine sabit olan İÇME'lerimiz bu kere açıldı.

Gelecek müsterimizin yemek ve yatma ihtiyaçları temin edildiği gibi Selçuktan İÇME suyu mahalline kadar vesaiti nakliyenin de her gün mevcut bulunduğu ilân olunur.

Müstecir: ABDÜLKADİR CORAPCI

Çöl Yıldızı

Nakleden: **

Saray kapısının ilerisinde yırtık elbise giymiş bir dilenci dolaşıyordu. Yanında bir de köpek vardı

—31—

Bu sebeple uzun müddet yalnız olarak saraydan çıkmamaklımın lazımdır. Bilhassa, kendilerine fazla itimad beslediğin adamların yanından ayrılmamalısın. Daima müteyakkız, dikkatli, ve her an için mücadeleye hazır bulunmalısın. Çünkü attığın her adımda bir tehlike mevcud bulunacaktır.

Bu vaziyet Süleymanı oldukça düşündürme başlamış. Neşesini kırıyordu. Annesinin son sözlerine cevap vermemiş. Yerinden kalkarak oda içinde yavaş adımlarla dolaşmaya başlamıştı. Arasra da Lâtifinin yatığı odanın kapısına bakıyor ve genç kızın baygınlıktan kurtulup kurtulmadığını anlamak istiyordu.

Fakat birdenbire durakladı. Elini almına götürdü. Bir dakika, hareket etmez kaldı. Sonra ani bir hareketle Lâtifinin odasına doğru sığırdı.

Zekiye hanım beklemediği bu ani hareketin önüne geçmeğe vakit bulamamıştı. Süleyman, baygınlıktan henüz kurtulmaya başlayan Lâtifinin odasına girince bir deli gibi:

— Hepiniz dışarı - diye bağırdı - hepiniz çıkınız ve beni onunla yalnız bırakınız.

Hizmetçi kızlar Süleyman beyin bu korkunç tavrından ürkererek korku ile odadan kaçmaya başladılar. Nitekim birkaç saniye sonra Lâtifinin yatak odasında Zekiye hanımın ve Süleyman beyden başka kimse kalmamıştı.

Zekiye hanım bu vaziyete oğlunun deliliğine uymamış, dışarı çıkmamıştı.

— Süleyman - anne dedi - rica ederim, beni Lâtife ile biran için yalnız bırak.

Zekiye hanım müteessir olmakla beraber tatlı bir dille oğluna, bu arzusuna inkiyad göstermeyeceğini söyledi:

— Oğlum, her zaman analar çocuklarının deliliklerine iştirak edemez. Lâtife ile konuşacaksın değil mi?.. Ona söyleyeceğin şeyleri ben de dinleyebilirim.

Süleyman:

— Allahım!..

Diye inledi ve başını ildi avucu arasına aldı.

Lâtife başını biraz kaldırdı ve:

— Hammeffendi - dedi - hatırım için ayrılmayın, bilhassa yalvarırım.

Süleyman annesine baktı:

— Pekâlâ anne, yanımızda kal!

Süleyman kısa süren bir tereddütten sonra başladı:

— Lâtife, duyacağı elim haberdan sonra Nureddini sevmekte devam ederse o zaman ben partiyi kaybettim gibi bu hareketimle kendi kendime fenalık işlemiş olduğumu anlayacağım.

Lâtife bu mukaddemeyi işitince yatağının üzerinde doğruldu. Siyah gözlerinden fırlayan heyecanlı bir nazarla ikisinin de yüzüne baktı:

— Vereceğin elemli haber ne olabilir, dinliyorum!

— Nureddin babanızı öldürdü.

Lâtife limon gibi sarardı ve sonra bir çığlık attı:

— Doğru söyle!

— Vallahi, yemin ediyorum.

— Vicdanın üzerine, namus ve şerefine üzerine yemin et:

— Yemin ederim!

Lâtife inanamak istemiyordu.

— Nureddin babamı öldürdü ha?

Diye tekrar sordu:

— Evet, Nureddin babanızı öldürdü, ben bu kadar büyük bir yalan uydurabilirim miyim.

— Babam, ne vakit öldürdü?

— Cuma günü.

— Nerede?

— OBlad istasyonu kahvehanesinde!

— Seni dünyaya getiren, seni büyütüp yetiştirmek için, fedakârlığın, meşakkatin ne olduğunu düşünmek

bile istemiyen, gece gündüz uykusuz kalan, seni bütün şefkatiyle saran, babamı öldürmek gibi affedilmez bir senaet işledi.

Ellerini babamın kanı ile boyadı. Bu adamı sevmekte devam edecek misin:

— Bedeviler mani olmamışlar mı?

— Mani olmağa vakit bulamamışlar.. Sakin sakin oturduğu yerden birdenbire hançerini çıkarmış, ve babanızın kalbine saplamıştır. Zavallı «oh» bile deyememiş..

— Nureddin cinayetten sonra ne olmuş?

— Kahvehaneden çıkıp gitmiş..

— Bedeviler onu yakalayamamışlar, zabıtaya teslim edememişler mi?

— Hayır, çünkü babanızın yardımına koşmuşlardır.. O da bundan istifade ederek kaçtı.

— Sonra?

— Aynı akşam bütün kuzularınızı, öküzlerinizi, hatta tavuk ve köpeklerinize varıncaya kadar canlı olarak neniz varsa hepsini boğazlamış. Kulübenize, ekinlerinize ateş vermiş. Sonra sahraya doğru kaçıp gitmiş..

Lâtife, biraz düşündü. Başını salladı, ağır ve boğuk bir sesle mırıldandı:

— Babam cezasını bulmuş öyle ise!

Süleyman bu beklemediği cevap karşısında tepeden tırnağa kadar titredti. Zekiye hanım ise başını manal bir şekilde salladı ve ses çıkarmadı.

— Babana karşı beslediğin hürmet ve muhabbetin tezahürü bu mu olacaktı?

— Ben babamı çok seviyordum. O da beni bütün şefkatiyle seviyordu. Allah şahidim olsun ki bu anda yü-

reğimden akan kan beni, ebediyen derir bir yes ve keder içinde bırakacaktır. Söylediğiniz gibi, babamın kanı beni Nureddinden ebediyen uzaklaştırmıştır. Bununla beraber Nureddine beddua etmeğe hakkım yoktur. Çünkü Nureddin izzetinesis sahib, merd bir gençtir. Babamı katlettiyse, muhakkak ki bizim bildiğimiz büyük bir fenalık işlemiştir. Sonra da babamı, karanlık sokak içinde kahpesine öldürmüş değildir. Bütün köylülerin toplandığı bir kahvehanede ve herkesin gözü önünde öldürmüştür.

Nureddin haksız olsa idi. Köylü arkadaşları onu yakalarlar. Zabıtaya teslim ederlerdi. Diğer yaptığı rezaketlerde mani olurlardı. Artık Nureddini dünya gözyiyle bir daha görmeyeceğim. Bu bu kadar!

— Şimdi sizden bir ricam var, beni hiçolmazsa iki saat kadar yalnız bırakınız. Dertlerimle başbaşa kalmak istiyorum. Bilhassa istihhata fazla ihtiyacım var.

Bunun üzerine Süleyman bey ve annesi çıktılar Lâtifeyi yalnız bıraktılar.

Süleyman saraydan fırladı.

Saray kapısının biraz ilerisinde yırtık elbise giymiş bir dilenciye tesadüf etti. Ehemmiyet vermeden, dilencinin yüzüne bile bakmadan geçti. Dilenci ise elini uzattı:

— Prens hazretleri, bir sadaka! Dedi. Delikanlı sadaka vermek üzere durakladı. Cebinde parayı ararken dilencinin kör olmadığını ve aynı zamanda yanında itina ile bakılmış bir de köpek olduğunu farketti.

— Devam edecek—

Istanbul Rumları hakkında bir yazı

Dil, eğlence ve panayırarla Rumların cemiyet hayatı

Istanbuldan bir manzara

Atınada çıkan (Atinaika Nea) gazetesinden:

Beyoğlundan yazılıyor: Buradaki Rum unsuru senenin muhtelif günlerinde daha fazla bir canlılık gösterir. Bu günler İstanbul meşhur panayır günleridir.

Rumlar ananelerine sadık kaldıklarından, dört büyük panayırını hiçbir vakit ihmal etmezler.

Bunlardan başka İstanbul Rumları cemiyet hayatında da hiç geri kalmaz. Bu sene 30 dan fazla balo vermiştir. Bunların varidatı sayesinde buradaki 4 kilisemizle ilk mekteplerimizin bütçelerinin açığı kapatılmaktadır.

Panayır günleri bütün Rumluk ayaklanır. Bu günler Vlahema panayırında böyle olmuştur. Haliç vapurları İstanbul Rumlarını Balata

taşımıştır. İstanbuldaki Rumların mecmuu Yunan ve Türk tebaası olarak yüz bini bulmaktadır. Bunların teşkilâtı cemaat hayatı piyada şayanı memnuniyet mevkileri spor cemiyetleri ve saireleri vardır. Pek tabii olarak bunlar Türk - Yunan dostluğu sayesinde temin edilmiştir.

Umumî mahallerde yabancı dillerin istimalini yasak etmek gayesini istihlaf eden o eski faaliyetler birkaç senedenberi durmuştur. Esasen Anakra mahfilleri bu hareketleri takbih etmişti. Hatta yarı resmî Ulus gazetesinde bu hususta bir makale serisi nesreden Türk münevverlerinden meb'us B. Falih Rifkı Atay Rumların kendi dillerini kullanabileceklerini müdafaa etmişti.

O günden bugüne kadar dil yü-

Hezeyan ve uydurmalar

İtalyan ve Alman gazeteleri, saçma neşriyatta yavaş yavaş rekorlar kırmağa başladılar

Gayda, Fransa ile İngilterenin arasına kundak sokmak istiyor

Almanlara göre, biz, yanlış yola sapmışız. Genişlemek istiyoruz. İngiltereye kapılmışız. Rusyanın haklarına bile hürmet etmiyormuşuz. Yani, bir yığın martavall!

İtalyan matbuatı, Türk - İngiliz anlaşmasını takip eden, Türk - Fransız deklarasyonu ile artık işi tamamen saçmaya dökmüş bulunuyor. Hâdiselerin, bu gazetelerdeki müta lea tarzları ve tahrif şekilleri, sadece gülünç olarak tasvir edilebilir. Cid diyetten, isabetten, hakikate temastan tamamiyle mahrum olan bu neşriyattan bazılarını, sadece karileri mizin okuyup gülmeleri ve mihver matbuatına hâkim olan ruhu daha yakından tanımaları maksadıyla sü tularımıza geçirmekte tereddüt etmiyoruz..

Resmî «Il Popolo d'Italia» gazetesinde Marco Maffei imzalı bir yazı, «tehlikeli bir oyun» başlığı altında İskenderun meselesini mevzuu bahis etmektedir. Muharrir, yazısına başlarken bütün bir milletin hak ve istiklâliyle oyun oynamak demek olan bu İskenderun «pazarlığını!» Fransayı tenkid etmek fikriyle olmayıp yalnız hâdisatın göz önüne koyduğu neticeler için mütealea ettiğini(!) yazdıktan sonra bu mesele için Fransanın ekonomik ve stratejik çok mühim netayici olacağını ve Fransanın sırf emperyalizm hırsıyla ilerisini görmeyip kendi kendisini küçük bir devlet haline girmeye mahkûm etmekte olduğunu lerî sürmektedir.

Diğer bir haber daha:
8 tarihli Corriere Della Sera ile La Stampa gazetelerine göre Mısırın Berlin elçiliği D. N. B. Ajanısı vasıtasıyla aşağıdaki tezkibi bildirmiştir:

«Mısır hükümetinin Berlin seferatı, Mısır hükümeti ile Türkiye arasında akdedilmiş veya edilecek olan herhangi bir askeri ittifak hakkında ki haberleri sureti katiyede tezkib etmeye mezuun bulunmaktadır. Elçilik diğer taraftan Yahya paşanın Balkanlarda vaki olan seyahatinin, Almanyayı çemberleme siyasetine hiçbir suretle müzahir olmak veya takviye etmek niyetini istihdaf etmediğini temin etmekte salâhiyettar bulunmaktadır.»

Sinyor Gayda neler buyuruyor, onu da dinliyelim:

Il Giornale d'Italjada V. Gayda, İskenderun etrafında Fransa ve İngiltere, başlığı altında yazdığı bir makalede, İngiliz ve Fransız emperyalizminin yakın şarktaki gizli mücadelelerinden bahsetmekte ve İskenderun meselesinin Türkiye lehine halledilmesinin, İngiliz menfaatlerinin Fransayı Suriyede çemberlemek tasavvurunu kuvveden fiile çıkar-

zünden pek az hâdiseler olmuş, bunlar da hükümetin teşvikle olmamıştır. Burada konuşulan dil Rumcadır. Atınanın «Epitropaki çifti» Beyoğlundun meşhur gazinolarından birisinde konserler vermektedir. Danaı Pangaltıda farkı söylüyor. Boğaziçi ve Adalara işliyen vapurlarda Rum tenezühçülerinin şarkıları duyulmaktadır. İstanbulda Rum hayatı kendini hissettirmektedir. Bilhassa panayırının tesiri büyüktür.

Bu panayır Martta Dolmabahçe ayazmasından başlar ve Göküsü ayazmasında biter. Eskiden Dolmabahçe ayazması sarayın avlusunda imiş ve oradan karşıdaki tekkenin altına taşınmıştır. Bunların geliri mekteplerimizin masrafı kapamaktadır.

Balıklı ve Vlahema panayırında meşhurdur. Bugünkü kiliseyi sarayın arsası üzerine yaptırılan, vezirlerle ahab olan kürkü esnafı olmuştur. Kilisenin kapısındaki levhada «Mağlûp olmaz...» marşı yazılıdır. Vlaherna civarında bir araştırma yapılsa, her halde mühim eserler meydana çıkar.

Proia gazetesine, 9/7/1939 tarihli nüshasında, Devli Telegraf gazetesinin Türkiyevi daima Kemal Atatürkün ruhu idare etmektedir.» başlıklı ve (Artür Merton imzasıyla makalesini aynen iktibas ve neşretmiştir.

madan başka birşey olmadığını yazmaktadır.

Bunun başheca isbatı da Türkiye için bu havalı hakkındaki metalebatını şiddetlendireceği devrin, İngilterenin bu hükümete krediler açtığı zamana tesadüf etmesidir. Binaenaleyh Türkiye İngiltereden teşvik görebek isteklerini ileri sürmüştür. Şimdi Türkiyeye geçen İskenderun, İngilterenin elinde olan bir üssü bahri haline gelecek ve Fransanın Suriyedeki nüfuzunu şimalden de azaltacaktır. Demek oluyor ki, şimalden Türkiye, şarktan Irak, ceupattan ise düzrüler vasıtasıyla İngiltere senelerdenberi uğraştığı neticeye varmış, yani Fransızların yakın şarktaki nüfuzlarını çemberlemeğe ruvaffak olmuş oluyor. Diğer taraftan İngilterenin idaresi altında bulunacak olan bir Arap federasyonu projesi de derpiş edilmiş bulunmaktadır. Bu ise Fransanın yakın şarktaki nüfuzunu son darbeyi indirmiş olacaktır. İtalyan muharrir, bu kendi kafasından çıkan martavalları, karaladıktan sonra şöyle demektedir:

«Emperyalizm mücadeleleri arasında Türkiye'nin ne gibi menfaatler temin edeceği çayı sualdir. Büyük Britanya Türkiye'nin emellerini, kendi topraklarını genişletmek için tasvib etmekte ve ona kuvvetli bir destek ve istiklâl hayali bahsetmektedir. Türkiye bu bunlara güvenercek İtalya, Almanya ve hattâ belki de Rusyanın haklarına lâzım gelen hürmetlerden kendisinin münezzeh adedebilecektir. Fakat Türkiye, bu halin kendisini münhasıran İngiliz nüfuzuna sevkettiğini ve sistemine sürüklendiğini farketmemektedir. Kemal paşanın geniş görüşüyle çizdiği Türkiye politikası, şimdiden unutulmuş görünmektedir. Birbirlerine zid olan beynelmilel siyasî cereyanlar arasında ve her şeye rağmen Akdeniz milletleriyle anlaşma meylini gösteren müvazene nazariyesine İngilizler «vaziyet» eylemişlerdir.

Tarih bize tarzın en salim ve müsbir olanı olup olmadığını gösterecektir.»

Alman basını:

Volkischer Beobachter gazetesinin 11-7-1939 tarihli Berlin nüshasında (Yanlış bir spekülasyon) başlığı altında neşredilen bir makalede Türk dış politikasının temelini sulha dayandığı hakkında hariciye vekilimiz Saraçoğlundun beyanatının bugün Türkiye'nin İngiltere tarafından güdülmekte olan çemberleme politikasına iştirak etmiş olduğu hakikati değiştirmedeği, 12 mayıs tarihli müşterek İngiliz - Türk beyanname-i ile İngiliz sistemine girmiş olan Türkiye'nin ahval ciddiyet ve vehamet hesbedince onun akavib ve netayicine katlanmak mecburiyetinde bulunduğu kaydedilerek deniyor ki:

Bugün artık Türkiye için bir bitaraflık mevzu bahis değildir. Hariciye Vekili Saraçoğlu da bunu açıkça söylemiştir. Her ne kadar dürtür bir bitaraflık prensibi aynı zamanda Balkan birliğinin varlığı için de siyasî bir şart olmasına rağmen bu bitaraflık terkedilmmiştir. Artık Türk hükümeti Balkan birliğinin diğer azalarına karşı Balkan itilâfının müstenit olduğu bitaraflık esasının garp devletlerinin çemberleme sistemine iştirakle telif edilebileceği hakkındaki

iddia üzerinde bile duruyoruz. Bu açıklık şüphesiz bir terakkidir ve vaziyetin aydınlanmasına yardım etmiştir.

Fakat diğer bakımdan Türk hariciye nazırının beyanatında mantık ve hakikatın yokluğu da hissedilmekte ve Türkiye'nin girişilen teahütler karşısında pek memnun olmadığı görülmektedir.

İngiliz - Türk ittifak anlaşmasının akdinde İngilterenin Akdenize hakikaten hâkim olduğu faraziyesi Ankara hareket noktası itihaz edilmiştir ki bu iddâa hakikatleri bilmeyen mahdud birkaç nikbinin mülâhazasıdır. Çünkü İngilterenin cihan kudretinin son aylarda hayli sukuta gittiğini hiçbir realist politikacı ve hatta Ankara bile görmemezlikten gelemez.

Kezalik bugün İtalyanın Akdenizin büyük bir devleti olduğu ve onunla Türklerin herhangisi bir şekilde bir Modus Vivendi bulması lâzım geldiği zarureti Saraçoğlu tarafından da inkâr edilemez.

Saraçoğlundun Türk - İtalyan münasebetlerini güya karakterize etmek için söylediği sözler dahi gariptir. İngiltere ile ittifakı açıktan açığa İtalya aleyhine tevcih edilmiş olan Türkiye, Arnavutlunun faşist imparatorluğu içine alınmasını kendisinin «mütecavizlere» karşı kurulan cepheye geçmesine sebep göstermesi e-sassızdır. Çünkü Mussolininin bu harekete esasen yıllardanberi mevcut olan bir vaziyetin nihayet şeklen tevidinden ibarettir.

Türkiyenin bu hâdiseden kendisi için istintaç ettiği politik oryantasyon yalnız İtalyayı değil, aynı vechile Almanyayı da müteessir etmiştir. Ankara da İngilizlerin tesirine kapılarak İtalyaya karşı hasmane bir manevraya girişilmesinin Türkiye'nin Almanya ile olan münasebetlerinin de müteessir etmesi tabiidir. İngiliz, Türk anlaşmasının akdinde bu mülâhazaların Türk hükümeti tarafından ne dereceye kadar nazarı itibara alındığını tarafsızdan zikrine hacet yoktur. Türk politikacıları şüpheli bir rabita yüzünden Türkiye'nin iki büyük Avrupa devleti ile olan münasebetini feda etmek için ne gibi zaruretler mevcut olduğunu düşünmelidirler. Bu mülâhazalardan başka mülâhazalara istinad eden her spekülasyonu mihver devletleri arasındaki tesanüd meneder.»

Sovyet basını:

«Pravda» ve «İzvestiya» gazetelerinin 5 temmuz tarihli nüshalarında «Türk - Fransız ticareti» başlığı altında neşredilen bir haberde, her iki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin düzeltilmesi meselesini hususunda müzakerelerde bulunmak üzere bir Türk ticaret heyetinin Fransaya hareket ettiği ve son seneler zarfında Fransa ile Türkiye arasındaki harçlı ticaretin hissedilir derecede düşmüş bulunduğu bildirilmektedir.

Mezkûr gazetelerin gene aynı nüshalarında «Almanyanın istilâci plânlarına karşı bir Türk gazetesinin neşriyatı» başlığı altında intişar eden diğer bir haberde de şöyle denilmektedir:

— Son zamanlarda Alman matbuatı Türkiye aleyhinde şiddetli neşriyatta bulunmaktadır. Alman gazete-

— Devamı 10 nuncu sahifede —

Hezeyan ve uydurmalar

— Baştarafı 9 ncu Sahifede —

teleri bilhassa, güya Türkiyenin Arap memleketlerini kendi hâkimiyetine tâbi kılmak yolunda gayretler sarfettiği hakkında şayialar yapılmaktadır. Türk gazetelerinden «Tan» bu makaleye temas ederek, bu gibi haberleri ancak tecennün eden gazete muharrirlerinin neşredebileceğini yazmaktadır. Mezkûr gazetenin fikrince Alman matbuatı Araplarla Türkiye arasına düşmanlık sokmağa çalışmaktadır. «Tan» gazetesi, elinde Almanyanın hakikî planlarını fışkırtan bir vesikânın bulunduğunu bildirmekte ve bu vesikâdan bir parçayı mîsal getirmektedir. Vesikâdan ıktibas edilen bir parçada, Almanyanın Türkiyeyi istilâ için Balkanları ve bilâhare Arap memleketlerini istilâ için de Türkiyeyi birer plâtdarm haline getirmek istediği işaret edilmektedir. Mezkûr gazete, mevzu bahis vesikâyı bundan daha iki sene mukaddem neşretmek imkânını malik bulunduğunda, saf Türk-Alman münasebatını bozmak istemediğinden neşretmediğini yazmakta ve netice olarak ta, mevzu bahis vesikânın neşri gene Almanyanın kendi menfaatine uygun düşmeyeceğinden, Türk gazetelerini bunu neşretmek mecburiyetinde bırakmalarını Alman gazetelerine tavsiye etmektedir.

Torbali asliye hukuk hâkimliğinden:

İzmirde Topaltı Sakarya sokak (2) numaralı evde Hüseyin kızı Lemana Torbali Karakuyu köyünden kocası İbrahim oğlu Mehmed Varol tarafından aleyhine ikame olunan boşanma davasında muhakeme günü tayin kılınan 25-2-939 günü mahkemeye gelmeniz için yapılan ilânen tebliğata rağmen gelmediğinizden hakınızda giyap kararı sadır olup bu sebeble mahkemenin 7-9-939 tarihine müsadif perşembe günü saat ona talik kılınmış malûmunuz olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

Izmir vilâyeti Jandarma komutanlığından:

Izmir Kâtipoğlunda eski jandarma okulu binasının tamirâtı 3447 lira keşif bedeli mucibince ve açık eksiltme kanununa göre temmuzun 24 üncü günü yapılacak teklifler komisyonca muvafık görüldüğü takdirde ihalesi yapılacağından şerâit görmek isteyenler ihale gününden evvel vilâyet jandarma alay komutanlığına başvurmaları ve talip olanlar yüzde 7,5 peşinini dehiye vizesi ne yatırarak sözü geçen günde sat 15 de hükümet konağında vilâyet jandarma alayı komutanlık dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur. 20 21 22 23 2580

T. C. Ziraat bankası

KURULUŞ TA RİHİ 1883

Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajan adedi 262

Zirai ve Ticari her nevi Banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1,000	Liralık	4,000 Lira
4	500	€	2,000 €
4	250	€	1,000 €
40	100	€	4,000 €
100	50	€	5,000 €
120	40	€	4,800 €
160	20	€	3,200 €

DIKKAT : Hesaplarındaki para lar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede dört defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İZMİR BELEDİYESİNDEN:

1 — İtfaiye için 1 arazoz satın alınması başkâtiplikteki şartnamesi vechile kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 8.000 lira olup ihalesi 4/8/939 cuma günü saat onyedidedir. 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde hazırlanmış teklif mektupları ihale günü azami saat on altıya kadar encümene riyasete verilir. Muvakkat teminatı 600 lira olup öğleden sonra kapalı bulunmasına rağmen öğleden evvel iş bankasına yatırılır.

2 — Belediye fen heyeti deposuna teslim edilmek şartıyla 650 torba çimento satın alınması başkâtiplikteki şartnamesi vechile açık eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 682 lira 50 kuruş olup ihalesi 4/8/939 cuma günü saat on altıdadır. İştirak edecekler 52 liralık teminatı öğleden sonra kapalı bulunmasına binaen öğleden evvel iş bankasına yatırarak makbuzla encümene gelirler.

3 — Kadastro 1186 ncı adanın 493,50 metre murabandaki 6 sayılı arsanın satışı başkâtiplikteki şartnamesi vechile açık eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 1974 lira olup ihalesi 4/8/939 cuma günü saat onaltıdadır. İştirak edecekler 149 liralık teminatı öğleden sonra kapalı bulunmasına binaen öğleden evvel iş bankasına yatırarak makbuzu ile encümene gelirler.

19 23 28 2 2566

Satılık Ev

Kızılçullu otobüs durak yeri 20

No. lu ev satılıktır. Müraacaat yeri: Kızılçullu'da bakkal ALI

"Sevdiğim Adam," Roman

YAZAN
ORHAN RAHMİ GÖKÇE
Fiatı 50 kuruş

Yeni çıktı. Çok nefis, edebî bir eserdir. Bütün kütüphanelerde bulunur

İlan

Deniz nakliyecileri cemiyetinden:

İzmirde Birinci Kordonda Riz binasını ikametgâh ve merkez itihaz etmiş olan (DENİZ NAKLİYECİLERİ CEMİYETİ) nin idare heyeti azalarının öz ve soy adları, meslek ve sanatları ve ikametgâhları ile cemiyetin ana nizamnamesi cemiyetlere kanununun beşinci maddesi hükümlerine tevfikân ilân olunur.

İdare heyeti azaları:

Maltas Cefery: Olıvya ve sürekâsi müessili, İzmirde Doktor Mustafa bey caddesi No. 16

Alyoti Edvar: V. F. Vanderze Hanri ve sürekâsi müessili, Karşıyaka Fahreddin paşa Cad. No. 114

Dutılı Maurice: Fratelli Sperko şirketi müessili, Birinci Kordona No. 322

Vitol Herbert: H. Vitol ve sürekâsi müessili, Bornova Uzun sokak No. 4

Pradel Lüsien: Loren Rebul ve seriki müessili, Alsancak binbaşı Şerafeddin Cad. No. 63

Peter Sarl: Riz ve sürekâsi müessili, Buca Yağhane sokak No. 28

Pusiç Ervin: Umdal umumî deniz acenteliği Ltd. şirketi müessili, Gazi Kadınlar sokak No. 13

Zandonati Rodolf: Vapur acentesi, Bornova Kazakoğlu sokak No. 22

Fantazi Jak: V. F. Vanderze Hanri Vanderze müessili Halkapınarda su fabrikası yanında.

Ana Nizamname:

12 kânunuevvel 1339 tarihli ve 364 sayılı ilmühaberler ile tesekkülât tasdik olunan (İZMİR BAHRİYE BİRLİĞİ) nizamnamesinin 3512 No. lu ve 28/6/938 tarihli cemiyetler kanunu hükümlerine tevfikân tanzim olunan ana nizamname:

Cemiyetin adı ve merkezi:

Madde 1 — İzmirde cemiyetler kanunu ahkâmına tevfikân ve () unvanı altında bir cemiyet teşkil edilmiştir. Cemiyetin merkezi İzmirdir.

Cemiyetin mevzuu ve gayesi:

Madde 2 — Deniz ticaretini ve gemi sahip ve müessil ve acentelerini alâkadar eden bilumum mesail ve deniz ticaretinin inkişafını ve deniz nakliyeciliğinin menafii umumiyesini temin edecek hususat ile işigaldir. Cemiyet bu maksadın temini zımında, kanunların müsaadesi dairesinde her türlü tedabiri itihaz etmek ve bu babda muktezi teşebbüsatta bulunmak ve deniz ticaretine müteallik istatistikleri toplayıp neşretmek gibi hususat ile de işigal eder.

Cemiyet kanunun hükmi şahıslara verdiği hakları kullanan ve gayesi için zarurî olan gayri menkuller ile ikametgâh olmak üzere gayri menkul tasarruf edebilir.

Azalık şart ve hakları:

Madde 3 — Cemiyetin faal ve gayri faal olmak üzere iki kısım azası vardır. Faal aza olabilmek için Türkiyede seyruşefar yapan veya Türk limanlarına uğrayan gemi mücehhez veya sahibi veyahud bunların müessil veya acentleri olmak veyahud müessil veya acentelerin ticarî müessillerinden bulunmak lazımdır. Herkes gayri faal aza olabilir.

Gerek faal ve gerek gayri faal aza olabilmek için medenî haklara sahip ve on sekiz yaşını ikmal etmiş olmak şarttır.

Faal azalar, cemiyetin bilcümle hukukuna malik ve bilumum vezâif ile mükelleftir. Gayri faal azalar ancak cemiyetin cem ve telfik ettiği malûmat ve neşriyatı ile istatistikle-

rinden istifade hakkına maliktir. Gayri faal azalar heyeti umumiyeye iştirak edemez, rey vermek hakkına malik değildir. İdare meclisine intihap olunamaz.

Cemiyete girme:

Madde 4 — Faal ve gayri faal azalar, cemiyetin faal azasından ikisinin takdimi ve idare heyetinin kararı ile cemiyete kayıt ve kabul olunur. İdare heyeti bu bapta itihaz edeceği kabul veya red kararında esbabi mucibe irac ve beyana mecbur değildir.

Cemiyetten çıkma:

Madde 5 — Azalar altı ay evvel istifa arzusunu bildirmek şartıyla cemiyetten çıkabilir.

Medenî haklarını veya faal azalık şartlarını kaybeden veya senelik aidatını senenin ilk üç ayı zarfında teediye etmeyen azanın kaydı idare heyetine terk edilir. Diğer mucip sebeplerle bir azanın kaydının terkinine de idare heyeti selâhiyettardır. Cemiyetten çıkarılan azanın terkin kararı aleyhine umumî heyet nezdinde itiraza hakkı vardır.

Cemiyetin şubeleri:

Madde 6 — Umumî heyetin kararı ile cemiyetin Türkiyede şubeleri açılabilir. Şubelerin tesis, idare, temsil selâhiyetleri ve umumî heyetle sureti temsilî şube kûsâdi kararları ile birlikte umumî heyet tarafından tesbit ve bunlar işbu nizamnameye ilâve olarak tescil ve ilân olunur.

Umumi Heyet:

Umumi heyetin kurulması:

Madde 7 — Cemiyet umumî heyeti yalnız faal azalardan tekerküp eder. Faal azalar ve hususiyetle hükmi şahsiyeti haiz azalar, umumî heyette ticarî müessillerinden biri veya bunların gönderceklere murahhaslar marifetile temsil olunabilir.

Ruzname idare heyeti tarafından tanzim olunur.

Umumi heyet her sene kânunusani ayının ikinci haftası pazartesi günü adiyen toplanır. Umumî heyetin senelik adı içtimalarında aşağıdaki hususların ruznameye idhali mecburdur.

I — İdare heyetinin senelik mesaisi ve bunların netayici ve cemiyet işlerinin vaziyeti umumiyesi hakkında vereceği raporun okunması;

II — Geçen sene hesapları plâncosunun tetkik ve tasdiki

III — Gelecek sene bütjesinin müzakere ve tasvibi

IV — Yeni idare heyetinin intihabı.

İçtima nisabı, içtiman tehiri:

Madde 8 — Umumî heyetin inikat edebilmesi için cemiyette mukayyet faal azanın nisfından bir fazlasının huzuru veya temsil edilmiş olması şarttır. Nizamnamenin tadili veya ilâveler yapılması ve cemiyetin feshi hususlarının müzakeresi için içtima nisabı, cemiyetin mukayyet faal azasının üçte ikisinin huzuru ile hasıl olur. İçtima geri bırakıldığı takdirde en az üç gün evvel aza yeniden çağırılır. Ve geriye bırakılma sebepleriyle yeni içtiman tarihi ve yer ruzname ile birlikte iki gazete ile ilân olunur. Ve hükümete bildirilir.

İçtima nisabının ilk toplantıda mevcut olmamasından dolayı yeniden yapılacak içtimada hazır bulunan aza miktarı ne olursa olsun umumî heyet inikat eder.

Umumi heyetin idaresi:

Madde 9 — Umumî heyet içtiman idare heyeti reisi tarafından açılarak içtima nisabının mevcut olup olmadığı yoklandıktan sonra aza arasından bir reis ile bir vekili ve lüzumu kadar kâtip intihap olunur. İçtima bu suretle intihap edilen reis veya reis vekili tarafından idare olunur. Zabıt ve yazı işlerini de kâtiplere idare ederler.

Müzakere nisabı ve rey:

toplama şekli:

Madde 10 — Bundan sonra ruznamede mevcut hususatın müzakeresine geçilir. Ve toplantıda yalnız ruznameye konan maddeler müzakere olunur. Ancak mevcut azanın en az yirmide biri tarafından müza-

keresi istenen maddeler ruznameye son maddeden sonra konur.

Umumi heyet kararları için ekseriyet nisabı, içtimada hazır bulunan ve temsil olunan azanın nisfından bir fazlası ile hasıl olur.

Tadil ve fesh kararlarının hazır bulunan ve temsil olunan azanın üçte ikisinin tasvibine iktiran etmesi lazımdır. Cemiyetin feshi hakkında müzakere ve karar vermek üzere toplanacak umumî heyetlerle hükümet komiserinin hazır bulunması şarttır.

Reyler işaret suretiyle toplanır. Ancak idare heyeti intihabı ile şahsa müteallik kararlar hafi rey ile verilir.

Umumi heyetin selâhiyeti ve vazifeleri:

Madde 11 — Umumî heyet cemiyetin en yüksek merciidir. Cemiyete ait her türlü tasarrufları yapar. İdare heyetini intihap ve bu heyetin işlerini kontrol eder. Kanun ve işbu nizamname ile umumî heyete mevdu vazifeleri ifa eder.

Aşağıda yazılı hususlara umumî heyet tarafından karar verilir.

A — Ana nizamnamenin tadili,
B — Hesapların tetkiki,
C — Bütjesinin tasdiki,
D — Cemiyetin feshi.

Madde 12 — Umumî heyetin müzakere zabıtları reis ve reis vekili ve kâtipler tarafından imzalanarak saklanır. Umumî heyet kararları da ayrıca karar halinde yazılarak aynı suretle imza edilip muhafaza edilir. Umumî heyet kararları cemiyet merkezine talik edilmek suretiyle azalara ve başkalarına bildirilir.

Madde 13 — Heyeti umumiyeye içtimada idare heyeti azalarına intihap olunanların hüviyetleri ile ana nizamnamede yapılan tadilatın bir hafta zarfında hükümete bildirilmesi mecburdur.

İdare heyeti:

Madde 14 — Cemiyet bir idare heyeti marifetile temsil ve idare olunur.

İdare heyeti seçimi:

Madde 15 — Her sene umumî heyetin âdi umumî içtimasında asgari 6 ve azami 10 azadan mürekkep bir idare heyeti seçilir. Seçilecek azaların miktarı heyeti umumiyeye kararı ile tesbit olunur.

İdare heyetinin müddeti bir senedir.

İdare heyeti azalığına seçilebilmek için faal aza veya acentesi veya müessil olmak veyahud faal aza müessil veya acentesinin ticarî müessillerinden biri olmak lazımdır.

İdare heyeti intihabı müteakip ilk içtimada gizli rey ile bir reis, bir reis vekili, bir umumî kâtip ve bir veznedar intihap eder. İdare heyeti azalarının tekrar intihabı caiz olduğu gibi bir azanın aynı vazifeye tekrar intihabı da caizdir. Ancak reis ve reis vekillerinin bu nizamnamenin neşirinden sonra birbirini müteakip iki devre için tekrar intihapları caiz ise de bu müddetin hitamından sonra radan bir sene geçmedikçe yeniden aynı vazifelere intihapları caiz değildir.

Seçim şekli:

Madde 16 — İdare heyeti azası intihabında umumî heyette hazır bulunan veya temsil olunan faal azanın mutlak ekseriyetinden fazla rey alanlardan sıra ile en çok rey kazananlar idare heyeti azalığına intihap olunurlar.

Mutlak ekseriyeti tamamen veya bir kısım aza için temin edilemediği veya reylerde müsavet vuku bulduğu takdirde mutlak ekseriyet kazanmayan veya müsavi rey kazananlar için ikinci bir intihap yapılır ve bu intihapta nisbî ekseriyet ile en fazla rey alanlar idare heyeti azalığına intihap edilmiş olurlar.

İçtima ve nisabı:

Madde 17 — İdare heyeti reisin daveti üzerine ve en az ayda bir defa içtima eder.

İdare heyeti azasından iki zatın talebi halinde reis idare heyetini fevkalâde olarak içtimaa davete mecburdur.

İdare heyeti içtimasında idare heyeti azalarının nisfından bir fazlasının huzuru şarttır. Kararların intihabında ekseriyet nisabı mevcut

azanın nisfından bir fazlası ile hasıl olur. Reylerde müsavet vukuunda reisin bulunduğu taraf tercih edilir.

İdare heyeti içtimalarına, cemiyetin faal azaları veya bazıları reis tarafından davet olunabileceğini, arzu eden faal azalar da içtimada hazır bulunabilirler. Bu azalar müzakereye iştirak edebilirlerse de rey vermek hakkını haiz değildirler.

Vazife ve selâhiyet:

Madde 18 — İdare heyetinin vazife ve selâhiyetleri şunlardır:

1 — Cemiyetin mevzu ve gayesine dahil hususata müteallik bilcümle teşebbüsât ve muameleâtı ifa.

2 — Cemiyeti mahkemeler, meclisler, daireler ve şahıslar nezdinde temsil,

3 — Cemiyetin mallarında tasarruf, varjdatı cibayet ve masarifi ifa,

4 — Cemiyetin memur ve müstahdemlerini tayin ve azil,

5 — Umumî heyetin tasdikine arz edilmek üzere vazife gördükleri yıl içindeki muameleleri, hesapları ve gelecek yıla ait bütceyi ihzar.

6 — Kanunlarla işbu nizamnamenin idare heyetine verdiği vazife ve selâhiyetleri ifa velhasıl cemiyetin idaresine müteallik ve mevzu ve gayesinin temin ve istihsaline müteallik bilcümle muameleleri icra etmektedir.

İdare heyeti bu vazifeleri bizzat ifa edebileceği gibi bu husustaki selâhiyetlerinden bir kaçını aralarından veya hariçten başkalarına devir ve ita ve icabında verdiği selâhiyetleri istirdad edebilir.

Azalıktaki inihâl ve münhal

azalığa intihap:

Madde 19 — İdare heyeti azasından her hangi biri üç müteakip içtimaa mazereti olmaksızın iştirak etmemesi halinde idare heyeti kararı ile istifa etmiş addolunur.

İdare heyeti azaları meyanında vefat, istifa vesair suretle inihâl vuku u halinde ilk âdi umumî heyet içtimasına kadar münhal azalık vazifesini ifa etmek üzere faal azalar arasından bir idare heyeti tarafından intihap olunur.

Cemiyetin varidatı:

Madde 20 — Cemiyetin varidatı şunlardır:

1 — Cemiyetin faal ve gayri faal azaları tarafından senede yüz yirmi Türk lirasını geçmemek şartıyla her sene umumî heyetin vereceği karar ile tesbit olunanca aidat

2 — Vaki olacak teberriyat,

3 — Neşriyat hasılatından ibaretir.

Hesapların tetkiş ve mürakabesi:

Madde 21 — Cemiyetin hesapları umumî heyet tarafından intihap edilecek iki aza tarafından tetkiş ve mürakabe edilecektir. Bu mürakapeler umumî heyet içtimalarında tetkiş ve mürakabe neticesine mütedaif olan raporlarını ihzar ve kiraat mecburdurlar.

Cemiyetin fesh ve tasfiyesi:

Madde 22 — Cemiyetin fesh ve tasfiyesi halinde tasfiye muameleâtı umumî heyet tarafından intihap olunacak en az iki tasfiye memuru tarafından ve kanun hükümleri dairesinde icra ve ikmal edilecektir. Tasfiye neticesinde cemiyetin bütün borçları ödendikten ve vecibeleri ifa edildikten sonra bakiye kalacak olursa kalan bakiye Türkiye Kızılay cemiyetinde terk olunacaktır.

Madde 23 — Aşağıda isim ve hüviyetleri yazılı şahıslar cemiyetin müessis azalarıdır:

1 — Haşim Ramiz: vefat etmiştir.

2 — Jerom Pusiç: Vapur acentesi, Yugoslav tabiiyetinde, İzmirde Gazi kadınlar sokağında 13 numarada mukim.

3 — Şarl Sperko: Vapur acentesi İtalyan tabiiyetinde, İzmirde Bornovada istasyon caddesinde 48 numarada mukim.

4 — Herbert Vitol: Vapur acentesi, İngiltere tabiiyetinde İzmirde Bornovada Uzun sokakta 4 numarada mukim. 2570

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

- 1 — İzmir tayyare alayı birliklerinin 5000 kilo zeytinyağı ihtiyacı açık eksiltme suretiyle münakasaya konmuştur.
- 2 — İhalesi 21 Temmuz 939 cuma günü saat on beşte Kışlada İzmir Levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen tutarı 2300 liradır.
- 4 — Teminatı muvakkate akçası 172 lira 50 kuruştur.
- 5 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- 6 — İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
- 7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalari ve teminatı muvakkateleri ile birlikte ihale saatından evvel komisyonuna müracaatları. 5 9 15 20 2385

Bornava tümen satın alma komisyonundan:

- 1 — Tire P. Alayının bir senelik ihtiyacı olan (67000) kilo sığır veya keçi eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhale günü olan 12-temmuz-939 da teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden bir ay içinde pazarlıkla alınacaktır.
- 2 — İlk pazarlığa 28-Temmuz-939 cuma günü öğleden evvel saat 10 da yapılacaktır.
- 3 — Tahmin bedeli (15410) lira olup ilk teminatı muvakkatası (1155) lira (75) kuruştur.
- 4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen bölgeleriyle birlikte belli gün ve saatte Tire piyade alay karargahında hazır bulunmaları.
- 5 — Şartnameyi Ankara ve İstanbul, Levazım amirlikleri Bornava Tire P. Alayı satın alma komisyonlarında mevcuttur. İstekliler müracaatla okuyabilirler.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

- 1 — İzmir tayyare alayı birliklerinin 5000 kilo sabun ihtiyacı açık eksiltme suretiyle münakasaya konmuştur.
- 2 — İhalesi 22 Temmuz 939 cumartesi günü saat onbirde Kışlada İzmir Levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen tutarı 1600 liradır.
- 4 — Teminatı muvakkate akçası 120 liradır.
- 5 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- 6 — İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
- 7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikalari ve teminatı muvakkateleri ile birlikte ihale saatından evvel komisyonuna müracaatları. 5 9 15 20 2383

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

- 1 — Çanakkale Müstahkem mevki Kilitbahar garnizonu için kapalı zarfla eksiltmeye konulan 80 ton sığır etine 6-7-939 Perşembe günü saat 11 de yapılan eksiltmesinde zuhur eden bir talip mezkûr ete 30 kuruş fiyat teklif ettiğinden ve bedeli muhammenine müsavi olduğundan komutanlıkça gali görülmüştür.
- 2 — İhale kanununun 40 maddesine göre bir ay müddetle uzatılarak pazarlığa bırakılmıştır. 6-7-939 tarihinden itibaren istekliler her gün için komisyonuna müracaat edebilirler.
- 3 — Sığır etinin beher kilosu 30 kuruştan 24000 lira kıymet takdir edilmiştir. Muvakkat teminatı da 1800 liradır.
- 4 — Talipler son pazarlık günü olan 7-8-939 pazartesi günü saat 11 e kadar her gün ticaret vesikalari ve teminatları ile birlikte müracaatları.

Müracaat günleri:

17/7/939 Pazartesi akşamına kadar
27/7/939 Perşembe akşamına kadar
7/8/939 Pazartesi akşamına kadar.
20 25 29 4

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Manisa tümen birliklerinin senelik ihtiyacı olan 214000 kilo odun şerait ve evsaf dahilinde satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 4-Ağustos-939 Cuma günü saat 10 dadır. Hepsinin tutarı 3210 liradır. İlk teminatı 240 lira 75 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber belli gün ve saatte Manisa tüm satın alma komisyonuna gelmeleri. 20 23 28 3

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Manisa tümen birliklerinin ihtiyacı olan 333300 kilo saman şerait ve evsaf dahilinde satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 7-Ağustos-939 Pazartesi günü saat 10 dadır. Hepsinin tutarı 4999 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 375 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat, makbuz veya mektupları ile birlikte 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber belli gün ve saatte Manisa tüm satın alma komisyonuna gelmeleri. 20 25 30 5

İzmir Müstahkem Mevki Satın Alma Komisyonundan:

- 1 — Çanakkale Müstahkem Mevki inşaat komisyonu ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı benzin ve yağlar kapalı zarfla satın alınacaktır.
- 2 — İhalesi 31/7/939 Pazartesi günü saat 11 de Çanakkale Müstahkem Mevki Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Benzin ve yağların muhammen bedeli 59750 lira kıymet takdir edilmiştir. Muvakkat teminatı da 4237 lira elli kuruştur.
- 4 — İsteklileri 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerindeki vesaik ve muvakkat teminatlarıyla birlikte muayyen olan gün ve saatte bir saat evvel Komisyonuna müracaatları.
- 5 — Mezkûr benzin ve yağlara ait evsafın Ankara, İstanbul, İzmir Levazım Amirlikleri Satın Alma Komisyonlarında ve Çanakkale Müstahkem Mevki Satın Alma Komisyonunda parasız görülebilir.
- 6 — Postadaki vaki gecikmeler komisyonca kabul edilmez.
- 7 — Mallar mukaveleinin imzasından 25 gün içinde teslim edilecektir.

Cinsi	Miktarı
Benzin	200.000 Kilo
Valvalin	5.000 "
Vakum	20.000 "
Mazot	50.000 "

15 20 25 29

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

- 1 — Çanakkale müstahkem mevki Ezine garnizonu ihtiyacı için kapalı zarfla eksiltmeye konulan 64500 kilo sığır etine ihale tarihi olan 7-7-939 Cuma günü saat 16 da talip çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 maddesine göre 7-7-939 tarihinden itibaren 7-8-939 tarihine kadar bir ay müddetle uzatılarak pazarlığa bırakılmıştır.
- 2 — Mezkûr etin beher kilosu 30 kuruştan 19350 lira kıymet takdir edilmiştir. Muvakkat teminatı da 1451 lira 25 kuruştur.
- 3 — Taliplerin ticaret vesikalari teminatları ile birlikte her on günde bir komisyonuna müracaat edebilirler.
- 4 — Son pazarlık günü 7-8-939 pazartesi saat 17 ye kadardır. Müracaat günleri: 17/7/939 Pazartesi akşamına kadar. 27/7/939 Perşembe akşamına kadar. 7/8/939 Pazartesi günü saat 17 ye kadar. 20 25 29 4

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Manisa birlikleri için aşağıda yazılı erzak pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 21-7-939 günü saat 10 dadır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatinde Manisa tümen satın alma komisyonuna gelmeleri.

Kilo	Cinsi
8000	Kuru fasulye
5000	Tuz
7500	Pirinç
5000	Makarna
2000	Peynir
2000	Zeytin
3000	Toz şeker

İzmir levazım amirliği Sat. Al. Ko. dan:

- 1 — İzmir müstahkem mevki birliklerinin (54000) kilo patates ihtiyacı açık eksiltme suretiyle münakasaya konmuştur.
- 2 — İhalesi 22 Temmuz 939 cumartesi günü saat 10 da kışlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen tutarı (3510) liradır.
- 4 — Teminatı muvakkat akçası (263) lira (25) kuruştur.
- 5 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- 6 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
- 7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalari ve teminatı muvakkateleriyle birlikte ihale saatından evvel komisyonuna müracaatları. 6 11 16 20 2392

Mehmed Etiman
Terzihanesi
Konak caddesi meseret oteli 39-40
Mevsimlik en güzel kumaşlar gelmiştir
Müşterilerimizin bir kerre görmelerini tavsiye ederiz..

İlân
Ordu hasta bakıcı hemşireler okuluna ait bazı izahat ve okula kayıt ve kabul şartları

- 1 — Hasta bakıcı hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. Vekâleti tarafından (Ordu hastabakıcı hemşireler okulu) açılmıştır.
- 2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.
- 3 — Mezun olanlar altı senelik mecburi hizmetlerini Ordu hastahanelerinde yapacaklar; ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sihi teşekküller kendilerine açık olacaktır.
- 4 — Tahsil müddeti üç sene olup, bu müddet içinde okullara ayda 5 lira harçlık verilecek ve işe ve ilbasları tamamen okula ait olacaktır.
- 5 — Okuldan mezun olanlar, barem kanununa göre 17.5 asli maaştan başlamak üzere maaş alacaklar ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi işe, giydirme ve barındırma orduya ait olacaktır.
- 6 — Okul 15/Eylül/939 da tedrisata başlayacaktır.
- 7 — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır:
 - a) Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.
 - b) Sıhhatı yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsait bulunmak (Bunu her hangi bir hastahane heyeti raporu ile tevsik ettirmek ve evraka bağlamak lazımdır.)
 - c) Yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmamak.
 - d) Kendisi, ana babası iffet ehlinde olmak (Bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.)
 - e) En az Orta okul tahsilini bitirmiş olmak veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek (Tasdikname suretleri musaddak olarak eklenecektir.)
 - f) Evli veya nişanlı bulunmamak (Evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir.) (Buna ait medenî hali bildirir müsbit evrak keza eklenecektir.)
 - g) Sıhhi sebebler dışında okulu kendiliğinden terk ettiği, yahut evlenmek suretiyle veya diğer inzibati sebeblerle okuldan çıkarıldığı yahut altı senelik mecburi hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı yahut sıhhi sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikalari tamamen doğru olduğuna dair Noterden tasdikli ve kefilî bir taahhüdname vermek.
 - 8 — Bu evrak sahipleri okula imtihansız olarak kabul edilecektir.
 - 9 — Altıncı maddedeki evrakı tamamlayanlar bunlara Ankarada-kiler M. M. Vekâleti Sıhhat işleri dairesine, diğer vilâyet merkezlerindeki Valiliklerine, kazadakilere Kaymakamlıklara takdim edecekler ve bu yol ile M. M. Vekâleti Sıhhat işleri dairesine yollanacaktır. Müracaatların 25/Ağustos/939 da sonu alınmış olacaktır.
 - 10 — Taliplerin kabul edildikleri ve mektebe hareket etmeleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.
 - 11 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar sırf edecekleri yol parası kendilerine ait olacak ve (M. M. Vekâleti Sıhhat İşleri dairesi reisliği) ne hitaben yazacakları dilekçede bunu tasrih edeceklerdir. 19 23 27 31 4 8 13 17 21 25 29 4 8 12 16 20 23 27 30 4 8 12 (1718)

İnhisarlar umum Müdürlüğünden:

İşin nevi	Keşif bedeli		% 7,5 teminatı		Eksiltme şekli	Eksiltme saati
	Lira	Kr.	Lira	Kr.		
Gerze bakım evi inşaatı	78.815	49	5190	77	pazarlık	15
Cümüşhacıköy bakım evi inşaatı	81.157	83	5307	89	pazarlık	16

I — 27/VI/939 tarihinde teklif olunan bedeller lâyik hadde görülmediğinden yukarıda yazılı her iki inşaat yeniden şartname ve keşifnameleri mucibince pazarlık usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedelleri muvakkat teminatları pazarlık saatleri hizaları da gösterilmiştir.

III — Pazarlık 27/VII/939 perşembe günü kabataşta levazım ve mübaycaat şubesindeki alm komisyonunda yapılacaktır.

VI — Keşif şartname ve plânlar her gün levazım şubesi veznesinden ve izmir, Ankara, Samsun başmüdürlüklerinden «394 ve 405» kuruş mukabilinde alınabilir.

V — İsteklilerin yüksek mühendis veya mimar olmaları, olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir mütehasşis inşaatın sonuna kadar daimî olarak iş başında bulunacaklarını noterlikten musaddak bir taahhüt kâğıdı ile tevsik etmeleri ve «70.000» liralık bu gibi inşaatı muvaffakiyetle yapmış olduklarına dair vesika vermeleri lazımdır.

Pazarlığa gireceklerin yukarıda yazılı vesakiistanbulda inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ve diğer vilâyet merkezlerinde mahallî nafia müdürlüklerine ibraz etmeleri ve ayrıca pazarlığa iştirak vesikası almaları lazımdır.

VI — Taliplerin keadilerinden aranılan vesaik ve yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde mezkûr komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 6 10 15 20 (2336)

İzmir vilâyeti Nafia müdürlüğünden:

Eksiltmeye konulan iş : Kız enstitüsü birinci kısım **İkmali** inşaatı.

Keşif bedeli : (27778) lira (5) kuruş.

Bu işe ait evrak aşağıda gösterilmiştir. : A) Kapalı eksiltme şartnamesi. B) Mukavele projesi. C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi. D) Keşif cetveli, hususî şartname, umumî - fennî şartname, ve proje.

İstekliler : Bu evrakı İzmir, Ankara, ve İstanbul nafia müdürlüklerinden görüp inceleyebilirler.

Eksiltmenin yapılacağı yer, tarih gün ve saati : İzmir nafia müdürlüğü eksiltme komisyonunda 11-Ağustos-939 Cuma günü saat 11 de kapalı zarf usulüyle yapılacak.

Eksiltmeye birebilmek için : İzmir vilâyet makamından bir ehliyet vesikası almış olmak, mühendis veya mimar olmak, veya bu salâhiyette kimselerle teşriki mesai edeceğine noterlikçe musaddak taahhüdname ile tevsik etmek, 939 yılına mahsus ticaret odası vesikasını haiz olmak lazımdır. (2834) liradır.

Muvakkat teminat : Yukarıda yazılı satten bir saat evveline kadar İzmir nafia müdürlüğünde müteşekkil komisyon reisliğine makbuz mukabilinde veri lecek ve postada vaki gecikmeyle kabul edilmez. 2579

İzmir Telefon müdürlüğünden:

- 1 — 16-6-939 tarihinde ihalesi mukarrer iken teklif edilen bedeller haddi lâyik görülmediğinden satın alınmayan 9950 dokuz bin dokuz yüz elli lira muhammen bedelli, dört pozisyonlu şehirler arası telefon masası 12-7-939 tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla tedarik olunacaktır.
- 2 — Taliplerin bu müddet zarfında teminat akçesi ve kanunî vesaik ile beraber izmir telefon müdürlüğünde müteşekkil satın alma komisyonuna müracaatları.
- 3 — Şartnameler her gün izmir ve İstanbul telefon müdürlükleri levazım amirliğinden parasız verilir, ilân olunur. 15 20 25 30 2512

Bergama belediyesinden:

- 1 — Bergama içme suyu tesisatı için açık eksiltmeye konan 250 adet 13-15 M. M. lik ve 10 adet 20 M. M. lik su saatlerinin eksiltmesi on gün temdit edilmiştir.
- 2 — Muhammen bedel 3720 lira muvakkat teminat 279 liradır.
- 3 — Şartnameler belediye fen dairesinden bedelsiz alınır.
- 4 — İhale 24 Temmuz 939 pazartesi günü saat 15 belediye dairesinde yapılacaktır. Taliplerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddesinde yazılı vesikalari hamilen mezkûr gün ve saatte beledîye encümenine müracaatları ilân olunur. 5257-2538

İzmir Defterdarlığından

Sahibi adı	Borçunun		Satılan emvalin	
	Lira	Kr.	Lira	Kr.
Hasip Girgin	160	09	Errahman bağ	320 00 80 ar.
Seferihisarlı Nuri	210	14	Tepecikaltı «	404 00 70 ar.

Vergi borcunu ödemediklerinden dolayı yukarıda mevkii ve minsi yazılı iki parça bağın mülkiyeti tahsilî emval kanununa tevfikân haciz olunarak 28/6/939 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. İlk artırma 18/Temmuz/939 günü saat üçte ve son artırma 28/Temmuz/939 günü öğleden sonra yapılacaktır. Talip olanların pey sürmek üzere Seferihisar kazası idare heyetine müracaatları. 7 20 (2397)

